

ქვეყანა ამათ ხელში არ უნდა ჩავარდეს!

სააკაშვილის აჩრდილები მომავალ მთავრობაში ადგილებს ინაწილებენ!

მერაბ კოსტავას მეუღლის უსწოები დღიურები

გათხოვებიდან ორი კვირის შემდეგ უკვე ვიცოდი, რომ ძალიან უბედური ვიყავი. მერაბის ექვიანობა, რომელიც გათხოვებამდე სიყვარულის დასტურად მიმაჩნდა და მომწონდა კიდეც, რეალობაში საშინელება აღმოჩნდა!

დადაჩავს მერაბი სიცოცხლის ბოლომდე დიდ პატივს სცემდა და საუინლად არ უნდოდა, გაეგო, რა ხდებოდა ჩვენ შორის!

გუგინ თბილისში წითლები შემოვიდნენ!

«საქართველოს ბაღი რუსეთის, ამერიკისა და ჩინეთის მოლაპარაკების დროს გადაწყდება, რომელიც წელს აუსილავლად გაიმართება!»

„ჩადით მოსკოვში პუტინთან და ჰკითხეთ — რას ერჩის რუსეთი ქართულ ეკლესიებს აფხაზეთში?“

„არსებობს 2025-2028 წლების პანდემიის გეგმა და ვირუსსაც უკვე სახელი აქვს შერქმეული!“

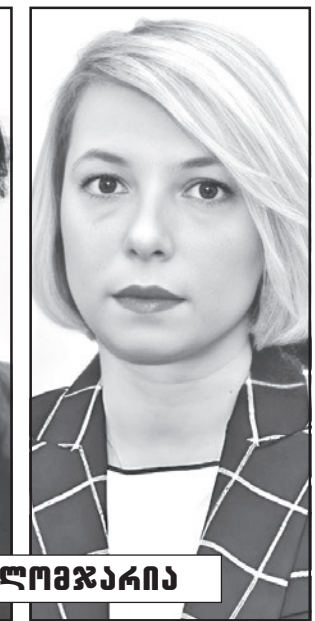

„ეს იქნება გლობალური მედია-პროექტი, გახილავით მკაფრი, ვიდრე გახლდათ კოვიდისტერია!“

ყველას კარგად გემახსოვრებათ ახლოაპრეზიდენტული მიხეილ სააკაშვილის ცნობილი გამოსვლა საქართველოს პარლამენტში, როცა მან ნაცრეულის მთელი რეპრესიული პოლიტიკა და სამოქმედო გეგმა ერთი ფრაზით გაახშირინა — „ნეკროპოლიტიკა, ყველანი ციხეში!“

ნეკროპოლიტიკის ჩრდილოეთი კავკასიის ქართულ სახელმწიფოს საბოლოოდ დაასამარებს!

სააკაშვილისეულ „ნეკროპოლიტიკას“ საქართველოს სისხლის, ცხედრების, წამების, გაუპატრონების, მასობრივი ტერორისა და შიმშილის მიხედვით არაფერი მოუტანია, ახლა კი ქართველ ხალხს სააკაშვილისა და მისი ნაცბანდის მხრიდან „ნეკროპოლიტიკა“ ემუქრება.

გიორგი ვაშაკიძე, ლევიზი ვაშაკიძე, ნიკა გვაჩაია, თინა ხილაშვილი, ნინო ლომაჯარია

საქმე ის არის, რომ ტელეკომპანია „რუსთავი-2“-ის მიერ ექსკლუზიურად მოპოვებული და გავრცელებული ინფორმაციის თანახმად, საპარლამენტო არჩევნებამდე 8 თვით ადრე ნაცობოზიციში ე.წ. ჩრდილოეთი კავკასიის დააკომპლექტეს, ანუ საქართველოს მომავალ მთავრობაში მინისტრების სავარაუდო დანიშნულებას.

რეგიონის ერთ-ერთი დედაბოძის — ზურაბ ადეიშვილის ყოფილი მოადგილე გიორგი, ივანე შიშიშვილი, რომელსაც დიდი ხანია, პირდაპირ სახეზე გამოაყარა მისმა სანუკვარმა და ევზისტენციურმა ოცნებამ იმაზე, რომ ოდესმე საქართველოს მთავრობის მეთაური გახდეს.

ჯვალარულეების, განათლებისა და თავდაცვის სამინისტროებს ხელმძღვანელობდა, რაც იმას ნიშნავს, რომ ციხეებში სისტემური წამების დანერგვაში, განათლების სისტემის ნგრევასა და თავდაცვის უწყების პოლიტიკაში საკუთარი წვლილი აქვს შეტანილი. ისიც კარგად გვახსოვს, განათლების მინისტრი შიშიშვილი ნაცრეულისადმი არალოიალურ საჯარო სკო-

ლების დირექტორებს როგორ ემუქრებოდა — თქვენს სისხლს დაველოდებით და როგორ ესტუმრა ზუგდიდის მეოთხე საჯარო სკოლას, რათა პირადად გამოეცხადებინა სოლიდარობა ბრიტანეთიდან ჩამოყვანილი ინგლისურის მასწავლებლის — თომას ფლემინგისათვის.

ნება ნიკა გვაჩაია, რომელიც სააკაშვილის რეჟიმის დროს ჯერ გენერალური პროკურორის მოადგილე იყო, მერე — იუსტიციის მინისტრი, მერე — განათლების მინისტრი, მერე — ნაცრეულის მიერ მიტაცებული „რუსთავი-2“-ის გენერალური დირექტორი, სულ ბოლოს კი, როცა ნაცობოზის პარტიული ფალოსი ჰქონდა გარჯობილი.

უყვიროდა — ჩაგვისთ მავ თქვენ ღვინოსა და „ბორჯომ-შიო“! თანამდებობის მინისტრი იქნება თინა ხილაშვილი, რომელსაც ეს თანამდებობა „ქართული ოცნების“ ხელისუფლებაშიც ეკავა, ახლა კი არასამთავრობო ორგანიზაციას ხელმძღვანელობს, ტაივანიდან ფინანსდება და ანტიჩინური კამპანიათა არის დაკავებული, რათა საქართველოსა და ჩინეთის სტრატე-

ნეკროპოლიტიკის ჩრდილოეთი კავკასიის უმადგენლობაში მსჯავრდებული ნეკროპოლიტიკის მიხედვით სააკაშვილი არცერთ თანამდებობას არ იკავებს, მაგრამ იგი ყველა თანამდებობასა და ყველა მინისტრში იბუღისხმება!

კვირგვინისები

ირაკლი ხვაჩავა — სააკაშვილის პრემიერ-მინისტრი

კახა კალაშვილი — თბილისის მერი

ნატსირბა — არაფრით განსხვავდება იმ რადიკალებისგან, რომლებიც დღეს პოლიტიკურ ველზე წარმოდგენენ სხვადასხვა პოლიტიკურ პარტიებს — სახელები ჰქვიათ სხვადასხვა, თუმცა, რეალობაში ყველანი მიზანს შვილები არიან.

კახა ხვაჩავა — პარლამენტარი

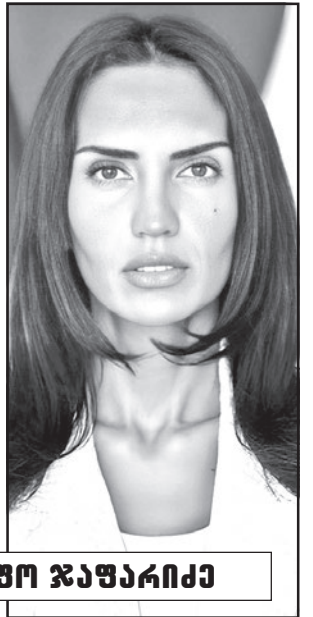
ქვეყნის პრეზიდენტი რომ ხარ, თუ რამის გაცემება გინდა, აქ გააკეთე. რა სარგებელი უნდა ნახო, რომ წახვიდე და საფრანგეთის ან რომელიმე ქვეყნის წინაშე გალანძლო შენი ქვეყანა. არ ვიცი, გაიზიარებს თუ არა რადოსლავ სიკორსკის მოწოდებას სალომე ზურაბიშვილი, მან თქვა — „არა და არასოდეს“.

ნიკა გვაჩაია — ვეროკომისარი

ქვეყანა ამათ ხელში არ უნდა ჩაპარდეს!

სააკაშვილის ჩრდილავი მომავალ მთავრობაში აღილავს ინანილავან!

ნიკა გოგიანი, ნონა გოგიანი, სალომე სამადაშვილი, ნათია მეზრიჩაშვილი, ლევა გუვაჩია, სოფო ჯაპარიძე

გიულ პარტიზობას შეუშალოს ხელი. იუსტიციის მინისტრი იქნება ნინო ლომჯარია, რომელიც სახალხო დამცველად მუშაობისას სახალხო დამცველის გარდა ყველაფერი იყო, მხოლოდ ნაცისტებისა და ე.წ. ლგბტ თემის ინტერესებს იცავდა და აქტიურად გახლდათ ჩართული ე.წ. მეორე ფრონტის გახსნისა და საქართველოს ომში ჩართვის პროპაგანდის-

ტულ კამპანიაში. ზემოაღნიშნული პრემიერის პოსტზე ოპოზიციის ჩრდილოდან კაბინეტში ორი კანდიდატურა განიხილება: ერთია არასამთავრობო ორგანიზაცია „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ მარადმწვანე დირექტორი მარტინ ბიბაშვილი, რომელიც სააკაშვილის რეჟიმის დროს სასაზღვრო პოლიციის უფროსის მოადგილე იყო და 2007 წლის 7 ნოემ-

ბრის მშვიდობიანი მიტინგის სასტიკი დარბევის კვლავი, მანო მინაშვილი კაპიტანის წოდებით დაჯილდოვდა. პაპიტანი ბიბაშვილი, მისი პოლიტიკური თუ ენჯელო ტყუპისცალის — ნინო ლომჯარიას მსგავსად, ე.წ. გლობალური ომის პარტიის დავალებას ასრულებდა და აქტიურად იყო ჩართული საქართველოს უკრაინისა და ანუ ომში ჩართვის კამპანიაში.

ნაციონალიზმის ჩრდილოდან კაბინეტში სპარტაკოზი ბენიამინი პრემიერის თანამდებობაზე მეორე კანდიდატად განიხილება ყოფილი გენერალური პროკურორის — ზურაბ ადეიშვილის ყოფილი მოადგილე ნონა წიგნაძე, რომელიც წლების განმავლობაში საქართველოს წარმომადგენელი იყო სტრასბურგის ადამიანის უფლებათა ევროპულ

სასამართლოში, სადაც ერთდერთი ფუნქცია ჰქონდა — მაქსიმალურად უნდა შეეშალა ხელი სააკაშვილის რეჟიმის მიერ უკანონოდ დაპატიმრებული, ქონებაწართმეული, ნაწამები და შვილებდაზოცილი საქართველოს მოქალაქეების საჩივრების დროული და ობიექტური განხილვისათვის. ჩრდილოდან კაბინეტში სპარტაკოზი ბენიამინი არაუარსებებს ნაციონ-

ალური მოძრაობის ყოფილი და „ლელო“ მოქმედ წევრის სალომე სამადაშვილს, რომელიც ბრიუსელის პოლიტიკურ ტალანტში მართლაც აჩრდილოეთ დაძრვად და ევროპულ პოლიტიკოსებსა თუ ჩინონებს ეხვეწებოდა, საქართველოსათვის ევროკავშირის წევრობის კანდიდატის სტატუსი არ მიენიჭებინათ. იმავე ჩრდილოდან კაბინეტის მიხედვით, სპარტაკოზი ბენიამინისა და მცნობების მინისტრი იქნება სააკაშვილის რეჟიმის დროს მთავარი რეპრესიული მანქანის — ადეიშვილის პროკურატურის მაღალჩინოსანი ნათია მეზრიჩაშვილი, რომელსაც დღევანდელ ხელისუფლებაში, ბინობი ბანარის შინაგან საქმეთა მინისტრობის დროს, მისი მოადგილის პოსტი ეკავა, ხოლო გახარის პრემიერ-მინისტრად დანიშნის შემდეგ მთავრობის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელობდა.

ნაციონალიზმის ჩრდილოდან კაბინეტი, რეალურად, სააკაშვილის ჩრდილების თეატრია, ჩრდილოდან მინისტრები კი ცვილით გაპოხილი, ჩხირებზე წამოცმული ქალაქის თოჯინები არიან, რომლებსაც ნაცბელადი „ვივამედის“ ლუქს-პალატიდან მართავს!

კულტურის მინისტრი იქნება მამუკა ხაზარაძის „ტულალეტის მკვლავნელთა“ და „უბორნის მწერალთა“ კოპორტის ერთ-ერთი თვალსაჩინო წარმომადგენელი, პრე-

გაბრძელება მე-4 გვირგვინი

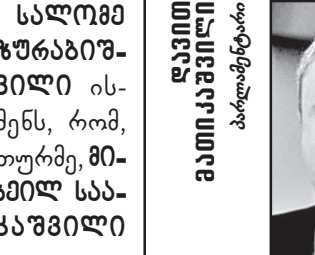
ქვირგვირგვინები

საქართველო ხილია და არა დერეფანი. საქართველოს არჩევანი ცხრა დამტკმას და ათ მცნებას შორის მოუწევს!

მოდერნიზაციის სიმბოლო და უბასუხოდ ტოვებს ამ ყველაფერს — მოდერნიზაციის სიმბოლო კი არა, ჩვეულებრივი კრიმინალია.

რიოტები და სახელმწიფო მოღვაწეები არ გამოვა და საზოგადოებისგან რა ნულოვანი ნდობა და რეიტინგიც გაგანიათ, ზუსტად ასეთ ნულოვან რეიტინგს და პროცენტებს მიიღებთ არჩევნებზე.

მივმართავ ხაზარაძეს ჯაფარიძეს და მათ კლასტერს — რა გაგიკეთებიათ უანგაროდ საკუთარი ქვეყნისთვის? თქვენგან პატრიოტები და სახელმწიფო მოღვაწეები არ გამოვა და საზოგადოებისგან რა ნულოვანი ნდობა და რეიტინგიც გაგანიათ, ზუსტად ასეთ ნულოვან რეიტინგს და პროცენტებს მიიღებთ არჩევნებზე.

რადიკალური ოპოზიციის უნდა, რომ ცეცხლში პოლიტიკური ჩარევის ბერკეტი შეინარჩუნოს — ისინი უფრო ემზადებიან არჩევნების მეორე დღისთვის, ვიდრე არჩევნების დღისთვის.

დღეს ფსევდოშუაშისტური პოზიციის დაკავებას ცდილობს ნიკა ბარბაქაძე, რომელიც შემოქმედი იყო ბოროტებების, რასაც ნაციონალიზმი სწავლობდა.

მსჯავრდებული მიხეილ სააკაშვილი, რომელსაც პატიმრობიდან თავის დაღწევა საკუთარი სიკვდილის იმიტაციით არ გამოუვიდა, ახლა ცდილობს, ციხიდან გამოსასვლელად რუსი ოპოზიციონერის — ალექსეი ნავალნის სიკვდილი გამოიყენოს.

ალექსეი ნავალნის სიკვდილი და მიხეილ სააკაშვილის გასროსსლება

როგორც კი ცნობილი გახდა, რომ პუტინის რეჟიმის მონაწილე ნავალნი იმპლიმენტო ავტონომიური ოკრუგის სოფელ ხარპში მდებარე შრომა-გასწორების კოლონიაში გარდაიცვალა, კოლონიის მაგივრად კლინიკა „ვიგამედის“ ლუჟს-პალატაში მოკლავლად ნაცვალადმა „ფეისბუქში“ მაშინვე პოსტი გამოაქვეყნა (სტილი და პუნქტუაცია სრულად არის დაცული. რედ.):

„პუტინმა ციხეში მოკლა ალექსეი ნავალნი. შარშან ნავალნიმ ციხიდან ჩემ მხარდასაჭერად წერილი გამოავლინა. პუტინი ნავალნის მე წვირად მადარებდა და, რა თქმა უნდა, ერთიანად ვეზიზღებოდა. შარშან პუტინის დავალებით ოლიგარქის პრორუსულმა რეჟიმმა მომწამლა ციხეში და მაშინ ღმერთმა გადაამარჩინა. რა თქმა უნდა, იმპინტვილს ხელი არ აუღია პუტინის დავალების შესრულებაზე და მეც ნავალნის მსგავსად ბოლომდე ვიბრძობებ პუტინიზმის დამარცხებისთვის საქართველოში.“

მოკლედ, მე და ნავალნი ერთნი ვართ, ერთნაირები ვართ და პუტინსაც ერთნაირად ვეზიზღებთ!

ესე იგი, ის იყო ალექსეი ნავალნი და ეს გამოდის მიხეილ სააკაშვილი!

ვერ გეტყვით, პუტინს ალექსეი ნავალნი და მიხეილ სააკაშვილი ერთნაირად ეზიზღებოდა თუ არა, მაგრამ ის კი ნავალნი, რომ ალექსეი ნავალნისა და მიხეილ სააკაშვილის საქართველო და ქართველები ერთნაირად ეზიზღებოდა!

კი, მიხეილ სააკაშვილისა და მისი ნაცრეფიმის 9-წლიანი მმართველობა სწორედ იმის დასტურია, რომ მათ საქართველო და ქართველი ხალხი ეზიზღებთ!

ის კი არა, მიხეილ სააკაშვილი საქართველოსა და ქართველი ხალხის სიძულელი ვერც ხელისუფლებიდან წასვლის შემდეგ დაშალა, როცა საქართველოს მოქალაქეობა უკრაინის მოქალაქეობაში გაცვალა, ქართული პასპორტი სანაგვეზე გადააგდო და უბეში უკრაინული პასპორტი ჩაითბუნა, სასამართლო პროცესზე კი ქართულად საუბარიც აღარ იწება, უკრაინულად ამეტყველდა

კოლონია „პოლარულ გვალში“ უეცრად გარდაცვილ ალექსეი ნავალნისა და კლინიკა „ვიგამედში“ უეცრად გასროსსლებულ მიხეილ სააკაშვილის ერთადერთი რამ ერთნაირად — საქართველოსა და ქართველი ერის სიძულელი!

სამი ნავალნისა და კეთილმოწყობილ კლინიკა „ვიგამედში“ უეცრად გაცოცხლებულ მიხეილ სააკაშვილის ერთადერთი რამ ერთნაირად — საქართველოსა და ქართველი ერის სიძულელი!

სხვა მხრივ, ნავალნისა და ნაცვალნის საერთო არაფერი ჰქონიათ!

უფრო მეტიც, სამართლიანობა მოითხოვს, აღინიშნოს, რომ გამბედრობისა და უშიშრობის თვალსაზრისით, ალექსეი ნავალნი მიხეილ ნაცვალნის აბსოლუტური ანტიპოდი იყო!

მაგალითად, ალექსეი ნავალნი, რომელიც 2020 წელს ე.წ. ნოვოჩოკოტ — საბჭოთა კავშირში შექმნილი ნერვული აგენტით მოწამლეს და კომაში ჩავარდა, ბერლინში მკურნალობისა და გამოჯანმრთელების შემდეგ არაუწინავე სახელმწიფო ვირთხასავით არ ჩამალულა და თავისი ქვეყნის სახელმწიფო საზღვარზე უკანასკნელ ქურდბაცაცასავით არ გადააბარულა, როგორც ეს სააკაშვილმა გააკეთა. პირიქით, ნავალნი, რომელიც ზუსტად იცოდა, რომ რუსეთში ჩასვლისთანავე დააპატიმრებდნენ, წინდაწინ გამოაცხადა — ბერლინიდან ამა და ამ რეჟიმით მოვფრინავ და მოსკოვის აეროპორტში ამა და ამ საათზე ჩავფრინდებით!

მაზე აღარაფერს ვამბობთ, რომ ალექსეი ნავალნი, მიხეილ ნაცვალნისაგან განსხვავებით, სასჯელს კერძო კლინიკის ორთახანი ლუჟს-პალატაში კი არა, ზემკაცრი რეჟიმის კოლონიაში იხდიდა, სადაც ზამთარში მინუს 40 გრადუსია, ხოლო ზაფხულში პატიმრებს უპილოტო საფრენი აპარატის ხელა კოლონების ჯარი ესევა და სისხლს სწოვს... „ვიგამედში“ წამოგარებული მიხეილ სააკაშვილისაგან განსხვავებით, „პოლარულ გვალში“ გამოკეტულ ალექსეი ნავალნის არც იმის საშუალება ჰქონდა, კვირაში ათობით მსახვევებით, სასთუმალთან დედიაკო ჰულოდა ჩამომჭდარი და გრძელვადიანი ბავშვების ოთახში ცოლი თუ საყვარელი დაეფხმებინებინა... მიუხედავად ამისა, ნავალნის,

და განაცხადა — მოიყვანეთ თარჯიმანი, რომელიც ჩემს ნავალნისაგან ქართულად გადათარგმნისო!

მიხეილ სააკაშვილის საქართველო და ქართველი ხალხი რომ ჰპირებით ეზიზღება, ამის კიდევ ერთი დასტურია მისი და ბიძაბიძის — „კავებეს“ ჩინოსანი თამაზ ალასანიას სატელეფონო საუბრის ცნობილი აუდიოჩანაწერი, რომელშიც ქართველ ერს ავადმყოფს უწოდებენ, უმჯობესი სიტყვებით ავინებენ და ამბობენ — სანამ ქართველებს თავზე არ დააჯ...ამ და დედას არ მოუტ...ნავ, ვერაფერს იგებენო! (ვენზერა ჩვენია. რედ.).

რაც შეეხება ალექსეი ნავალნის, მან საქართველოსა და ქართველების მიმართ ზიზღი 2008 წლის აგვისტოს ომის დღეებში გამოამჟღავნა, როცა ქართველებს (გრუზინებს) „გრიზუნები“, ანუ „მძღრნელები“ უწოდა და თავის ბლოგში დაწერა — საქართველო ფრთხილად რაკეტებით უნდა დაგზომოთ, რუსეთიდან ყველა ქართველი გავყაროთ და აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა ვადიაროთ!

ამდენად, მკაცრი რეჟიმის კოლონია „პოლარულ გვალში“ უეცრად გარდაცვილ ალექსეი

გაგრძელება მე-6 გვერდზე

ქვირგვირგვინები

ალექსეი ნავალნი
პარტია „პროსუსების“ ლიდერი

ისევ ვადასტურებ, რომ ბმ-საქსი პატიმრების ბედით ვაჭრობდა, მთელი თავისი ცხოვრება ფულს აკეთებდა.

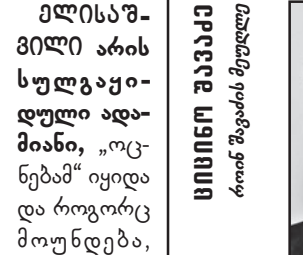
„კვირის პალიტრა“

ეკატერინა სულგაიევი
ყოფილი პარლამენტარი

შეგს. არამზადა ალექსეი ნავალნისა და მიხეილ სააკაშვილის ერთადერთი რამ ერთნაირად — საქართველოსა და ქართველი ერის სიძულელი!

„კვირის პალიტრა“

ელისაშვილი
არის სულგაიევი-დუღი ადამიანი, „ოცნებამ“ იყიდა და როგორც მოუწოდებდა, ისე ათამი-

„კვირის პალიტრა“

სოსილო შავაძე
როის შავის მუღლუ

არის სულგაიევი-დუღი ადამიანი, „ოცნებამ“ იყიდა და როგორც მოუწოდებდა, ისე ათამი-

„კვირის პალიტრა“

როინა
არის სულგაიევი-დუღი ადამიანი, „ოცნებამ“ იყიდა და როგორც მოუწოდებდა, ისე ათამი-

„კვირის პალიტრა“

ნინო
არის სულგაიევი-დუღი ადამიანი, „ოცნებამ“ იყიდა და როგორც მოუწოდებდა, ისე ათამი-

„კვირის პალიტრა“

დასაწყისი მე-5 გვერდზე

ნაცვალისაგან განსხვავებით, თავი არ მოუშვებდა...

არ აკარებენ! დიან, მიხეილ ნაცვალნი

„პუტინის ტყვე“ რომ იყოს, წყლისწინადად...

ასე რომ, სააკაშვილის მავზოლეუმის დირექტორი ს.ო. ფო. ჯაფარიძე...

ქართველმა საზოგადოებამ ნაცვალის მოსაპყრებელი კბილი ჯერ კიდევ მანამდე მოიცვალა...

კითხვაზე — ვინ იყო ალექსეი ნავალნი და ვინ არის მიხეილ ნაცვალნი? — ერთადერთი სწორი პასუხი ნავალნის უეცარი სიკვდილი და ნაცვალნის უეცარი გაცოცხლება!

გიორგი ძაძაძია

სიპორსის სიკვებრსხე

რადიოაქტიური ნივთიერება კოლონიუმს „იდეალურ საწამლავს“ და „პოლიტიკური მკვლელობის იდეალურ იარაღს“ უწოდებენ...

კოლონიუმის საბარაქო საქმეთა მინისტრი რაქონლავ სიპორსი

დამკვიდრებული აზრით, 2006 წელს ჩაიშო გარეული კოლონიუმით მოწამლვის რუსეთის უშიშროების სამსახურის ყოფილი ოფიცერი ალექსანდრე ლიტვინოვი...

რად ბევრი გავაგრძელოთ, რადიოაქტიური ნივთიერება პოლიტიკუმის შესახებ, ასე თუ ისე, ყველამ ყველაფერი იცის, მაგრამ არსებობს პოლიტიკური პოლიტიკური, რომლითაც პოლონიუმის ხელისუფლება საქართველოს მოწამვლის ღამობს.

მაიას ტრაილერით შემოპარული ნაცვალის სააკაშვილი ციხეში აღმოჩნდა. გაიხსენოთ, თუნდაც პოლონიუმის სიკვდილი...

ალექსეი ნავალნის სიკვდილი და მიხეილ ნაცვალნის გაცოცხლება

მაგალითად, პოლონიუმის ხელისუფლების მიერ ქართული სახელმწიფოს პოლიტიკუმით მოწამვლის მცდელობა გახლდათ სულ ახლახან მიუნხენის საერთაშორისო კონფერენციაზე მომხდარი ფაქტი...

სიპორსის სიკვებრსხე ზურაბიშვილის დუმილი, შესაქლოა, სააკაშვილის შეწყალებაზე თანხმობის ნიშანი იყოს!

კვირგინოსნები

ლაშა ჩხარტიანი „ალეიბორისტული პარტიის“ წევრი

ირაკლი ზარკაძე პარლამენტარი

პაპაბა ზაპარაიანი კონსტიტუციონალი

ვიქტორ ჯაფარიძე „ხალხის ძალის“ წევრი

ლიმიტი სულდასმე იანგა, ეთარა ბილიძე „ხალხის ძალის“ წევრი

მუხარამ მუხარამი „ხალხის ძალის“ წევრი

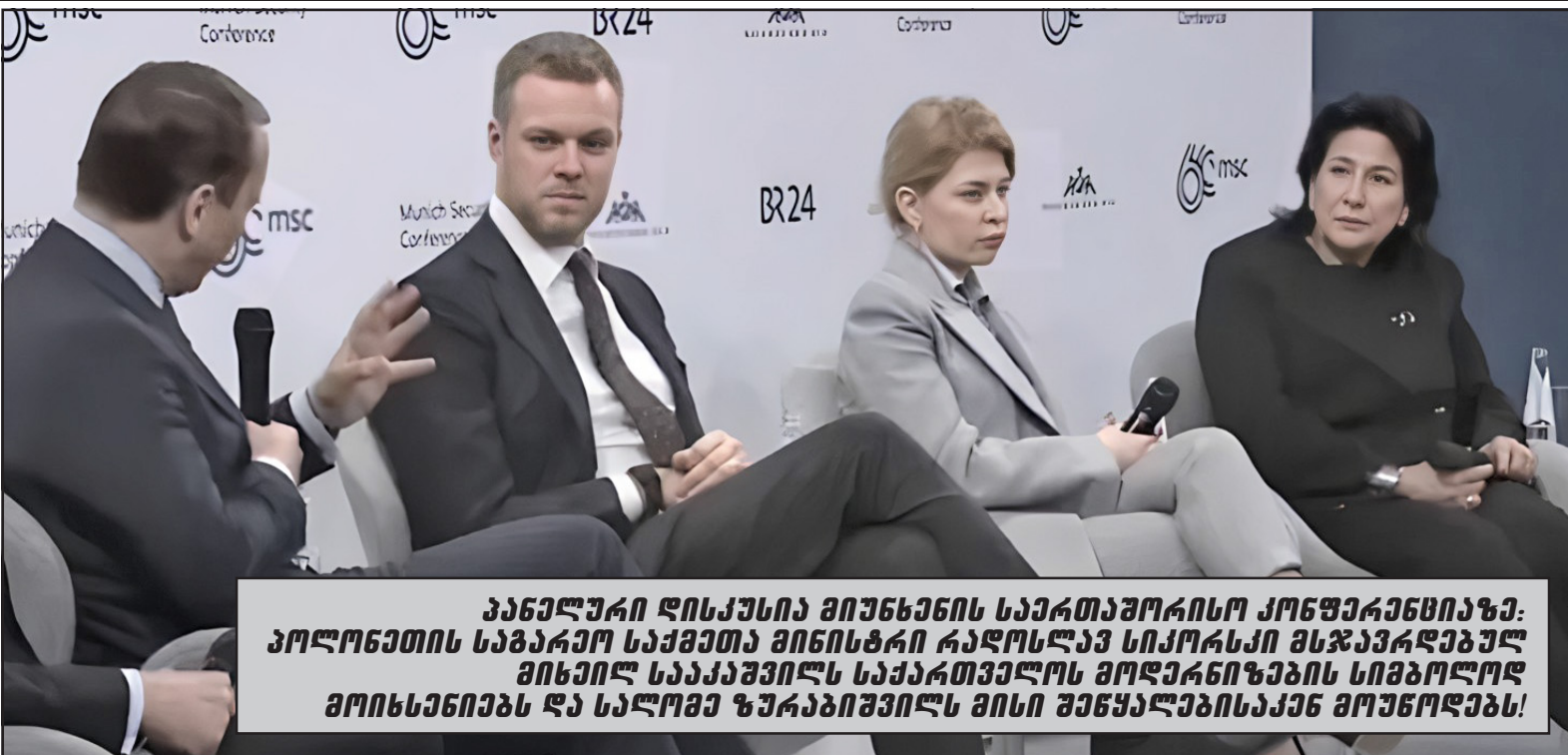
პოლონეთის ხელისუფლება საქართველოს პოლიტიკური პოლონიზებით წაგვალაგვს!

კავება საქართველოს იმიჯს უზინებსო, ხოლო პოლონეთის ამჟამინდელი პრემიერ-მინისტრმა დონალდ ტუსკმა, რომელიც მანამდე „ეროპის სახალხო პარტიას“ ხელმძღვანელობდა, პარტიობაში მყოფი სააკაშვილი 2022 წელს პარტიის კონგრესზე მიიწვია, რაც ქართული სახელმწიფოს დემონსტრაციული დაცინვა და აბუჩად აგდება გახლდათ.

საქართველოს პოლიტიკური პოლონიზებით მოწამვლის საქმეში აქტიურად არიან ჩართული პოლონელი ევროპარლამენტარები — ანა ფიტიბა და იანცა-სარიუშ ვოლსკი, რომლებიც ნაცბანდის თავდაცვლული აპეკუნები ბრძანდებიან, სააკაშვილს პოლიტპატიმრად რაცხავენ და აცხადებენ, რომ საქართველოს ხელისუფლება მას ციხეში კლავს.

ერთი სიტყვით,

დღეს პოლონეთის ხელისუფლებასა და მთლიანად პოლონურ პოლიტიკაში ქარბად მოუყრიათ თავი საქართველოს პოლიტიკურ მტრებს, რომლებიც ვხად არიან, მკვლელები, მნამბეღელი და გამაუჯახი-ურავალი რაქივის ვამამელი სააკაშვილის ხინიდან დანახსნელად ქართულ სახელმწიფოს პოლიტიკური პოლონიზებით გააფრთხილდნენ სული!

კანელური დინკუსია მიუნხენის საერთაშორისო კონფერენციაზე: პოლონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი რადოსლავ სიკორსკი მსჯავრდებულ მიხეილ სააკაშვილს საქართველოს მოღვაწეების ნიშნულად მოიხსენიებს და სალომე ზურაბიშვილს მისი შეწყალებისკენ მოუწოდებს!

პოლონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის სააკაშვილი საქართველოს მოღვაწეების სიმბოლოდ რომ მიაჩნია, ეს მხოლოდ სიკორსკის პოლიტიკურ სიკვერცხეზე როდი მიუთითებს... ეს იმაზე მეტყველებს, თუ რა განწყობა და დამოკიდებულება აქვს საქართველოს მიმართ მთლიანად პოლონეთის ხელისუფლებას, რომელსაც ქართული სახელმწიფოსათვის პოლიტიკური პოლონიზებით არ ენახება.

თუმცა, საქართველოსათვის ვიპრეზიდენტ სალომე ზურაბიშვილის პოლიტიკური უზენოვანობა უფრო სახიფათოა, ვიდრე სიკორსკის პოლიტიკური სიკვერცხე! ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, ძალიან შემაშფოთებელი და სამარცხვინოა საქართველოს პრეზიდენტად წოდებული ზურაბიშვილის საქციელი, როცა იგი ძუძუს გოჭივით გაიტრუნა და საკადრის ბახსუნი არ გასცა პოლონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრს, რომელმაც მკვლევრი, მწამებელი და გამაუჯახი ტიურბელი რეჟიმის შემქმნელ სააკაშვილს „საბარტმშელის მოღვაწეობის სიმბოლო“ უწოდა!

სალომე ზურაბიშვილი საქართველოს ნამდვილი პრეზიდენტი მაშინ იქნებოდა, სიკორსკის სიკვერცხეზე მყისიერი რეაქცია რომ ჰქონოდა და პოლონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრისათვის იქვე ეთქვა — სააკაშვილი საქართველოს მოღვაწეობის სიმბოლოა კი არა, სისხლის სამართლის დამნაშავეა, რომლის რეჟიმშიც უამრავი უდანაშაულო ადამიანი ქუჩაში დახვრიტა, უამრავი დედა ძაბით შემოსა, მშვიდობიანი საბრტეს-ტო აქციები სისხლში ჩაახშო, ციხეებში სისტემური წამება დაწერა და ქვეყანას ტერიტორიები დაკარგვინა!

სალომე ზურაბიშვილი მართლა საქართველოს პრეზიდენტი რომ იყოს, ქართული სახელმწიფოს მოსაწამელი პოლიტიკური პოლონიზებით შეიარაღებულ პოლონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრს პირში მი-ახლიდა — სააკაშვილის შეწყალების შესახებ ერთხელ უკვე ვთქვე „არა და არასოდეს“, რასაც უკან არ წავიღებო!

თუმცა, სალომე ზურაბიშვილი საქართველოს პრეზიდენტი კი არა, ნაცბანდის რეზიდენტი და „მეხუთე კოლონის“ წარმომადგენელია, რის გამოც სიკორსკის სიკვერცხს დუმილით შეხვდა!

საქართველოსათვის პაიპრეზიდენტ სალომე ზურაბიშვილის პოლიტიკური უზენოვანობა უფრო სახიფათოა, ვიდრე სიკორსკის პოლიტიკური სიკვერცხე!

ამიტომაც იყო, რომ მიუნხენის საერთაშორისო კონფერენციის ფარგლებში გამართული ერთ-ერთი პანელური დისკუსიის დროს პოლონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სიკორსკიმ საქართველოს კონსტიტუციის ფეხქვეშ გამთელავ სალომე ზურაბიშვილს უთხრა:

„ჩვენ გვახსოვს, რომ ამ კონფერენციას ესწრებოდა ხოლომე თქვენი წინამორბედი, პრეზიდენტი სააკაშვილი. ბევრი ჩვენგანისთვის ის არის საქართველოს მოღვაწეების სიმბოლო. ჩვენ პატებს ვცემთ თქვენს კანონს უზენაესობას, მაგრამ ჩვენ ასევე ვფიქრობთ, რომ მის მიმართ მოპყრობა ასევე ძალიან მნიშვნელოვანია. მნიშვნელოვანია, მას მოექცენ სამართლიანად და, ალბათ, თქვენ შეგიძლიათ წვლილი შეიტანოთ მის გათავისუფლებაში.“

სიკორსკის სიკვერცხეზე ზურაბიშვილის დუმილი, შესაძლოა, სააკაშვილის შეწყალებათ თავნებობის ნიშანი იყოს!

„დათა თუთაშხას“ ეკრანიზაციიდან გემასოვრებათ მშენ-ჯი მფაშლანი ასტიონა, რომელიც ჟანდარმერიის დავალებით, დუქანში რაჟა სარჩიმე-ლიასა და სხვა აბრავებს წამლავს... ჰოდა, ვინ იცის, რა-დრსლავ სიკორსკის წინა-შე დამუნჯებული სალომე ზურაბიშვილია სწორედ ის ასტიონა, რომლის ხელითაც პოლონეთის ხელისუფლება საქართველოს პოლონიზებით მოწამვლას აპირებს!

სიკორსკის პოლიტიკური სიკვერცხე და ზურაბიშვილის პოლიტიკური უზენოვანობა ამ საფრთხის რეალურობაზე მიუთითებს!

ჯაბა ხუბუა

ქვირკვირის ნახატი

თამარ ილიაშვილი
„ხალხის ძალის“ წევრი

„იმედინიში“

ზურაბიშვილის სააკაშვილის, სავარაუდოდ, არჩევნების პიკში შეიწყალდება, რათა მათი გათვლებით, სახალხო მღელვარება გამოიწვიონ და არჩევნების ბედი გადაწყვიტონ, თუმცა, ამჟერადაც უშედეგოდ.

ირაკლი ბერიანი
პარლამენტის თავდევლისა და უმრავლესობის კომიტეტის თავმჯდომარე

„პირველი არხი“

სალომე ზურაბიშვილი სააკაშვილის თუ შეიწყალდება, ქართველი ხალხის რისხვას თავიდან ვერ აიცილებს, ეს კარგად უნდა იცოდეს.

გიორგი კახიანი
პარლამენტის წევრი

„ინტერპრესნიუსი“

შთაბეჭდილება მრჩება, რომ სალომე ზურაბიშვილის ამოცანაა, ნაციონალური მოძრაობა ხელისუფლებაში დაბრუნოს და ამ გზაზე მინიმალ საბაზილიის შეწყალებასაც არ გამოფრიცხავს.

ლევან ბარბაქაძე
რესპუბლიკური პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი

„ახალი თაობა“

ჩვევლია ქვეყანაში, რომელსაც მიმა არათუ არ უყვარს, მისი საკმაოდ დიდი ნაწილი, დასახნად ვერ იტანს, სალომე რომც შეიწყალოს, ამომრჩევლის ნაწილის ხმებს დაკარგავს, ეს ამომრჩეველი ძალიან გაბრაზდება.

ლევან ბარბაქაძე
რესპუბლიკური პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი

„ახალი თაობა“

ზურაბიშვილი სააკაშვილის თუ შეიწყალდება, ეს იქნება ფუჭი გასროლა! დაახლოებით 400-500 ათასი ოპოზიციონერი ამომრჩეულია.

ლევან ბარბაქაძე
რესპუბლიკური პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი

„იმედინიში“

სალომე ზურაბიშვილი ნაცბანდის მესამე პრეზიდენტი და არა საქართველოს მეხუთე პრეზიდენტი.

მომგზავნა დედაბრით!

მომგზავნა ქართულ პოლიტიკაში გულა ზედელაშვილთან ერთად

მაგას ვინდა დაბრუნებას!

ნიკა გვარამია

“ნაციონალურ მოძრაობას არ მივხვად”

პრინციპში, შენ უკვე იმდენჯერ მივეცი, ახლა მისცემ თუ არა, მნიშვნელობა აღარა აქვს. შენ „ნაციონალურ მოძრაობას“ და პირადად სააკაშვილს

პირველად მაშინ მივეცი, როცა გენეროკურორის მოადგილედ დაინიშნე და ბაქრაძის ტანკარტაში მკვლელობაში ლომის წილი ჩაიდო. ან ის თუ გახსოვს, როგორი უნი-

ჭო ფილმები დაამზადე? შენ მაგის გამო ციხიდან დღესაც არ უნდა იყო გამოსული, მაგრამ ჩვენ იმნაირი დემოკრატია გვაქვს, ნენეს ვარდად მოგაჩვენებს.

☺
მას შემდეგ, რაც 2007-2008 წლებში ჩაიღინე, ბევრმა წყალმა ჩაიარა, მაგრამ შენ მხარეს ჩველილი წყალი ძალიან ბინძური იყო.
გახსოვს, ჩვენი სისხლის დაღვას რომ აპირებდი?
გახსოვს, ღვინოში და „ბორჯომში“ რომ გვიშარდავდი?
რას ამბობ, აღარ გახსოვს და ნაცემოდრობასაც კი ემიჯნები?
ანუ ნაცემოდრობას და სააკაშვილს აღარ მისცემ?
რათა, კაცო, ძაღვებს შიშობა ფულუბის მოცემა შეგიწყვიტა? სხვა გზა მონახე? ბლუშმ-რბნიშვილმაც ერთი რაღაცა დაგვიქნია?
არ ვიცი, შეიძლება, მაგათ დაგვიკიდეს, მაგრამ შენ იმნაირი აგებულებისა ხარ, ნაციონალურ მოძრაობას ისევე მისცემ. მისცემ კი არა, შეგხვეწები!

რუსეთში კათილ-მოწყობილის გოგო თითებს იზვირს!

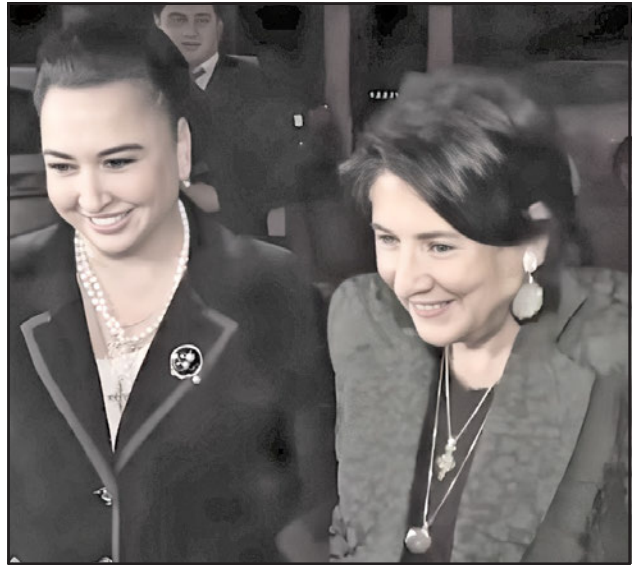

23 თებერვალს, იუნკრების სლოვის დღეს, ანა ნაცვლიშვილი უბრძანებია: აბა, ეს ახალგაზრდები იფიქრებდნენ, რომ ასი წლის შემდეგ რუსეთის მსახური ხელი-სუფლება ეყოლებოდა საქართველოს?
☺
აბა, უყურეთ... რა მაგარ გონიერება რუსეთში კეთილმოწყობილ ამირანას გოგო!
შიშობს, ვინმე რუსეთში იქნება არ წამოაძახოს და თავის რუსეთში იქნება თავისივე სივით ფარავს.
მა რაააა!
აბა, იუნკრები იფიქრებდნენ, რომ ასი წლის შემდეგ საქართველოს რუსეთის მსახური ხელისუფლება ეყოლებოდა?
☺
ეგ რა არი?
აბა, იუნკრები იფიქრებდნენ, რომ ასი წლის შემდეგ რუსეთში კეთილმოწყობილ ამირანას ბოლო საქართველოს პარლამენტში ილატებოდა?
აბა, იუნკრები იფიქრებდნენ,

რომ ასი წლის შემდეგ თურქეთში ქუთაისის ავტოქარხნის ქართლ ჩამბარებულ ამირანას ბოლო პარლამენტის ტრიბუნლიდან კორუფციაზე ილაპარაკებდა და თითებს სხვისევენ გაიშვერდა?
იიიი... იუნკრები ამას ვერც იფიქრებდნენ, ვერც წარმოიდგინდნენ და ვერც აზრად გაივლებდნენ, მაგრამ ამ ყველაფერს რომ საკუთარი თვალითა ვხედავთ!
☺
ეგ კიდევ არაფერი!
ამი ნანს უმფროსი ხაზბარამ იხსის — ფული რუსეთში ვიშოვე, მაგრამ როგორც კი ვიშოვე, ვგრევე წამოვედი და ვეროპიელი ვახვდიო.
ერთი რუსეთში კათილ-მოწყობილ ამირანას ბოლო რუსეთში „ბორჯომის“ ბაზრის მსახური ვახვდიო ვეროპიელი!
არ დაიჯეროთ, ორივენი საჩუქრით არიან ჩარჩენილები და იქაურ პროპაგანდას აწვებიან!

Ana Natsvlishvili • ანა ნაცვლიშვილი
2 სთ. 2
იფიქრებდნენ ეს ახალგაზრდები, რომ ასი წლის შემდეგ რუსეთის მსახური ხელისუფლება ეყოლებოდა საქართველოს?
დიდება გმირებს!

23 თებერვალი
იუნკრთა ხსოვნის დღე

არა და არასოდეს!

მარჯვენა მხარე, ადოლფ ჰიტლერივით წელში მოხრილი, ყველაფერს იკადრებს — ჯერ ბმეშვილის დანიშნავს შეწყალების კომისიის თავმჯდომარედ, მერე სხვა-სხვა შიშველებს მისი წარდგინებით!
იკადრებს, რატომ არ იკადრებს? მაგაზე უარესები არ უკადრებია?
მარჯვენა მხარე, ეგეც მაგნაირი ჯიშისაა, ლამის ერთნაირი წარსული აქვთ — რაც მთავარია, ფულუბი უყვარს ორივეს და სადმე თუ ჩაავლეს, მომენტს არ უშვებენ ხელიდან.
მ თველა დარჩათ, უნდა მოასწრონ, მერე ან ვირი იქნება, ან — ვირის პატრონი!
თუმცა, უნდა ეცადონ, მომდევნო 4-5 წლის განმავლობაშიც იტეგტეგონ, საზოგადოებას ჭკუა დააბრუნონ, მორალზე, პატრიოსტაზე, პატრიოტიზმსა და ევროპულ ღირებულებებზე ვლაპარაკონ.
☺
ისე კი, მართლაც გენიალური ფრაზა დაგვიტოვა სანდო-მანდო — არა და არასოდეს!
იქნებ აწი მინც ვიხელმძღვანელოთ ამ პრინციპით და ეგეთები სკამივლებსა თუ დივან-ჭრესლოებს აღარ ვაგაქართ, თუკი ისინი ცოტა შემადლებულ ადგილას იდგებიან!

კვირგზინონები

ნიკა გვარამია
პოლიტიკოსი

ბახარის სამთავრობო კოალიციაში ვხედავ, მასთან დაკავშირებით წარსულთან მიმართებით კითხვების დასმას არ ვაპირებ.
„TV პირველი“

კახა კახიკაძე
პარტია „საქართველოსთვის“ პოლიტიკური მდივანი

შირის სხვადასხვა სტრუქტურაში და ყველაფერს აკეთებდა იმისთვის, რომ კანდიდატის სტატუსი არ მიგველო და კანდიდატის სტატუსის მიღება-არმიღებას სააკაშვილს უკავშირებდნენ. ამ ხალხთან შეუძლებელია რაციონალური დისკუსია.
„კვირის პალიტრა“

ნიკოლოზი
მწიგნობარი

ჩვენ გვინდა საქართველოს ევროინტეგრაცია, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ მათ მიუვდე გვერდით, ვინც სამი თვის განმავლობაში დადიოდა ევროკავშირს.
მისთან — საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანია „სქოლფი“ ხანდაზმული თაღლითების კომპანიას 2 პოზიციით შეუმცირა რეიტინგი.
„იმპინისი“

მაია ბითაძე
პარლამენტარი

რაც არ უნდა მინისტრად მოგვევლინოს ხაზარამ, მარამა, მარამა თუ ბაბატა მანჯაბაძე, ამას ისინი არ წყვეტენ, მათ კარგად უნდა დაიბნაოთ, რომ ეს არის ქართველი ხალხის გადასაწყვეტი.
„ინტერპრესნი“

მაია ბითაძე
პარლამენტარი

მაია ბითაძე
პარლამენტარი

ბარეირის გადალახვის პრობლემა არ გვაქვს, ჩვენ გვინდა, ხელისუფლებაში მოვიდეთ, ვიყოთ წამყვანი ძალა კოალიციაში, ამას აუცილებლად ვაკეთებთ.
„პირველი არხი“

დადგენილი

სუ ვფიქრობდი, რაც ამით თავებში მწვერები ჰყავთ, გააფრენენ და ცოტა დაოკლებიან-მეთქი! მაგრამ არა და არა! ამით თავებში იმდენი მწვერი ჰყოლიათ, ალბათ, მთელი ცხოვრება უნდა აფრინონ და იყვნენ ადგილზე-ნებულობაში.

ისე კი, მართლაც ვინ დაგიგვამთ წინასაარჩევნო კამპანია, თქვე აბუტებო?

რა სამუშაოს ჰპირდებით ყველას — **ეგ ცრუბენტელობა ხო ჯერ კიდევ „მიქია-**

ვშირის“ პერიოდში გაგვატარებთ, მილიონ სამუშაო ადგილს რო არიგებდით?

ან რა **მაღალანაზღაურებად სამუშაოზე** ლაპარაკობთ? საიდან, როგორ, რანაირად?

როცა ხელისუფლებაში იყავრებით, მაშინ სამუშაოს ართმევდით ხალხს, ბიზნესებსა და ოჯახებს უტერორებდით, ახლა რა სიყვარულის ბუშტი გავისკდათ?

☹ **მარცხნივ რო ოჩოხინტრედაგას დაბოლმილი გამოიმეტ-**

ველებით, ჩემი სოფლიდან არი წარმოშობით. ჰკითხეთ ერთი, თავის სოფელში ერთი ხე მაინც დაურგავს?! მარჯვნივ რო აუუდებულა, მთლად უარესი, საკუთარ ქაღალქში „ჭუჭუს“ ეძახიან და ამასაც ჰკითხეთ, სადმე ერთი ხე მაინც დაურგავს?

☹ **კაი, ჰო, ამით ისევ პარლამენტში შეძრომა უნდათ და უნიჭოდ რაღაცას ცდილობენ, მაგრამ ფონად რომ ბაღლები**

დაუყენებიათ ტრანსპარანტებით, მაგათ პატრონი არა ჰყავთ?

☹ **სამუშაო ადგილებიო, კაცოოო, სამუშაო ადგილებიო... მილიონი სამუშაო-ვო, ვეღარ ამბობენ, ვეღარ აკონკრეტებენ, ახლა ზოგადს აწვებიან, ზოგადსა და საზოგადოს.**

რაგი, კაცო, მწვერი ლამის ალაზნის ველზე აღარ არი და ამით თავებში რით ვერ გამოილია?!

თავებში „ბლექ“ დატოვას!

ვინ არის თავო?
თავო იყო მამუკი ხაზარაძის პარტიის წევრი და მან პარტია დატოვა. რატომ დატოვა ხაზარაძის პარტია თავო, ცეცხლოვან „მუსტანგზე“ არ დააპიპინებინეს?
არა, თავომ იმიტომ დატოვა „ლელო“, რომ მას 1000-ლარიანი პენცია მოეჩვენა უტოპიად.
რა უთხრა ამის თაობაზე თავომ ხაზარაძეს?
თავომ ხაზარაძეს უთხრა — ამომჩვევლებს ნუ ატყუებო.
რა უპასუხა ხაზარაძემ თავომს?
ხაზარაძემ უპასუხა — ვისაა, რომ ჰკადრებ და რასაა, რომ ჰკადრებო?
თავოს ჟურნალისტებმა დაურკვეს — მართლა ეგრე იყო-ვო?
თავომ — კომენტარს არ ვაკეთებო.

☹ **მე და თქვენ თავოს შესახებ დღემდე არაფერი ვიცოდით. ახლა გავიგეთ, რომ თავო პარტია „ლელოს“ წევრი უფოილა. აეგრე, რაააა! ზოგჯერ პარტიიდან უნდა წამოხვიდე, რომ მოხანლეობამ გაიცინოს.**

☹ **ამოცანა გვეკითხება: თავო რომ დარჩენილიყო ხაზარაძის პარტიაში, რა მოხდებოდა?**
ჩვენ დღემდე არაფერი გვეცოდინებოდა თავოს შესახებ.

ჩერბოლიბა

თავიდან ვალერი ლეონტიევი მეგონა, ჯერ კიდევ იმდროინდელი, „მარგარიტას“ რომ მღეროდა 90-იანების დამდეგს, თუმცა, ფონს შევხედე და მჭვი შემეპარა, ლეონტიევი „ბოსტივის“ რანაირად უნდა უყურებდეს-მეთქი?

☹ **უი, ჩვენი თანამარ არ ყოფილა, კაცო, ახალ „ამპულაში“?**
ჰოოო, ჩერბო — ბოკერის კენიან! ესა, ალბათ, წინასაარჩევნო იმიჯია, ეგრე აპირებს უმრავლესობით მოსვლას.
რაგი, ყველანი უმრავლესობებით მოდიან და ამას რა, ფეტვი ურევი?

☹ **არა, დავუშვით, წინასაარჩევნო იმიჯისა და გამოიმეტყველების შეცვლა მოვიინდა, რაღა ვალერი ლეონტიევის ფიზიონომია უნდა გადმოილო?**
თუ აუცილებელი იყო, ლევ ლეშჩენკოს ან იოსებ კობზონისა არ სჯობდა? რა იყო, შე ქალო, იმით ხელის მოსაკიდებელი ხორცი მაინც ჰქონდათ!

☹ **ისე, რაღა დავიძლოთ და... ჩერბო შალიან-ბინსაც მაგონებს ახალგაზრდობაში, მაგრამ ასაკში შესული მაინც ლემონტიმის დამსგავსებია!**

ქვირკვირის სია

ალექსანდრე რაქოვი
„გინის“ წევრი

1000-ლარიანი პენსიის დაბირება არის გაუაზრებელი პოპულიზმის კარგი მაგალითი, „ლელოს“ ვილაც „პიარშიკებმა“ უთხრეს, რამე ასეთი დაბრუნებოდა და ამითაც დაბრუნებულს.

„პირველი არხი“

საბა ბუაჩი
თბილისის საკრებულოს წევრი „ლელო“ საქართველოდან

— ჰოდა, ხანამ თქვენთანა ახალგაზრდები არ გამოჩნდებიან, მე 41-ს ვაააა.
მე: მაშინ დამპირდით, პოლიტიკაში რომ მოვალ, ჩემს პარტიას შემოხაზავთ.
— კი დედა, გეფიცები ყველაფერს. ამ დროს მემრემ კონსულტანტი ივლიცება სიცილით.

„ალი“

აფთიაქში ვყიდულობ წამალს და გაიანდის დროს კონსულტანტი მეზინება:
— რეფერენტული ფასებია, მთავრობის გაკეთებული.
მე: რა კარგი მთავრობა გყავს, გაისარონ.
— ნამდვილად, ამ დუქიანებს აღარ ჯობია?!
მე: რა თქმა უნდა, ქალბატონო, მაგათ ყველა ჯობია.

გიორგი ბუაჩი
ლეონტიევის პარტიის გენერალური მდივანი

მწარედ ახსოვთ ქოცებს „შალვას ფანატური“, ამიტომაცაა წარამარა რომ ახსენებენ და რომ არა ოპოზიციის „შარლშიშელობა“, ეგ ფანატური მოვიღებდათ ბოლოს.

„ალი“

თამარ ჩარკვიანი
ობოზივიონური პარლამენტარი

2-პროცენტის ხაზარაძე
რატომ აწუხებს ასე ძალიან ლარიბაზმილს? არ გაგვიკვირდეთ, ერთ საძოვარზე რომ „გაიჩითონ“ „ახალი თაობა“

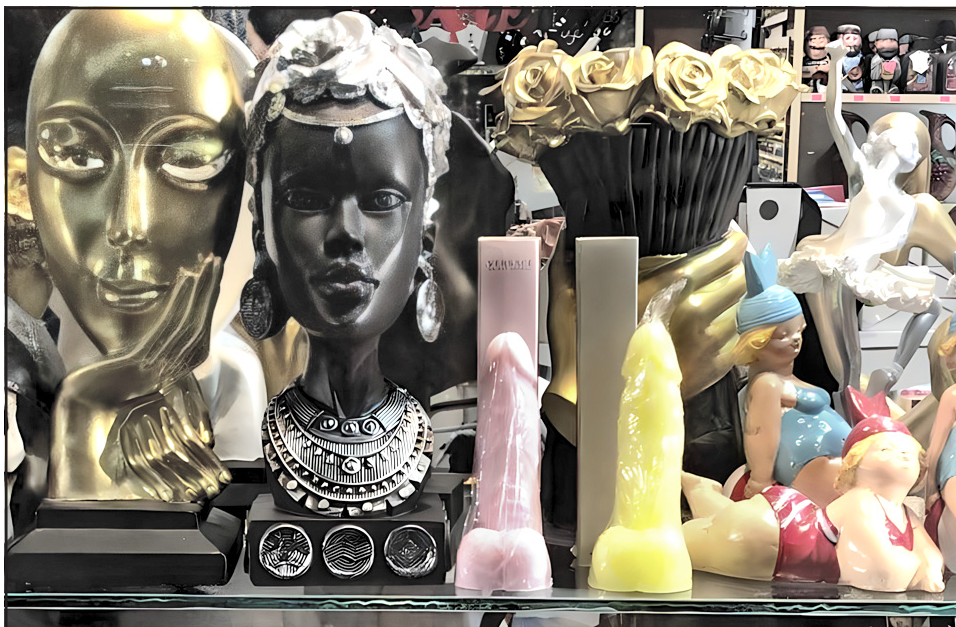
თინა ბოქუჩიანი
ფრაქცია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ თავმჯდომარე

ჭუშანიას აუცილებლად უნდა დაუბრუნდეს საპარლამენტო ქალაქის სტატუსი, უნდა განვავითაროთ და გავზარდოთ ქუთაისის აეროპორტი.

„ინტერპრესნიუსი“

ლესელიძის ქუჩაზე, სოსო ქლიბაძისა და ლანა ვერულაშვილის მაღაზიაში ფალოსები აღარ გაიყიდება!

ლარი ღირდა. ფალოსების მაღაზიის გენერალური მენეჯერი აღმოჩნდა სოსო ქლიბაძის მეუღლე, ქალიშვილი ლანა მარულაშვილი. მან ნატია ჯანაშიასა და სილონია ზომერიძეს, რომლებიც მაღაზიაში პირდაპირი ფუნქციონირებით შევიდნენ, თანამშრომლებთან ერთად ამბავი დააწია — ფალოსები ჩვენია და არ დავთმობთ!

შეღებარა და გაწვევა მოწვევა ინციდენტის მეორე დღესაც გავრცელდა, როცა სოსო ქლიბაძის მაღაზიასთან მისულ სამოქალაქო აქტივისტებსა და მართლმადიდებელ მოძღვარს ფალოსების მაღაზიის ამფონების პოლიციელები და ვიღაც პროვოკატორები დაახვედრეს. პოლიცია საქმეში გაერკვა თუ არა, მაშინვე ეროვნული პოლიცია დაიჭირა და ფალოსების გაყიდვების სამოქალაქო აქტივისტების დაჩაგრვის საშუალება არ მისცა. განსაკუთრებით ერთი თეთრქურთუკიანი აქტიურობდა, რომლის გვარი და სახელი ჩვენთვის უცნობია... როგორც გვიხარის, ფალოსებს ფარულად სწორედ ის ამზადებს და არამართო სოსო ქლიბაძისა და ლანა ვერულაშვილის მაღა-

ზიას, არამედ სუვენირების სხვა წარმომადგენლებს ვაკეთა თუ პლენარულზე, შარდენსა თუ თავისუფლების მოედნის მიწისქვეშა გადასასვლელებში... როგორც სამოქალაქო აქტივისტები აცხადებენ, ყველაზე მივლენ და ფალოსების მაღაზიების შეპატრონეებს ისეთ დღეს დააყრიან, რომ აყრილებული და ბილწი ნივთები მოვაჭრეებმა შესაძლოა, სწორედ ცეცხლმოკიდებულ ფალოსებით გაუპატიურება ინატრონ!

მთელი ამ საქმის უკუდარება ის განსაკუთრებით, რასაც ფალოსების გენერალური მენეჯერი - ლანა ვერულაშვილი სამოქალაქო აქტივისტების ხაზით აქტიურობდა და აქტიურობდა ჯანაშიას უმჯობესად - ეს მაღაზია ეკლესია არ არის და ვინ მოგხათ

უფლება, ფალოსების გაყიდვა აუცილებელია!

ცოლ-მშობი ქლიბაძე-ვერულაშვილი ასე რომ ფიქრობს, სულაც არ არის გასაკვირი იმის ფონზე, როცა მლტონე მკონისა ქალიშვილი თბილისში ქართველი მეკურთმეების ფართს აწყობს, ხოლო სტაჟიანი ჩამოვები ღამით ბმარქონიშვილი გაიძახის — ჩვენ სექსუალური უმცირესობების საქართველო ვართო! აღარაფერს ვამბობთ იმის შესახებ, რომ თბილისის მმარქონიშვილი მინამდვილი მეცნიერულ დონეზე ამტკიცებდა — „ქართველის დედის“ ქანდაკებას ხმლისა და ფილის ნაცვლად სინამდვილეში ხელში ფალოსი და საშო უჭირავსო!

აი, ასეთმა ავადმყოფებმა და გარყვნილებმა მიიყვანეს საქმე საყოველთაო კუთვნიობამდე და ამ შემთხვევაში ბენინალური იტალიელი მოგზაური ბოტო კუთვნილი ნამდვილად არაფერ შუაშია!

დიტო ჩუბინიძე

ლგბტ სექსუალური გადარჩევა, საქართველოს მსოფლიო ჩემპიონის ბიბული დააკარგვინოს!

მას შემდეგ, რაც 18 თებერვალს შერეული ორთაბრძოლის მსოფლიო ვარსკვლავმა, ქართველმა მირაბ ღვალნიშვილმა დაამარცხა ოლიმპიური ჩემპიონი ჰიდაობაში, მექსიკელი ჰენრი სმუელ და მსოფლიო ჩემპიონის ქამრისთვის ბრძოლის უფლება მოაპოვა, მის წინააღმდეგ უბინძურესი კამპანია აგორდა. დაბოლოდითა შორის უბინძურესი ქართველი მოძულეობის უბინძურობა ლიდერი ლგბტ სექსუალური აღმოჩნდა.

ლგბტ სექსუალური „სახემ“ და „თბილისის პრაიდის“ ერთ-ერთი ორგანიზატორმა ნატია ჯანაშიამ სოციალურ მედიებში პირდაპირ დაწერა — მერაბ დვალნიშვილის ჰომოფობიური განცხადებები უნდა ვთარგმნო და შერეული ორთაბრძოლის საერთაშორისო ორგანიზაციას გავუგზავნო! ამ სოროსელი ალქაჯის თქმით, მერაბ დვალნიშვილის სპორტული კარიერა უნდა დაეწერეს, თუ საჭაროდ არ მოიხდის ბოლიშის ლგბტელთა წინაშე...

კოლექტიური ნატაფერაქეთა ჯოჯის მიზანი მარტივია: ქართველმა მებრძოლმა არ მოიპოვოს მსოფლიო ჩემპიონის ქამარი და ვერ გაიხაროს საქართველოში, რომელიც სისხრულით ცას ეწია იმავე 18 თებერვალს ესპანეთში მცხოვრებ ილია თოფურის მიერ მოპოვებული მსოფლიო ჩემპიონობის გამო.

არადა, ამ ლგბტ სექსუალური მართლაც შეუძლია აღამიანის კარიერის დანგრევა, ეს საოპერო მომღერლის თამარ იმამნიას მაგალითიდან გვიჩვენებს, როდესაც მან 2013 წლის 17 მაისს ჩამოიღო გეი-პარადის კვალბაზე, საჭაროდ გამოთქვა თავისი უარყოფითი პოზი-

თულ ერთობლივ პრესკონფერენციაზე საჭაროდ მოუხადა ბოლიში ლგბტ სექსუალური პირობაც დალო, რომ ყოველთვის მათი უფლებების დაცვისთვის იბრძოლებდა!

თამარ იმამნიას განსხვავებით, მირაბ ღვალნიშვილი ლგბტ აქტივისტი ვერ გახდება, რადგან ქართველი ვაჟაცია... ამასთან, იმედი ვიქონიოთ, რომ შერეული ორთაბრძოლების საერთაშორისო ორგანიზაციაში ტვივს წიხლს დააჭერენ და მსოფლიო დონის ვარსკვლავს ნატაფერაძისნაირი ავადმყოფების დასმენებს არ გადააყოლებენ!

ნატაფერაძისნაირის რამის ჩვენს აზრი არა აქვს, ამიტომ მის მეგობარ და გულშემატკვარ ნაცსოროსულ კლასტერს მივმართავ: **დაარსეთ მს. ფსიქიატრი!**

იმერთმა არ ქნას, მირაბ ღვალნიშვილს ნატაფერაძის დასმენების გამო ხელი შეეშალოს მსოფლიო ჩემპიონის ქამრის მოპოვებაში, თორემ ქართველი ხალხის რისხვას ვერ გადაურჩებით და საქართველოში აღარც ერთს აღარ დაგეგმობათ, რადგან ყველაზე კოლექტიური ნატაფერაძე შეიარაცებით.

გიორგი ბიბაური

ჩექსა!

სანამ დროა, დააოკეთ ეს ავადმყოფი ნატაფერაძე!

«ლელოს» პოლიტიკური მდივანი «ლელოს» თავმჯდომარეს ამხელს!

ადამიანების, მეტადრე, პოლიტიკოსთა ორპირობის, ცრუპენტელობის, უტიფრობისა და უპრინციპობის სამხილბლად ერთ-ერთი საუკეთესო საშუალება განსაზღვრება არაა, რომელიც უკველაფერს ზუსტად იმანსოვრებს და არასოდეს არაფერი ავიწყდება.

წია კიდევ... მართალია, სასამართლომ დანაშაული დაუბრალოვინა, გამომტყუნებელი განაჩინა გამოუტანა და თაღლითის სახელი დაარქვა, მაგრამ საპატიმრო სასჯელი არ შეუფარდა, რათა მისი ციხეში ჩასმა დასავლეთის თვალში ოპოზიციური პარტიის ლიდერის პოლიტიკურ დევნად არ წარმოჩენილიყო.

მაგალითად, ამ დღეებში სატელევიზიო არქივში შეგვახსენა, რომ საქართველოს პარლამენტის წევრი **სალომე სამადაშვილი**, რომელიც ამჟამად მამუკა ხაზარაძის პარტია „ლელოს“ პოლიტიკური მდივანი და ერთ-ერთი ლიდერი ბრძანდება, ნაციონალური მოძრაობიდან „ლელოსში“ გადასვლაში მამუკა ხაზარაძეს უღმობლად ამხელდა და აკრიტიკებდა.

უკეთ რომ ვთქვათ, სალომე სამადაშვილი „ლელოსში“ გაწევრიანებამდე ცოტა ხნით ადრე „ლელოს“ ლიდერის შესახებ სრულ სიმატყვეს დააღებდა, რასაც ადასტურებს რამდენიმე ფრაგმენტი მისი ერთ-ერთი სატელევიზიო გამოსვლიდან, რომელიც სოციალურ ქსელებში ვრცელდება.

იმხანად ჯერაც ნაცმოძრაობის წევრი სალომე სამადაშვილი ნაციონალური პარტიული ტელევიზიის — „მთაბარი არხის“ ეთერში აცხადებდა:

„მამუკა ხაზარაძე ვერ ელოდა კომუნისტურ თუ კომკავშირულ ბილეთს, რომელიც ჯიბეში ედო და იმ ხალხს, ვინც, სხვათა შორის, სისხლის ფასად მოიპოვა დამოუკიდებლობა ამ ქვეყნის, მეორე მხრიდან ებრძოდა“.

ცხადია, სალომე სამადაშვილი იმას გულსხმობს, რომ მამუკა ხაზარაძე, როგორც საქართველოს პოლიტიკური ინსტიტუტის შექმნის-მანქანათმშენებლობის ფაქულტეტის კომკავშირის კომიტეტის მდივანი, საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის მიტინგებს არბევდა.

უფრო კონკრეტულად, სამადაშვილს მხედველობაში აქვს 1989 წლის 18 თებერვალს თბილისში, „გეგების“ პირველ კორპუსთან, ეროვნული მოძრაობის მიერ ჩატარებული ანტისაოკუპაციო აქცია, რომელიც კომუნისტურმა რეჟიმმა ე.წ. მერვე პოლის სალდაფონებისა და ზონდერკომკავშირელების ხელით დაარბია, ერთ-ერთ მარბიელ რაზმს კი სათავეში მამუკა ხაზარაძე ედგა.

სალომე სამადაშვილისათვის, ალბათ, ისიც ცნობილია, რომ სწორედ 1989 წლის 18 თებერვლის აქციაზე, რომლის მონაწილეობაში კომკავშირელი ზონდერები სკამის გადაჭრით ფეხებით გაუსწორდნენ, მამუკა ხაზარაძემ ხელი აღმართა საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის ერთ-ერთ მთავარ შემოქმედსა და ეროვნულ გმირზე — მირანტ კოსტანბაშვილს, რასაც „ასავალ-დასავალისათვის“ მიცემულ ინტერვიუებში არაერთი ადამიანი ადასტურებს.

ციონალურ მოძრაობაში სალომე სამადაშვილი არ იყო ერთადერთი, ვინც მამუკა ხაზარაძის ზონდერკომკავშირელობისა და მის მიერ მერაბ კოსტავაზე ხელის აღმართვის შესახებ საუბრობდა... ჯერ კიდევ 2018 წელს კვიციანი მუფთაში მინიმილ საბაშვილმა სოციალურ ქსელში ვიდეომიმართვა გაავრცელა, რომელშიც მამუკა ხაზარაძის შესახებ განაცხადა:

„გეგების“ კომკავშირის მდივანი როცა იყო, გამოვარდა იქიდან „დუბინკებით“ ის და მისი „ბავუციკები“ და მერაბ კოსტავას, რომელსაც ერთადერთი პალტო ჰქონდა ცხოვრებაში საცოდავს, რომელიც ციხიდან იყო ახალი გამოშვებული, შემოახია ეს პალტო მთლიანად მამუკა ხაზარაძეზე“.

ჯერ გეტყვი, სალომე სამადაშვილს თავისი ყოფილი ლიდერისაგან — სააკაშვილისაგან აქვს ინფორმაცია, რომ ზონდერკომკავშირელი ხაზარაძე ეროვნული მოძრაობის მიტინგებს არბევდა თუ სხვა წყაროებს ეყრდნობა, მაგრამ ერთი რამ ფაქტია — პარტია „ლელოს“ პოლიტიკურმა მდივანმა ზუსტად იცის, რომ პარტია „ლელოს“ დამფუძნებელი და თავმჯდომარე მამუკა ხაზარაძე გულმურგად და თავცხელი ზონდერკომკავშირელი იყო, რომელიც საქართველოს დამოუკიდებლობის წინააღმდეგ იბრძოდა და საბჭოთა იმპერიის მარწყუებისაგან სამშობლოს გათავისუფლების მსურველ ქართველ პატრიოტებს მიტინგებზე არბევდა?

2. მამუკა ხაზარაძემ, რომელმაც „ასავალ-დასავალს“ სასამართლოში უჩივლა სწორედ იმიტომ, რომ ზონდერ-

სალომე სამადაშვილმა ხელი დაადო მამუკა ხაზარაძეს, როგორც ეროვნული მოძრაობის წინააღმდეგ მებრძოლ ზონდერკომკავშირელს!

კომკავშირელობასა და ეროვნული მოძრაობის მიტინგის დარბევაში გამხილეთ, პარტიაში რატომ მიიღო და პოლიტიკური მდინა რატომ დანიშნა სალომე სამადაშვილი, რომელმაც იგი ზონდერკომკავშირელობასა და ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის წინააღმდეგ ბრძოლაში ამხილა?

ორივე ამ კითხვას ერთი პასუხი აქვს: სალომე სამადაშვილი და მამუკა ხაზარაძე უპრინციპო, უიდეალო და უზნეო პოლიტიკანები არიან, რომლებსაც საერთო ღირებულებები და ქვეყნის მომავალ-

დასაცავად მოდის ის პოლიტიკაში და არა — ამორჩევლის“.

სამადაშვილი აქაც აბოლოტურად მართალია — ხაზარაძემ კომუნისტური მხრის მხარე დატოვა, რაც მამუკა ხაზარაძე უპრინციპო, უიდეალო და უზნეო პოლიტიკანები არიან, რომლებსაც საერთო ღირებულებები და ქვეყნის მომავალ-

სალომე სამადაშვილი იმ უპრინციპობის, უხევირპირობისა და მსუბუქი პოლიტიკური ყოფაქცევის კრახითი სიბოლოა, რომელსაც ქართული ოპოზიციური სპექტრი თავისიანად მოუხავეს!

გუგინ თბილისში წითლები შეგვიძინან!

**„შეგვიძინან
სიკვდილი ცალით!“** ★

დასაწყისი „გენერალისიგნოს“ პირველ გვირგვინზე

თველთა დღეგადაცვლის მეთაური ბრძოლაში უნდა იყოს, როგორც კობას დიდი ხანია, იცნობდა, სტალინთან გამოსამშვიდობებლად ეროვნებათა საქმის სახალხო კომისარიატში მივიდა და მსოფლიო პროლეტარიატის მომავალი ბელადი იხატულა. ძველმა ნაცნობებმა თბილისში მოიკითხეს ერთმანეთი... სულ ბოლოს ბრძოლაში უნდა იყოს სტალინის კაბინეტიდან რომ გამოდიოდა და ის-ის იყო კარის დახურვას აპირებდა, მისპინძლის ხმამ კარის ზღურბლთან შეაჩერა. სტალინიმ ურატაქეს მრავალმნიშვნელოვანად და ღიმილით ჰკითხა — გარეშა, თბილისში მართლაც გვერათ, რომ რუსეთი ბათუმს დათმობს?

ზარბაზნი განდევნეს.
თუ გენერალი ანატოლი ჰეპტანოვი და მისი მე-11 არმია ცარიელ თბილისში შემოვიდნენ და ტყვიის გასროლის გარეშე დაიკავეს ქალაქი, წითელი ინტელიგენციის მემკვიდრეები შექმნილმა უშუალო კომიტეტმა თბილისში სისხლის ტბები დააყენა და მთელი რუსთაველის პროსპექტი ცეცხლს მისცა. იმ წითლებს განსხვავებით მათი შთამომავლები, ახლ დღევანდელი წითლები, თავიანთ ნამდვილ სახეს მალავენ და თავს დიდ დემოკრატებად ასაღებენ... აი, მაგალითად, მამუკა ხაზარაძე, რომელიმაც უამრავი ადამიანი გამოასახლა, ხოლო მერაბ კოსტავას საქმის გადაჭრითი ფენით დასდევდა, იმ წითლებივით დღესაც ყინაღ აცხადებს, რომ ცეცხლითა და მახვილით დეპარტონება ხელისუფლებას! უშუალოდ კომიტეტის თანამდროვე წევრები მონღოებით მალავენ თავიანთ წარსულს და ნამდვილ სახეს... ისინი, ნიარ-ნიარ კონტრეგებსა და ტრენინგებზე ნათრევი, თავს დიდ დემოკრატებად და უფლებადამცველებად წარმოაჩენენ, მაგრამ სინამდვილეში ზუსტად იმ ბანდას განასახიერებენ, რომელიც 1921 წლის 25 თებერვალს საქართველოს დეპარტონა!

ნათქვამია — მიწა ვერ იტანს უცხო ჯარისკაცს!
აქედან გამომდინარე, სიმართლე უნდა ითქვას — საქართველოში ბოლშევიკურ ოკუპაციას დიდად შეუწყო ხელი იმ ხუთმა თუ ექვსმა თვემ, როცა 1918 წლის ზაფხულსა და შემოდგომაზე საქართველოში კაიზერული გერმანიის სამხედრო კონტინგენტი შემოვიდა და საქართველოს პორტებისა და სარკინიგზო ხაზების დაცვა იკისრა. მაშინდელი ქართული გაზეთები სახეა ცნობებით, სადაც გერმანიელი ჯარისკაცების თავაშეშვებულობა აღწერილი. მაგალითად, კახეთის სოფლებში ჩამდგარი გერმანიელი ჯარისკაცები ბატებს დაეროვნენ და იქაურობას სულ მუსკარი გააფლეს. მომხდარის გამო კახელი გლეხები ჟორდანის მთავრობას სანჯარის საჩივარზე უგზავნიდნენ — გერმანიელები მოგვაშორეთ, სარჩო-საბადებელი სულ ერთიანად გაგვიჩანავს, ბატის ჭუკებიც კი აღარ შეგვარჩინეს!

ეს ყველაფერი, ცხადია, ბოლშევიკების წისქვილზე ასხამდა წყალს, ხოლო საქართველოს ხელისუფლება ამას ვერაფერს უპირისპირებდა.
ისტორიამ ჯვარს აცვა და გაასამართლა ნომ შორღანის იმის გამო, რომ წითელი საფრთხის აღსაკვეთად, ფაქტობრივად, არაფერი მოიმოქმედა და ქვეყანაში უშუალოდ კომიტეტის პარაპაში დაუშვა.
ისტორია არც ამ ხელისუფლებას აბატებს, თუ წითლები ისევ მოკლენ და უშუალოდ კომიტეტში საქართველოს ტერიტორიებს ბოლშევიკურის ნაცვლად ამჯერად ლიბერალური ერთსულოვნებით ჩამოაროგებს!

დიტო რუბინიძე

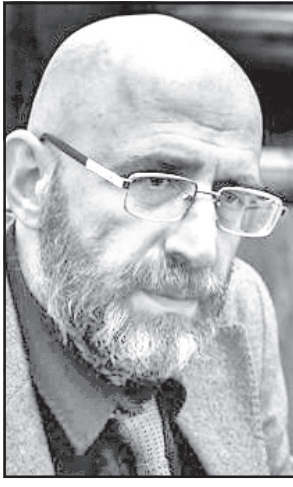

ნოე ჟორდანი და მთელი მისი მთავრობა სწორედ ბათუმისგან გაიქცნენ ვერაპაში გემით. როგორც სამხედრო ისტორიკოსები და დარგის სპეციალისტები ამტკიცებენ, საქართველოს სტრატეგიული უპირატესობაც ჰქონდა და გამარჯვებაც შეეძლო, მაგრამ გენერალმა ბიორბი კინიძემ მიიღო საეგვიპტეო გადაწყვეტილება და 1921 წლის 24 თებერვალს 22:00 საათზე საქართველოს ხელისუფლებამ თბილისი დატოვა. სწორედ გიორგი კვინიტაძესთან მოუხდა დაბრუნების გენერალ ბიორბი კინიძის გენერალ ბიორბი კინიძის, რომელმაც დატოვა პარიზი და სამშობლოს მოაშურა, სადაც სიბერე არ აცალს და 1937 წელს დახვრიტეს.

ნომ შორღანის, რომელიც ილია ჭავჭავაძის სიცოცხლეს უშინაზავდა და საქართველოს დამოუკიდებლობაზე ერთი წამითაც არ უოცნებია, საფრანგეთში წაიღო იმ დიდი საქართველოს მიერ შექმნილი ეროვნული საგანძური, რომელსაც **ილია ჭავჭავაძე** აღმერთებდა. მერე ამ განძის ორი მესამედი საფრანგეთში **შარდონის** ღვივებზე და პარიზულ ბორდელებზე გახაზირა, ხოლო, რაც სულმნათი **მმთიმე თაქაშიშვილის** არაადამიანური მეცადინეობით, შიმშილითა და ტანჯვა-წამებით გადაარჩა, დიდი სტალინის პარტიკულარული გენერალმა **უარდ დე ბოლმა** 1945 წლის აპრილში საქართველოში დააბრუნა.

1921 წლის თებერვალში საქართველოში შემოსულმა წითლებმა სულ მალე ფერი იცვალეს და საქართველოს უფლებებზე დაიწყეს წკმუტუნა. არადა, ამას საქართველოს სიყვარულით კი არა, სინამდვილეში სტალინის სიძულვილით სჩადიდონენ, აქაოდა, კომბამ როგორ გვაჯობა და კრემლში ფეხი როგორ მოიართხა!
ამ ამბიდან სამოცდაათი წლის შემდეგ იმ წითლების შვილებმა და შვილიშვილებმა, რომლებიც უკვე წითელი ინტელიგენციის წარმომადგენლები, საქართველოს დასაქცევად ისევ შექმნეს უშუალოდ კომიტეტის პარაპაში და ისევ გაიმარჯვეს საქართველოზე, როცა ქვეყნის არჩეული პრეზიდენტი და ეროვნული ხელისუფლება თოფითა და

სტალინი საქართველოს დამოუკიდებლობისა და თავისუფლების ყველაზე დიდი დამცველი გამოდის, რადგან, ვინც მე-11 არმიას შეგოქცვა, არცერთი არ ახერხებს!

როგორ ერთობოდნენ ნარჩინებული ქართველი ბოლშევიკები და მათი ცოლები

სვიმონ მასხარაშვილი:

ეს რომ სტალინს სცოდნოდა, ბოლშევიკი ლიდარი და მისი ცოლი დახვრებთას ვერ გადაურჩებოდნენ!

პროფესორი სვიმონ მასხარაშვილი აცხადებს, რომ, თუ არა ქართველი ბოლშევიკების დალატი, საბჭოთა კავშირის ბედი შესაძლოა, სულ სხვა გზით წახულიყო. სტალინის ეგონა, რომ კრემლში ხელისუფლებისთვის გაჩაღებულ ბრძოლაში სწორედ ქართველი ბოლშევიკები იქნებოდნენ მისი მხარდამჭერი, მაგრამ ანგარიში მოტყუვდა:

— 1922 წლის მისში, ივლისში, ივლისსა და აგვისტოში, როცა ლენინი ინსულტის გამო გაითიშა, სტალინი, როგორც პარტიის გენერალური მდივანი, უკრაინაში, კომბინისა და კავკასიაში აყალიბებდა იმ მთავარ დასაყრდენ ძალას, რომელიც საკავშირო ყრილობაზე მის გვერდით უნდა დამდგარიყო და მხარი დაეჭირა ხელისუფლების სათავეში სტალინის მოსვლისათვის.
1922 წლის სექტემბერში **ლენინი** გონს მოვიდა. ის დრო იყო, როცა საკავშირო უმაღლესი საბჭოს ყრილობა მზადდებოდა, სადაც საბჭოთა კავშირის კონფედერაციული სახელმწიფოს შექმნა უნდა გადაწყვეტილიყო. სწორედ ამ დროს კომუნისტური პარტიის ქართულმა ფრაქციამ დაიწყო ბრძოლა, მაგრამ არა სტალინის მხარდამხარ, რათა ქართველებს კრემლში ძალაუფლება აეღოთ, არამედ სწორედ ქართველი სტალინის წინააღმდეგ!

საბოლოოდ გახდა არაკომუნისტური. მოკლედ, ქართველმა ბოლშევიკებმა 1922 წლის სექტემბერში ნაცვლად იმისა, სტალინისთვის დაეჭირათ მხარი, პირველები დაბდდნენ სწორედ სტალინს და დაიწყეს მისი დაბეზვება **ლენინთან და ტროცკისთან**. არადა, ამ დროს ქართული სეგმენტი კომპარტიის ძალად გაძლიერებული იყო. სტალინი ამ იერიკავასის ფედერაცია, ფაქტობრივად, ქართველი კომუნისტების საბატონო რეგიონად აქცია და მათი გაძლიერებით საკავშირო კომპარტიის ძალაუფლების პოზიციები გაცილებით მყარი გახდა.
სტალინის ეგონა, რომ კრემლში ხელისუფლებისთვის გაჩაღებულ ბრძოლაში სწორედ ქართველი ბოლშევიკები იქნებოდნენ მისი მხარდამჭერი, მაგრამ ანგარიში მოტყუვდა და **1922 წლის სექტემბერში თვალნათლივად ბრძოლა დაიწყო, რომელიც მასხარაშვილის მხარდამხარ და ანგარიში მოტყუვდა.**

ლენინს ჰქონდა საოცარი პოლიტიკური ყნოსვა და გონს მოვიდა თუ არა, მაშინვე დაინახა, რომ მისი რეალური კონკურენტი არა კამენევი, ზინოვიევი და ტროცკი, არამედ სტალინი იყო. ასეთ სიტუაციაში, როცა ლენინმა ტროცკის მოადგილეობა შესთავაზა, ქართველ კომუნისტებს შეეძლოთ, ცალსახად დაეჭირათ მხარი სტალინისთვის, მაგრამ ამ მართლაც საამაობრივო ხალხმა მამის, როცა სტალინთან დაპირისპირებისგან თვით ტროცკიმაც თავი შეიკავა, ლიად და აშკარად დაიწყო მისი დამარხვა!

— **კი მაგრამ, რა იყო ამის მიზეზი?**
— ამის მიზეზი გახლდათ ქართული შური და მეტი არაფერი! საქართველოში მყოფი ქართველი კომუნისტები დაბოლმდნენ — ჩვენი კობა — **სტალინი** — **როგორ უნდა გახდეს კრემლში ჩვენი უფროსი!** — და ლენინისა და ტროცკის მხარედაიჭირეს. მართლაც მერაბდენენ უნდა გათამამდეს საქართველოს ისტორიაში ერთი და იგივე სცენა? 1921 წლის ზაფხულში, როცა ნაძალადეგში, გიორგი პლენანოვის სახელობის კულტურის სახლში, სტალინს „**ქორდნასაქ**“ დაუბახეს, ვინ იყო ეს ხალხი? ისინი, რომლებიც ბოლშევიკურ მე-11 არმიას ან საქართველოში შემოუღებენ, ანდა, ვინც რუსებს შემოუღებდა, იმათ დაუხათესავდა, მათ-

**ვინაღორა
ორკონიკიძე
და ვალაქია
პორიშვილი**

**ისტორიკოსის
თვალით** ★

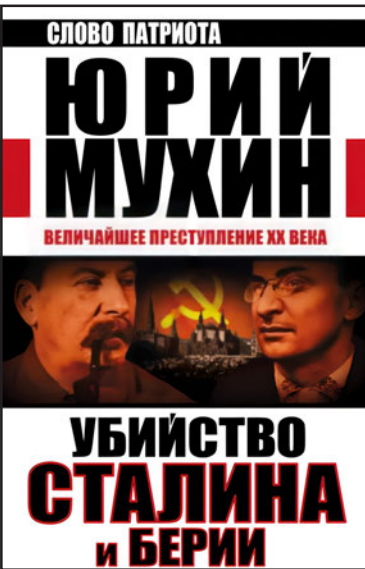

ითვლება, რომ ბაზირბანის სტალინის სიკვდილზე ურთიერია ხელი. არადა, წიგნის „სტალინის და ბაზირბანის მკვლელობა“ ავტორი ამბობს, რომ ბაზირბანის სტალინის სისროსხლის ხელყოფა არს უსდია და ორივე „ჭაუჭაუჭა“ ნიკიტა ხრუშჩოვის მსხვერპლი გახდა. რომელი ვერსია უფრო ახლოსაა ჭაუჭაუჭაბასთან?

იმ წიგნის ავტორი, რომელზეც თქვენ საუბრობთ, რუსი ისტორიკოსი იური მუხინი გახლავთ. ის 2002 წელს მოსკოვში გამოვიდა. მანამდე, 1995 წელს მან გამოსცა რუსეთში დიდი ხმადობის, პოლონეთში კი — აღმშობლების გამოძევები ისტორიული გამოკვლევა „ნატინის დეტექტივი“, რომელშიც უარყოფდა ნატინის პოლონელ ოფიცერთა დახვრეტაში შინაგომის მონაწილეობას.

„ნატინის საქმეზე“ სხვა დროს ვისაუბრობთ, ახლა კი მის მეორე წიგნს — „სტალინის და ბერიას მკვლელობას“ შევხვებით. უნდა ითქვას, რომ ეს სოლიდური ნაშრომია უზარმაზარი დოკუმენტური (მათ შორის ნაკლებად ცნობილი და უცნობი) მასალის მოხმობით, მოულოდნელი, ორიგინალური და ზოგჯერ გამოგონებულ დასკვნებით. მათ რიცხვს განეკუთვნება ი. მუხინის მტკიცება, რომ ბერიას ბეჭადის დღემდე იღუმელებით მოკვლულ ალსასულში ბრა-

ლი არ მიუძღვის. დღეს შეიძლება ბოლომდე დამტკიცებულად ჩაითვალოს, რომ 1953 წლის მარტში მასობრივად აგარაკზე კუნცევაში მკვლელობა მოხდა, თანაც პრინციპული მნიშვნელობა არ ჰქონდა, ეს პირდაპირი მკვლელობა იყო (მოწამელის გზით, როგორც თავად მუხინიც მიიჩნევს) თუ

ბინს — ამ დანაშაულში ერთ-ერთი წამყვანი როლი ხრუშჩოვს ეკუთვნის. მაგრამ რა ფუცოთ დანარჩენ სამს? სანამ ბეულადის ინსულტი დაარტყამდა და მომსახურე პერსონალი მას იატაკზე უგონოდ დაგდებულს იპოვიდა, აგარაკზე ხომ ოთხი სტუმარი იყო — ხრუშჩოვი, ბერიას, მალენკოვი და ბულბანიანი. ჩვენი აზრით, „მუხინის კეტერა“ ამ ოთხეულში დაბრტანიანი სწორედ ბერიას გახლდათ.

ბჭოს ერთობლივ სხდომას ატარებენ, რომელზეც მას ყველა პოსტიდან ათავისუფლებენ და ხელისუფლებას იყოფენ. მალენკოვი პრეველ — მთავრობის

მეთაურის პოსტს ისაკუთრებს (ფორმალურად), ბერიას კი — მეორეს და, ფაქტობრივად, მთელ ძალაუფლებას. მეორე — ბერიას ჩაწოდებით ქვეყანაში იწყება ე. წ. „დესტალინიზაციის“ პროცესი, წყდება ბელადის ოსწულელების გამოცემა, უქმდება ბევრი მისი მითითება, სტალინის სახელი გაზეთების ფურცლებიდან ქრება. თვითმხილველთა (ე. მოლოტოვის, ლ. კაგანოვიჩის, ა. მგელაძის და სხვათა) მოწმობით, მათთან საუბარში ბერიას მკვეთრად კრიტიკულად იხსენიებს სტალინს, „დეტატორს“, და „ტირანს“ უწოდებს მას. მესამე — მალენკოვის დაკრძალვის შემდეგ მის შვილს, გენერალ-ლეიტენანტ

ვსი ერთგულ სატრას, გენერალ მლოკიშიძის ავალს. ცხადია, მ. სტალინის მოწოდება აუცილებელია, რადგან მან ეჭვი აიღო და საჯაროდაც კი განაცხადა, რომ „მამა მოწამლეს“. მასილის დაბატობებით ოთხეუ დანტერესებულია. მაგრამ ამას ბერიას აკეთებს, ის პირადად აწერს ხელს დაბატობების ორდერს, როგორც შინაგან საქმეთა მინისტრი.

„შეგვიძლია, კიდევ მოვიყვანოთ მაგალითები, რომლებიც ბერიას კუნცევის დანაშაულში ამხელს. მაგრამ, ვფიქრობ, ჩამოთვლაც საკმარისია.

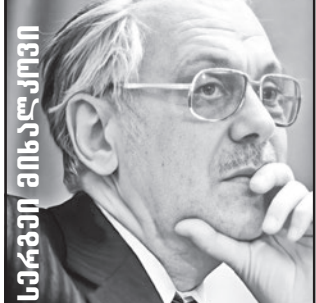
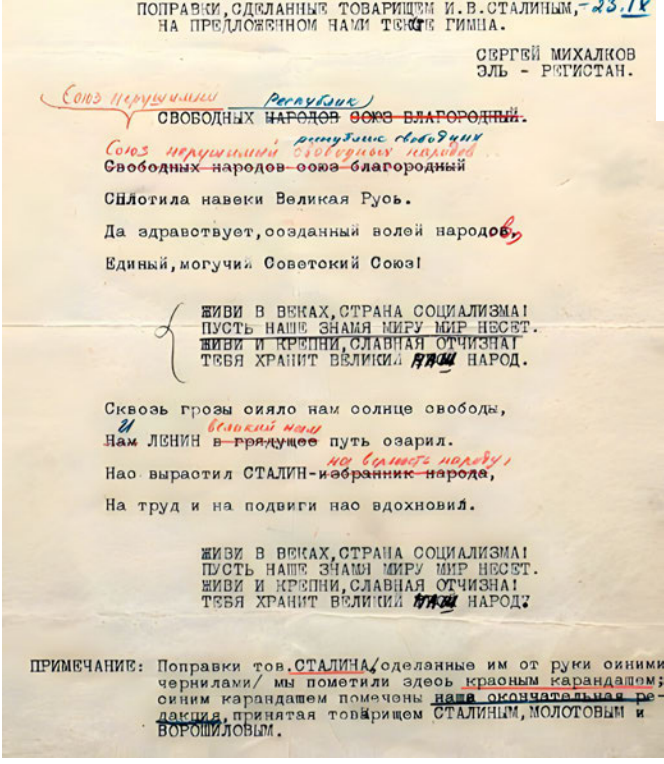

მუხინი, რა თქმა უნდა, იმავი მართალია, რომ საბო-

ხრუშჩოვი, ბერია, მალენკოვი, ბულბანიანი.

დიდი ხნის წინ მივაქვით ურადება, რომ საბჭოთა კავშირის ჰიენი (კვალ ვარიანტში) კომუნისტური პარტია ნახსენავის არ იყო. პარტიაზე სტროფი მოგვიანებით დაემატა. ეს უსუნარად მიჩნევა. ჰიენის ტექსტი არის ხალხთა მგობრობა, ერთიანობა, არმია, პარტია კი არ არის. ნუთუ სტალინს - პარტიის ბეჭადს, მის განეარაღურ მდიანს, რომელმაც პირადად გაანსტორა ჰიენის ტექსტი. ეს მოგვანი მხედველობიდან გამორჩა?

ჩვენი მხრივ, დავამატებთ, არა მხოლოდ გაასწორა, არამედ, ფაქტობრივად, ჰიენის ტექსტის თანარედაქტორი გახლდათ. ცნობილია, რომ ტექსტის თავდაპირველი ვარიანტი პოეტმა სმრბმი მისა-ლკომმა და უფრონლისტმა პაროლდ ელ-რბმისთან დაწერეს, რომლებიც მაშინ სამხედრო კორესპონდენტები იყვნენ. მათ შეიტყვეს, რომ გამოცხადდა კონკურსი ახალი ჰიენის ტექსტზე (მანამდე სსრკ სახელმწიფო ჰიენად „ინტერნაციონალი“ ითვლებოდა). 1943 წელს თავიანთი ტექსტი შექმნეს და ფრონტიდან მოსკოვში გაავზავნეს. მალე ისინი დედაქალაქში გამოიძახეს და ჰიენის ტექსტის მოსამზადებელი კომისიის თავმჯდომარემ, მარშალმა გიორგილიძემ განუცხადა, რომ მათი ტექსტი სტალინს მოეწონა, მაგრამ მას კიდევ დამუშავება სჭირდება. მუშაობა თავად ბეჭადთან თანავტორობით გაგრძელდა. თავისი განთქმული ლურჯი ფანქრით სტალინი ასწორებდა ტექსტს და მასში ახალ სტროფებსაც წერდა. ჰიენის საბოლოო ტექსტი 1943 წლის დეკემბერში დამტკიცდა და 1944 წლის 1 იანვრის დამეს პირველდ შესრულდა საკავშირო რადიოთი (ა. ალექსანდროვის მუსიკა).

მზადებისას ერთი მომენტიც არ გამოჩენია, პარტიის მოხსენიების გარეშე. მისაღლო-ში იხსენებს, რომ ერთხელ, როცა ტექსტს თითქოს საბოლოო სახე ჰქონდა მიღებული, ბელადმა თვითონ დაურეცა

და უთხრა: „ტექსტი რაღაც მწირ შთაბეჭდილებას ტოვებს. ერთი სტროფი არ ჰქონდეს. საჭიროა კუბლენტი არმიაზე, მის როლზე ქვეყნის ცხოვრებაში, ფაშინზე გამარჯვებაში“. ამასთან, სტალინმა პირადად მის მიერ დაწერილი ვარიანტი შესთავაზა. ასე დაიბადა არმიისადმი მიძღვნილი სტროფი. ბელადის დაწერილი ტექსტი ჰიენში უცვლელად შევიდა:

Мы армию нашу
растили в сраженьях,
Захватчиков подлых
с дороги сметем.
Мы в битвах решаем
судьбу поколений.
Мы к славе Отчизну
свою приведем...

და ისმის კითხვა: ნუთუ ბელადს არმია გაახსენდა და პირწმინდად დაივიწყა ქვეყნის ცხოვრებაში იმ პარტიის როლი, რომელსაც თვითონვე ხელმძღვანელობდა? რა თქმა უნდა, არა. თანამედროვეთა მოწმობით, სტალინი არასოდეს არაფერს იფიქრებდა და მძიმესაც კი მნიშვნელობას ანიჭებდა. აქ სხვა ამბავია. მან ჰიენში პარტია იმ მიზეზით არ ჩართო, რომ მას სახელმწიფო სტრუქტურად არ თვლიდა. თუ გავიხსენებთ, რომ თავის სიცოცხლეში ორჯერ — 1936 წელს, კონსტიტუციის მიღების დროს და 1952 წელს — მე-19 ყრილობის მსვლელობისას მან სცადა, პარტია მეორე პლანზე გადაეწველებინა და ამ სტრუქტურისთვის მხოლოდ ავტოკრატია-პრობაგანდა დეტოვებინა, ცხადი ხდება, რომ პარტიაზე სტროფი ჰიენის ტექსტში განზრახ არ ჩართეს.

ადუარდ შავარდნაძე

17

შავარდნაძის საიდუმლო

დიქრი ნარსულსა და მომავალზე

ადუარდ შავარდნაძე:

1978 წლის 13 აპრილის ღამით თბილისის ქუჩებში უკვე ტანკები იდგა!

დასაწყისი იხ. „ა-დ“.
2023 წლის №46-49,
51-52,
2024 წლის №1-9

ალბათ, ბევრ ჩვენგანს
სმენია — ისეთი განცდა
მაქვს, საქართველოს ისევ
შეგარდნაძე მართავსო,
ახუ 1972 წლიდან
მოყოლებული, როდესაც
შეგარდნაძე საბჭოთა
საქართველოს ლიდერი
გახდა, უკვე ნახევარ
საუკუნეზე მეტია,
საქართველოში ყველაფერი
თითქოს სწორედ
შეგარდნაძის გარშემო
ტრიალებს — მისი
გარდაცვალებიდან ლამის
ათწლეულის განვლის
შემდეგაც კი. ამიტომ იმის
გაზრება, ამ 50 წლის
განმავლობაში რა მოხდა,
რა ხდებდა და რა მოხდება
მომავალში, სწორედ
„შემარდნაძის
საიდუმლო“
ამოხსნით თუ შეიძლება.

1978 წელს საბჭოთა საქა-
რთველოს ახალ კონსტიტუცი-
აში ქართული ენის სახელმწიფო
ენად დატოვების თაობაზე
შემარდნაძემ დაუფარავად წერს,
რომ თავად უწყობდა ხელს ხალ-
ხში კრიტიკული განწყობის გაღ-
ვივებას და ამას ჰქონდა თავისი
განსაკუთრებული მიზანი. რო-
გორც უკვე მოგახსენებთ, შეგარ-
დნაძე ორ ცეცხლს შუა იყო მოქ-
ციული, რადგან კრემლში სტუმ-
რობისას ბრძანებდა და სუს-
ლომისა და შავარდნაძის სახელმწიფო
ენის წართვეტის ქართველებ-
ში დიდი პროტესტი მოაყვება
და შეიძლება, 1956 წლის მარ-
ტის მოვლენებზე უარესიც მოხ-
დესო.

მეორე მხრივ, თუ ქართული
ენა დაკარგავდა სახელმწიფო
ენის სტატუსს, ქართველი ხალ-
ხი, ადრე თუ გვიან, ამაზე მწარე
პასუხს ისევ „საქართველოს პირ-
ველ კომუნისტს“ მოსთხოვდა...
პოდა, ამიტომაც იყო, რომ შე-
გარდნაძე ამ კონსტიტუციის
პროექტის განხილვისას ყოველ-
მხრივ უჩიჩინებდა იმდროინ-
დელ სახელგანთქკს, სამწერლო
თუ სამეცნიერო ელიტას, რათა
სხვა ადგილებიდან მშობლიუ-
რი ენის დასაცავად!

თუმცა, ამ პოლიტიკური კომ-
ბინაციების კვალობაზე, აქა-იქ
უკვე ღია ანტისაბჭოთა განც-
ხადებებიც კი გაისმა — თან, ან-
ტისაბჭოთა დისიდენტების კი
არა, საბჭოთა დუნქციონერების
მხრიდან.

„მწერალთა კავშირში
ძალიან მწვავე შეკრება ჩა-
ტარდა. ზოგი მხარს უჭერ-
და ამ ფორმულირებას
(ქართულის რუსული ენით
ჩინაცვლებას — გ.გ.), ზოგი
კატეგორიული წინააღ-

დეგი იყო. ხელისუფლე-
ბის მიერ არდათობის მო-
ლოდინის პესიმიზმის მო-
ლოდინის ბადებდა, რაც
პაპაძე ბაბრძინის მიერ მწე-
რალთა კავშირში გაცხა-
რებულ პოლიტიკურ მაქ-
სიმალიზმში გამოვლინდა:
„სულ ტყუილია ჩვენი მცდე-
ლობა, აქ რომელიმე მუხლი
შეგვცვალოს. ჩვენ ეს არ შეგ-
ვიძლია. ამას არავინ გვკით-
ხავს. კრემლს ასეთი კონს-
ტიტუცია უნდა, ასეთს მიგ-
ვაღებინებენ. ჩვენ შეგვიძ-
ლია ერთი რამ: მთლიანად,
თავიდან ბოლომდე უარე-
ყობთ ეს კონსტიტუცია. ამა-
საც ჩვენ არავინ დაგვიჩე-
რებს, მაგრამ მართლმად ვიჭ-
ნებთ შთამომავლობის წი-
ნაზე. გავაგებინებთ ქარ-
თველ ხალხს, რომ ქართული
მწერლობა მკვდარი არ არის,
ქართულ ენას ის არ დათ-

მობს — გ.გ.). რისმაგი მაშინ
ახალგაზრდა კაცი იყო, ნი-
ჭირი მეცნიერი, ელინის-
ტი, ყველა დიდ პატივს
სცემდა. მან ძალიან ბევრი
იმუშავა, რომ კონსტიტუ-
ციის ამ მუხლისადმი ახალ-
გაზრდების ინტერესი გაღ-
ვივებულიყო. ასევე იყო
პოლიტიკური და სხვა
ინსტიტუტებშიც.
პრესაში უფრო გაბედუ-
ლად გამოჩნდა წერილები
ამ ფორმულირების მიუ-
ღებლობაზე“ (იქვე, გვ. 88).
რაც არ უნდა ვასაკვირო იყოს,
ქართული ენის გადარჩენას მა-
ინდელი ცეკას მეორე მდივანი,
„კრემლის თვალს და ყური
საქართველოში“ კომპლენიცი
კი გულშემატკივრობდა — ყოველ
შემთხვევაში, მეტყარისტი ასე იხ-
სენებდა:
„მაშინ საქართველოს ცე-
კას მეორე მდივანი ბმნა-

სესიის დღე:
„14 აპრილს, დილით,
მაშინ, როცა უკვე ვიცო-
დი, რომ იმართებოდა სტი-
ქიური შეკრებები და რომ
ამ დღესაც გამოვიდოდა
ახალგაზრდა და ისიც
გაზრდების ინტერესი გაღ-
ვივებულიყო. ასევე იყო
პოლიტიკური და სხვა
ინსტიტუტებშიც.
პრესაში უფრო გაბედუ-
ლად გამოჩნდა წერილები
ამ ფორმულირების მიუ-
ღებლობაზე“ (იქვე, გვ. 88).
რაც არ უნდა ვასაკვირო იყოს,
ქართული ენის გადარჩენას მა-
ინდელი ცეკას მეორე მდივანი,
„კრემლის თვალს და ყური
საქართველოში“ კომპლენიცი
კი გულშემატკივრობდა — ყოველ
შემთხვევაში, მეტყარისტი ასე იხ-
სენებდა:
„მაშინ საქართველოს ცე-
კას მეორე მდივანი ბმნა-

14 აქიური
ცეცაენის
ქლე

ლი კომპლენიცი გახლდათ.
როგორც ყველა საბჭოთა
რესპუბლიკაში, მეორე
მდივანი რუსი უნდა ყო-
ფილიყო. მაგრამ მართალი
არ ვიქნები, თუ არ ვიტყ-
ვი, რომ კომპლენიცი ჩემს
პოზიციას სრულად იზიარ-
ებდა. სესიის წინა დღეს
სწორედ კომპლენიცი მი-
ჩივდა, კიდევ ერთხელ შეგ-
მიანებოდი ბრძენებს, მაგ-
რამ ბრძენებს არ დაველა-
პარაკე, რადგან დარწმუნ-
ებული ვიყავი, მისი ჩა-
რევა ამ საქმეში ახლა უკ-
ვე არარეალური იქნებო-
და“ (იქვე, გვ. 89).
ასე დადგა 14 აპრილიც:
უმადლესი საბჭოს გადაწყვეტი

თუმცა, შეგარდნაძის სუს-
ლომში შეგონებებმა არ გაჭ-
რა, საბჭოთა კავშირის მთავ-
რი იდეოლოგი ამკარად არ იყო
მზად, რამე დაეთმო, რადგან ეს
საბჭოთა ხალხების რუსიფი-
კაციის მის მიერ შემუშავებულ
საოცნებო გეგმაზე უარის თქმას
ნიშნავდა:
„რა თქმა უნდა, თავდა-
პირველად უარი მითხრა.
განვუცხადე, რომ ვიპოქ-
მედები ისე, როგორც
სინდისი მიკარნახებდა.
„საქარისია, რაც საქარ-
თველოში 1956 წელს
მოხდა. თუ ეს განმეორ-
დება, ქართველთა მრავა-
ლი თაობა მორალურად
განადგურდება“.

სუსლომმა არ იცოდა
ბუზღუნი და გაჯავრება.
მიიხრა, რითიც შექმე-
ლო, უკვე დაგეზმარეთ.
შეტს ვერაფერს გეტყვით,
იმოქმედეთ და აგეთ პა-
სუნიო.
„აგეთ პასუნი“ ნიშნავ-
და გერ პოლიტიკურზე
გამოახეხებას, შემდეგ მოხ-
სნას და ასე შემდეგ...“ (იქ-
ვე, გვ. 89).

მოკლედ, შემარდნაძემ მიხე-
და, რომ გაწირეს — კრემლს გა-
დაწყვეტილი ჰქონდა, ბოლომ-
დე გაეტანა თავისი გეგმა და შე-
გარდნაძეს საქართველოს უზე-
ნდისი საბჭოს სესიაზე თავისი
პირით გამოეცხადებინა, საბჭო-
თა საქართველო მხარს ვუჭერთ
ახალ კონსტიტუციასო — ქარ-
თული ენის სახელმწიფო სტა-
ტუსის დასამარებს ჩათვლით!
მეტყარისტი ასე იხსენებს მოვ-
ლენათა შემდგომ განვითარე-
ბას:

„საქართველოს უზენა-
ესი საბჭოს სესიაზე, სა-
ნამ კონსტიტუციაში ქარ-
თული ენის სტატუსის სა-
ციობის შეგვეხებოდა, საბ-
ჭოს სხდომა შევწყვიტე
და შევეხებო გათვალისწი-
ნებ; „რა დროს თათბირია,
გარეთ გავიდეთ, შევლე-
ბი გველოდებიან“.

შენობიდან გაცვლისას
ჩემი მეგობრები, მწერალი
ნოდარ ლუბაძე და ჯან-
სულ ხარაძე მოვიხმე,
ჩემი მოხსენების ბოლო აბ-
ზაცი ვუჩვენე ქართული
ენის სახელმწიფოებრიობის
სტატუსის დაცვის
ტექსტით და ვთხოვე — წა-
დით, სტუდენტები გამიჩე-
რეთ, შემდეგ დარბაზში
დასხვდით და მისმინეთ-
მეთქი. პირველი განდობი-
ლები ესენი იყვნენ. შერე-
მიხრა ჯანსულმა, შენი
მოხსენების კითხვის დრ-
ოს დარბაზში სამსხვერპ-
ლოდ განწირულებივით
გვიცქერდა. ნოდარმა მი-
ჩივდა — ჩანსულ, ძა-
მა, პატარა ერთი თავი გა-
მეცა, მაგრამ პატარა ორი
თავი არაო...“ (იქვე, გვ. 89).
შეგარდნაძის მოხსენება ს-

ბჭოთა საქართველოს ახალ კონ-
სტიტუციაზე ლამის ორსაათი-
ანი იყო, ენის საკითხი კი ბო-
ლოში ჰქონდა შემოტოვებული.
ის კი არა, მოხსენებისას, წინას-
წარი შეთანხმებით, შემარდნა-
ძის თვით კოლბინი აწვიდა
ქუჩაში მიმდინარე მოვლენების
ამსახველ მოკლე ბარათებს:

„მივიღე პირველი ბარა-
თი: „ახალგაზრდობა უნი-
ვერსიტეტიდან დაიბრა“.
მეორე ბარათი: „ისინი
ოპერის თეატრს მიუახ-
ლოვდნენ“.

მესამე აღარ იყო საქა-
რო, რადგან უკვე ისმობდა
ყვირილი: „ღმ-ღმ-მანა!“,
„სა-პარ-თმე-ლო!“

გვედებოდა, რომ გარეთ
ხალხის უზარმაზარი მასა
იყო შეკრებილი. როგორც
შემდეგ თქვენს, 50-60 ათა-
სი კაცი. ამ დროს დარბა-
ზი მოკრებილი და გატ-
რუნული იქდა, არავინ
იცოდა, რა მოხდებოდა...
ბოლოს ვთქვი, რომ

„ცენტრალური კომიტეტის
ბიუროს წევრებმა ვითათ-
ბირეთ (არავითარი თათბი-
რი არ ყოფილა) და მივი-
ღეთ გადაწყვეტილება: ქარ-
თული ენა ინარჩუნებს სა-
ხელმწიფო სტატუსს.

სიმაართე გითხრათ,
ამას რომ ვამბობდი, ურუ-
ანტელმა დამიარა; მთელი
დარბაზი (750 კაცი ეტეო-
და) ადგა და ტანსაცემა
დაიწყო, არა მარტო ტანს,
ტირდებოდა... არ მინახავს
სახე, ცრემლებით არ ჰქო-
ნდა თვალები სავსე“ (იქ-
ვე, გვ. 90).

შემდეგ შეგარდნაძე უზენაე-
სი საბჭოს შენობის ივანზე გა-
ვიდა და იქიდან მიმართა რუს-
თაველის გამზირზე შეკრებილ
ხალხს — ქართულ ენას სახელ-
მწიფო ენის სტატუსი შეუნარ-
ჩუნდაო! მაგრამ ხალხს არ სჭე-
როდა და არ იმღეროდა. შეგარ-
დნაძე ახლა უკვე პირდაპირ
რუსთაველის გამზირზე ჩვიდა
და ხალხს იქ უთხრა, რომ დედა-
ენას ვერავინ შეგებოდა...

„სხდომათა დარბაზში
დაგბრუნდი. შენობის ეზო
ტანკებით იყო სავსე. იმ-
წუთსვე ვიკითხე — ვინ
გასცა განკარგულება-მეთქი.
მიიხრა, რომ ასეთი
განკარგულება გაცა მთ-
ავრობის დასაცავად (რა
თქმა უნდა, მოსკოვიდან)...
შეიძლება ითქვას, რომ
მაშინ თბილისში იმპერი-
ასთან მნიშვნელოვანი
ბრძოლა მოვიგეთ...“ (იქვე,
გვ. 91).

მოკლედ, ჩვენ, ალბათ, ვერა-
სოდეს გავიგებთ, რა მოხდა სი-
ნამდვილში: შეგარდნაძემ მარ-
თლა საკუთარ თავზე აიღო
ახალ საბჭოთა კონსტიტუცია-
ში ქართული ენის სახელმწიფო
სტატუსის შენარჩუნების სა-
კითხი თუ ეს მაინც მოსკოვთან
შეთანხმებით გააკეთა...

ვეთქობო, ლოგოკურად რომ
განვსავთ, ბოლო მომენტში,
როცა კრემლში დაინახეს,
რომ რუსთაველის გამზირზე
ზღვა ხალხი გამოვიდა დედა-
ენის დასაცავად, მისვდნენ,
რომ სჯობდა, დაეთმო, რად-
გან, წინააღმდეგ შემთხვევაში,
ამ ხალხისთვის სროლა მოუ-
წყვედათ და სისხლისღვრა
გარდაუვალი იქნებოდა, შესა-
ბამისი უმძიმესი შედეგებით.

ის ტანკებიც (ალბათ, უფრო,
ჯავშანტრანსპორტორები)
პარლამენტის ეზოში მოსკოვის
ბრძანებით შეიყვანეს, რაც შე-
გარდნაძემაც კარგად იცოდა და
შემთხვევით არ აღმოუჩინა ისი-
ნი იქ გავლისას...

თუმცა, ობიექტურობისთვის
ისიც უნდა ითქვას, რომ შეგარ-
დნაძის ძალისხმევას გარეშე, ამ
ზღვა ხალხის ორგანიზება-მოძი-
ლიზებაც არ მოხდებოდა!

და ამ შემთხვევაში, მნიშვნე-
ლომა არა აქვს, შეგარდნაძემ ეს
თავისი თანამდებობის კარიე-
რის გადასარჩენად გააკეთა თუ
ქართული ენის გადასარჩენად,
მიზანი მიღწეული იქნა — ქარ-
თული ენა სახელმწიფო ენად
დარჩა!

ბიორგი ბიბაური
ბაბრძინაძე იხნება

„ეს იქნება გლობალური მედია-პროექტი, გაცილებით მძაფრი,

ვიდრე გახლდათ კოვიდისტერია!“

— მაგრამ ჯანმრთელობის დირექტორი რომ გარკვევით ამბობს, რომ მხოლოდ კონსულტაციებით დაკმაყოფილებიან? — ეს სიცოცხლეა. ჯანმრთელობის დირექტორი ხელშეკრულება“ სადაც გაფართოებულ უფლებებს ითხოვს. პანდემიის გამოცხადების შემთხვევაში იგი, ფაქტობრივად, მსოფლიოს ერთპიროვნული მმართველი ხდება და ძალას კარგავს ადამიანის უფლებათა დაცვაში არსებული ყველა საერთაშორისო შეთანხმება

იქნება, თავის ქვეყანაში შეასრულოს ჯანმრთელობის დირექტორი ყველა მოთხოვნა. წერია, რომ „ქვეყნებს ეძლევათ 10 თვის განმავლობაში თავის შეკავების უფლება“, მაგრამ ამის შემდეგ მათი დემოკრატიული ავტორიტეტი ჩაითვლება „თანხმობად“! რადგან ბევრი ქვეყანა ეწინააღმდეგება აღნიშნული დოკუმენტის რატიფიკაციას, ჯანმრთელობის დირექტორი ბმბრმის-სუსი ვიდეომიმართვას ავრცელებს და არწმუნებს სტუდენტებს ახალგაზრდობას, რომ ეს „პან-

დემიური ხელშეკრულება“ სასიცოცხლოდ აუცილებელია მათი მომავლისათვის და საჭიროა ზეწოლა ამა თუ იმ ქვეყნის მთავრობაზე, რათა ხელი მოაწეროს ამ დოკუმენტს. ქართველი ახალგაზრდების უმრავლესობას ამ მიმართვის შესახებ არაფერი სმენია, მაგრამ დარწმუნებული ვარ, ჯანმრთელობის დირექტორის განცხადებას დააფიქსირებს ახალგაზრდების მარჯინალური ჯგუფები სიტუაციის აღსარებად და ჯანმრთელობის დირექტორის რატიფიკაციისთვის.

ზანა პლანეტის მოსახლეობის სრული ვაქცინაცია და კოვიდ-პანდემიის დროს დაშვებული შეცდომების გამოსწორება. — რა იგულისხმება შეცდომებში ან რის გამოსწორებას აპირებენ? — უნდათ, შეაჩერონ ნიურნბერგის კოდექსის მოქმედება, რომელიც კრძალავს ადამიანზე სამედიცინო ექსპერიმენტების ჩატარებას წერილობითი თანხმობის გარეშე. სხვათაშორის, ნიურნბერგის კოდექსის გაუქმების წარუმატებელი მცდელობა მათ

უკვე ჰქონდათ. ამჯერად შეეცდებიან ამ კოდექსის თუნდაც დროებით შეჩერებას, რადგან ნებისმიერი ვაქცინა, რასაც მომავალში შემოგვთავაზებენ, იქნება ახალი ტექნოლოგიით ნაქარგვად დამზადებული და, ცხადია, გამოუცდელი, ანუ ისევე ექსპერიმენტთან გვექნება საქმე! — რა არის ამ ყველაფრის საბოლოო მიზანი? — სამწუხაროდ, ვერაგული მიზანი შენიღბულია და მის კრიტიკას რახანია, „შეთქმულუბის თეორია“ უწოდეს! ისე კი,

ალარც მალავენ, რომ ზრუნავენ პლანეტის გადსარჩენად, რომელიც ველარ უძლებს ეგ-ზომ გამრავლებულ მოსახლეობას! გლობალური დათბობაც ამასთან კავშირშია. თურმე, ჩვენი და ჩვენი შვილების ამონასუნთქი აღნობს ყინულებს, რამაც შეიძლება წარდგნა გამოიწვიოს! ძროხებზეც ამიტომ უნდა ამოწვიტონ. „ფაიზერის“ დირექტორმა ალბერტ ბურ-ლამ დავაპყვიდა — ნუ გეშინიათ, ვაქცინები უკვე მზად გვაქვს! მოკლედ, ახსურდის თეატრში მგონი თავი. არადა, ფაქტია, ეს კატობრიობის წინააღმდეგ მიმართული ყველაზე საზარელი დანაშაულის, რაც კი ცივილიზაციის არსებობის მანძილზე მოხდა!

„ყველაზე სწორი ნაბიჯი იქნება, საქართველო სავსებით გამოვიდეს ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციიდან!“

და ნებისმიერი ქვეყნის კონსტიტუციაც! დიხ, ჯანმრთელობის დირექტორის ბანდუქტილობა იქნება არა კონსულტაციური, არამედ იმპერატიული, ანუ აუცილებლად უნდა დაეკარგოს!

დემიური ხელშეკრულება“ სასიცოცხლოდ აუცილებელია მათი მომავლისათვის და საჭიროა ზეწოლა ამა თუ იმ ქვეყნის მთავრობაზე, რათა ხელი მოაწეროს ამ დოკუმენტს. ქართველი ახალგაზრდების უმრავლესობას ამ მიმართვის შესახებ არაფერი სმენია, მაგრამ დარწმუნებული ვარ, ჯანმრთელობის დირექტორის განცხადებას დააფიქსირებს ახალგაზრდების მარჯინალური ჯგუფები სიტუაციის აღსარებად და ჯანმრთელობის დირექტორის რატიფიკაციისთვის.

— გამოსავალს რაში ხედავთ? — ყველაზე სწორი ნაბიჯი იქნება, საქართველო სავსებით გამოვიდეს ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციიდან! მაგრამ ამ ეტაპზე ამის პერსპექტივას ვერ ვხედავ. ისეა გერჩება, მოვთხოვთ ჩვენს მთავრობას, უარი განაცხადოს ახალი პანდემიური ხელშეკრულების ხელმოწერაზე. წინააღმდეგ შემთხვევაში, როგორც კი ჯანმრთელობის დირექტორი პანდემიის ან გლობალურ დათბობასთან დაკავშირებულ რაიმე საგანგებო სიტუაციას, ჩვენი ქვეყანა დაკარგავს სუვერენიტეტს და გახდება გლობალისტების ნებისმიერი ახირების შემსრულებელი. პირველ რიგში, ეს იქნება სავალდებულო, ანუ იძულებითი აცრა, განსაკუთრებული აქცენტით — ბავშვებზე!

ესაუბრა ზაზა დავითაძე

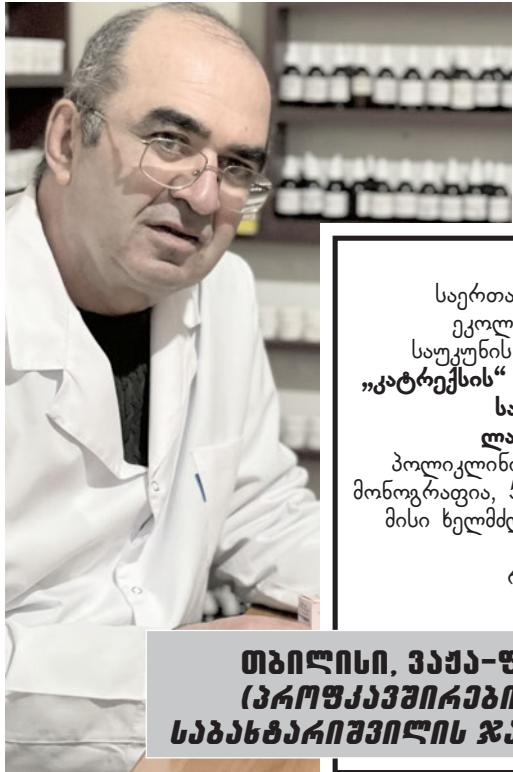
კვირგვინოსნები

ოტარ შავაშია
გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი
შევიძინეთ 2 თანამედროვე რადარი, რომელიც საშუალებას გვაძლევს, მოსალოდნელი ამინდის შესახებ უფრო ზუსტი ინფორმაცია მივაწოდოთ მოსახლეობას და შესაბამისი სახსარტოვებ. „TV იმედი“

სანდრო თვალჭარბიანი
მემატიონი
საქართველო გეოდეზიკური ქვეყანა და პლანეტაზე მიმდინარე პროცესების ფონზე საფრთხეები იზრდება. საქართველოში სასწრაფოდ უნდა აღდგეს გეოლოგიური სამსახური. სხვათაშორის, სადღურიც არ უნდა დავამონტაჟოთ, საქმეს არ ეშველება. „კვირის პალიტრა“

ნინო ჩხობაძე
„აღმოსავლეთის რეკონსტრუქციის სამსახურის“ ხელმძღვანელი
პლანეტის მთავრობაზე
დღეს გეოლოგების ნაწილი გარემოს დაცვის სამინისტროშია, ნაწილი — ეკონომიკის სამინისტროში, სულ 20 კაცადღა. წარმოგიდგინოთ, რამდენი სტრუქტურა იყო და რა დონეზე ვართ დასული? სიგნალების დამონტაჟება მოგვცემს გაფრთხილებას, მაგრამ ხალხი ვერ მოასწრებს გასვლას. უკვე ტრავმებიდან ტრავმებამდე ვცხოვრობთ. სხვათაშორის, სადაც სისტემები დგას, იქაც პრობლემებია. წყნეთთან დგას სისტემა, გავსებულია ბადეები ჩამონაშალით, მაგრამ არაფერს ვწინდს, არადა, ნაშალი დააწვება და მოწყვეტს ყველაფერს. ერთი და აყენო სისტემები და მეორეა გაკონტროლება, გაწმენდა. „კვირის პალიტრა“

ანდრო შიშინაძე
ენერგეტიკოსი
ყველა კვლევითი სამეცნიერო-საპროექტო დაწესებულება და სხვა, უნდა გამოასწოროს. ენერგეტიკა თუ არ იქნა, არ იქნება ეკონომიკა. „გეონანსი“

„წყალი ორგანიზმიდან შაქარს დევნის და როცა გვწყურია, წყალზე უარი არ უნდა ვთქვათ!“

კახა საბახტარიშვილი — ექიმი ნევროპათოლოგი, საერთაშორისო ჰომეოპათიური ლიგის წევრი, საქართველოს ეკოლოგიის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი. გასული საუკუნის 80-იან წლებში იყო კიბოს საწინააღმდეგო პრეპარატ „კატრექსის“ ავტორის ალექსანდრე ბაჩიშვილის მიერ შექმნილი საბჭოთა კავშირის ერთ-ერთი საიდუმლო სამეცნიერო ლაბორატორიის მთავარი ექიმი, ქალაქ თბილისის №13 პოლიკლინიკის დირექტორი. აქვს გამოქვეყნებული 7 წიგნი და 1 მონოგრაფია, 50 სამეცნიერო სტატია. მსოფლიო აღიარება მოიპოვა მისი ხელმძღვანელობით შექმნილმა წამლებმა „გულის ელექსირი ფორტე“, „ტონზილინი“ და „იმუნო ჰერბი-ფორტე“, რომლებსაც ათასობით ადამიანი ღებულობს როგორც საქართველოში, ისე მის ფარგლებს გარეთ.

თბილისი, ვაჟა-ფშაველას 43, მეტროსადგომი „დელინი“ (პროფკავშირების სახლი). 593 31 70 34; ფაქსი: „კახა საბახტარიშვილის ჯანმრთელობის ცენტრი“ და „ლაზიკა-შარვა“

ცნობილი ჰომეოპათი და ექიმი კახა საბახტარიშვილი იმ ორგანოებს ასახელებს, რომლებსაც შაქრიანი დიაბეტი განსაკუთრებით აგრესიულად უტევს:

- 1. არაერთხელ გვითქვამს, რომ ინსულინის ტენდენცია, ანუ ფარული დიაბეტი საქართველოში მოსახლეობის 60-70 პროცენტს აღენიშნება! მთელი უბედურება ის გახლავთ, რომ ადამიანის აბსოლუტურ უმრავლესობას ამის შესახებ წარმოდგენაც კი არა აქვს. არადა, შაქრიანი დიაბეტი უცებ არ ვითარდება და მისი ფორმირება უმეტესწილად ხუთი-ათი წლის განმავლობაში გრძელდება. ადამიანების უმრავლესობა ექიმს მხოლოდ მაშინ აკითხავს, როცა სახეზეა დიაბეტის შვიდი აშკარა ნიშანი:
- 1. ხშირი შარდვა;
- 2. ძლიერი წყურვილის შეგრძნება;
- 3. დანაყრების მოუხედავად, გაბუდებული შიმშილის გრძნობა;
- 4. მხედველობის გაუარესება;
- 5. ნევროზულობა;
- 6. აუხსნელი სისუსტე;
- 7. სასქესო ორგანოების ქავილი.

ალბათ, დამეთანხმებით, რომ ადამიანის დიდ უმრავლესობას არცერთი ეს ნიშანი არ აუხედავს და ჰგონია, რომ დიაბეტი არ ემუქრება, მაგრამ ეს გახლავთ უკიდურესად ვერაფერი ავადმყოფობა თუნდაც იმიტომ, რომ საწყის ეტაპზე თითქმის უსიმპტომოდ მიმდინარეობს. დიაბეტის ფარულ გამოვლინებებზე ჩვენ დაწვრილებით ვისაუბრეთ, მაგრამ არაფერი გვითქვამს დიაბეტის უმთავრესი სამი ნიშნების შესახებ, ანუ განსაკუთრებით რაოდენ ორგანოებს ემუქრება ეს საშიში სენი!

— მაინც რომელი ორგანოა დიაბეტის ნომერი პირველი საშიშნე?

- შაქრიანი დიაბეტი აზიანებს:
  - 1. სისხლძარღვებს;
  - 2. თავის ტვინსა და ნერვულ უჯრედებს;
  - 3. თვალს;
  - 4. თირკმლებს.
- ყველაზე დიდი ზიანი შაქრიან დიაბეტს მაინც სისხლძარღვებისთვის მოაქვს, რომელთა ძირითადი ფუნქცია ყველა ორგანოსა და უჯრედისთვის სისხ-

კახა საბახტარიშვილი:

ყველაზე დიდი ზიანი შაქრიან დიაბეტს სისხლძარღვებისთვის მოაქვს!

„სისხლში მაღალი შაქრის პირობებში ტვინის რუხი ნივთიერების ატროფია ხდება, ტვინი ზომიდან მცირდება და ის ცენტრები, რომლებიც მეხსიერებაზე არიან პასუხისმგებელი, ქვეითდება!“

ლის მიწოდება. იმისათვის, რომ სისხლმა შეუფერხებლად იმოქროს, სისხლძარღვებში არანაირი დაბრკოლება არ უნდა იყოს. ამიტომაც არის სისხლძარღვების კედლები ელასტიკური და დრეკადი, ხოლო მისი შიდა კედლები — გლუვი. ასეთ გლუვ ზედაპირზე ვერანაირი ე.წ. ცუდი ქოლესტერინი, კალციუმი და სხვა ნაერთები დაიკრებიან და სწორედ ასე წარმოიქმნება ათმარსკლამოვანი ფოლადი. ეს თითქოს ორგანიზმისთვის კარგია, რადგან ანთებით უბნის იცავს, მაგრამ სისხლის მიმოქცევისთვის პრობლემებს ქმნის.

გარდა ამისა, ე.წ. ათეროსკლეროზულმა ფოლადმა შესაძლოა, საერთოდ გადაგვტოს სის-

ხლძარღვი ან მოწყდეს და გაეჩხროს გულსა თუ თავის ტვინის მკვებავ სისხლძარღვში. სწორედ ეს იწვევს ინფარქტს ან ინსულტს. ყველაზე დიდი უბედურება ის არის, რომ სისხლში ჭარბი შაქარი აზიანებს სისხლსაც, რომლის ერთ-ერთი ძირითადი შემადგენელი ნაწილი — სისხლის წითელი ბურთულა — სისხლის წითელი ბურთულა, ანუ ერითროციტებია. ერითროციტებში შედის ცილა ჰემოგლობინი, რომელიც იერთებს ჟანგბადს და თითოეულ უჯრედამდე მიჰყავს. ერითროციტი დრეკადია, არ იღუნება, უწყ-

ვირისფერად გადის, მაგრამ როცა სისხლში შაქარი მაღალია, იგი რეაქციაში შედის და უკავშირდება ერითროციტებში არსებულ ჰემოგლობინს და იწვევს ერითროციტის გაუხეშებას. ასეთი ერითროციტი ელასტიკურობას კარგავს, წებოვანი ხდება, თავის ფუნქციას ვეღარ ასრულებს და უწყვილეს კაპილარებში იჭედება. ყოველივე ზემოთქმულის შედეგად, უჯრედის შიმშილობა და იმ ადგილებში, სადაც ჟანგბადი და საკვები ვერ მიდის, იწყება დაბუჟება და წვის

«ეს ვიტამინები ყველა დიაბეტიანისთვის სასიცოცხლოდ»

შეგრძნება. ეს განსაკუთრებით საგრძნობი ხდება ადამიანის ორგანიზმის პერიფერიულ ნაწილებში — ფეხის ტერფებსა და ხელის მტევნებში. სწორედ ამას ეწოდება დიაბეტური ანგიოპათია. თუ ამ პათოლოგიას ყურადღება არ მივაქცევთ, დაიწყება ქსოვილის კვლევა, ნეკროზი და შემდეგ — განგრეხვა.

— მარცხენა ხელის ნეკროზისა და, საერთოდ, მარცხენა ხელის დაუფუნავი გულის ინფარქტის წინააღმდეგ შეიძლება იყოს! თუმცა, იგივე ნიშანი ახასიათებს ნევროზსაც. როგორ უნდა გავარჩიოთ რასთან გვაქვს საქმე — დიაბეტთან, ინფარქტთან თუ ნერვულ პრობლემებთან?

— დიაბეტური და გულსიმძირი სიმპტომები ერთმანეთისგან ადვილი გასარჩევია. ბულის პათოლოგიის დროს დაბუჟება შესაძლოა, მხოლოდ მარცხენა ხელში დაფიქსირდეს, მარცხენა დიაბეტის დროს ეს შესაძლოა, ყველაზე მოხდეს — მარცხენა ხელშიც და მარცხენა ხელშიც. რაც შეეხება ნევროზს, ნევროზულ დაბუჟებას დიაბეტური დაბუჟებისგან ადვილად გავარჩევთ, თუ ჩავიტარებთ დოპლეროგრაფიას, რომელიც სისხლძარღვთა გამტარუნარიანობას გვიჩვენებს.

— თავის ტვინს შაქრიანი დიაბეტი როგორ აზიანებს?

— თავის ტვინის ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული და ძირითადი პათოლოგიის ტერმინია ალცჰაიმერის დასაბამების მთავარი გამომწვევი მიზეზი სწორედ შაქრიანი დიაბეტია! სხვათაშორის, ბოლო პერიოდში ძალზე მომობა ალცჰაიმერითა და მოხუცებულობითი კუპასტულობით დაავადებულთა რიცხვმა. ასევე საგრძნობლად გააზარდა დაავადება ალცჰაიმერით დაავადებულთა ასაკიც... მისი ნიშნები ზოგიერთ შემთხვევაში 35-40 წლის ასაკშიც კი ვლინდება. ამ ხნის ადამიანებში უკვე არცთუ იშვიათია გულმავიწყობა, მეხსიერების და კონცენტრაციის დაქვეითება და ყველა ის სიმპტომი, რომელიც ალცჰაიმერის დაავადებას ახასიათებს. როგორც ზემოთ მოგახსენეთ, ყველა ამ პათოლოგიის ძირითადი მიზეზი სწორედ შაქრიანი და ნაწილობრივად მდიდარი საკვების მიღებაა, რომელიც დიაბეტს იწვევს.

— მაინც როგორ იწვევს შაქრიანი დიაბეტი ალცჰაიმერის დაავადებას?

— ალცჰაიმერის დაავადების დროს თავის ტვინში პათოლოგიური ცილები გროვდება, რომლებიც ამილოიდურ ფოლადებად ყალიბდებიან. ისინი ორგანიზმისთვის უწყობა, რის გამოც ებრძვის და იწყება ალცჰაიმერული და ანთებითი პროცესები, რასაც თავის ტვინის ნერვული უჯრედების დაზიანება და გადაგვარება მოსდევს. სწორედ ეს არის ალცჰაიმერი. რაც გინდა, უცნაურად მოგეგონება, ინსულინი თავის ტვინის ნერვულ უჯრედებს დაზიანებისგან იცავს, ხოლო ინსულინის გამოყოფას ძალიან უწყობს ხელს ტკბილეულის მიღება. ერთი შეხედვით, თითქოსდა ტკბილეული ალცჰაიმერით დაავადებულთათვის სასარგებლოა და ადამიანს დასვენებას, სადაც მეტი და იყოს, რადგან, სადაც მეტი შაქარია, იქ მეტი ინსულინი;

„ყველა დიაბეტიანმა სერიად უნდა სვას მწვანე ჩაი!“

მეტი ინსულინი კი მეტი დაცვა თავის ტვინის უჯრედებისთვის, მაგრამ საჭე ისაა, რომ, თუ ინსულინი ჭარბად გამოიყოფა, მყისვე ვითარდება ინსულინორეზისტენტობა.

სახეზე გვაქვს შედეგი, როცა ინსულინი სისხლში ჭარბადაა, მაგრამ ნერვულ უჯრედებში ვერ აღწევს. აქედან გამომდინარე, ისინი შიმშილობენ და ყალიბდება ალცჰაიმერის დაავადება.

ის აზრი, რომ გვინს კარგი აზროვნებისთვის გვიძლავს სერიად და შაქარიანი პროდუქტები განსაკუთრებით ასაკოვანმა ადამიანებმა უნდა მიიღონ, მითია! ამას ისიც აღსანიშნავია, რომ ადამიანმა შეაჩეროს სერიად რომ უარი თქვას, მრავალჯერ უნდა მიიღოს, რადიკალური საკვების შეცვლა და სხვა ღონისძიებები.

რა გამოდის, შაქრის შემცველ პროდუქტებზე ერთი კვირის განმავლობაში საერთოდ რომ უარი ვთქვათ, ადამიანს ტვინი გაეთიშება? ცხადია, ეს აბსურდია... ასეთ სიტუაციაში ადამიანის ორგანიზმი შაქარს ალტერნატიული წყაროებიდან შექმნის. კერძოდ, საკვების შედეგად მი-

ასეთ დროს მრავალჯერ უნდა სვას ჩაი, რაც აიხსნის სიმწვანესა და კლინიკურ მკურნალებს.

ადამიანი ასეთ დროს წყლის დაღვევას ერიდება, რაც შეცდომაა. წყალი მრავალჯერ უნდა სვას მწვანე ჩაი და რაცაა გვსურს, წყალზე უარი არ უნდა ვითქვამთ!

— მუდმივი შიმშილის შეგრძობა რით არის განპირობებული?

— შაქრიანი დიაბეტის დროს, მართალია, სისხლში გლუკოზა ჭარბი რაოდენობითაა, მაგრამ ინსულინორეზისტენტობის გამო უჯრედში ძნელად შედის. ამიტომ უჯრედი მუდმივად განიცდის გლუკოზის ნაკლებობას, რაც ჩვენზე იმით აისახება, რომ დანაყრების მიუხედავად, სულ გვმია. სწორედ უჯრედში გლუკოზის დეფიციტით აისხნება ის ფაქტი, რომ დიაბეტიანებს ტკბილეულისადმი მიდრეკილება აქვთ.

— მაინც როგორ უტევს დიაბეტი მხედველობას?

— ცნობილია, რომ თვალი და მისი სამყარო უწყვილოდ სისხლძარღვებით მარადდება. შაქარი ამ სისხლძარღვებს აზნობს, რის გამოც თვალს საჭირო ოდენობით სისხლი ვერ მიეწოდება, შიმშილობს და ვითარდება დიაბეტური რეტინოპათია.

ასეთ დროს მხედველობა ბუნდოვანი ხდება და, თუ შაქრის დონე არ დარეგულირდა, შესაძლოა, ადამიანმა მხედველობა საერთოდ დაკარგოს!

— რატომ არის შაქრიანი დიაბეტით დაავადებული ადამიანი ნევროზული და აღნიშნება აუხსნელი სისუსტე?

— ამის მიზეზი ის არის, რომ თავის ტვინი, რომელსაც საკვებად გლუკოზა სჭირდება, უზომოზე შიმშილს განიცდის. საკმარისია, ასეთმა ადამიანმა საკვები მიიღოს, რომ თავის ტვინში გლუკოზის შეუფერხებლად მიწოდება აღდგება და კარგ ხასიათზე დადგება. მაგრამ ეს ძალიან ცოტა ხანს გაგრძელდება. რაც შეეხება აუხსნელ სისუსტეს, დიაბეტის დროს, როცა გლუკოზა კუნთებში შეფერხებით ხვდება, კუნთებს სრულფასოვანი ფუნქციონირებისთვის ენერჯის წყარო არა აქვთ, რაც სწორედ აუხსნელ სისუსტეს განაპირობებს.

— ყველაზე მეტად რომელი პროდუქტი ამცირებს დიაბეტის გართულების რისკს?

— როგორც აღვნიშნეთ, დიაბეტი ორგანიზმს ჟანგავს. კერძოდ, შაქარი უკავშირდება სხვადასხვა ქსოვილს, იწვევს მათ გლიკირებას, ხოლო ასეთი გლიკირებული ქსოვილები ხდებიან უსარგებლო და მავნე. ორგანიზმის ჟანგვის, ანუ გლიკირების პროცესს ძალიან ამცირებს და დიაბეტის გართულებები მინიმუმამდე დაჰყავს ვიტამინ B1-ის სახეობა ბენზოტიმინი, C ვიტამინი, E ვიტამინი ტოკოფეროლის სახით და ვიტამინ B6-ს. ეს ვიტამინები ყველა დიაბეტიანისთვის სასიცოცხლოდ აუცილებელია! ამათთან, ყველაზე დიაბეტიანმა სერიად უნდა სვას მწვანე ჩაი, რომელიც ბლიკირების პროცესს აბრუნებს. ასეთი ნივთიერებებით განსაკუთრებით მდიდარია: ნიორი, კურკუმა და სალათის ფოთლები. სხვათაშორის, ბოლო დროს შემოღებული ნივთიერებები, რომ მათ შეიძლება ყურადღება გაფანტული აქვთ. ბავშვებში ყურადღების დეფიციტის სინდრომი შესაძლოა, სწორედ შაქრიანი დიაბეტის უკავშირდებოდეს, რის შესახებაც მომავალში ვისაუბრებთ!

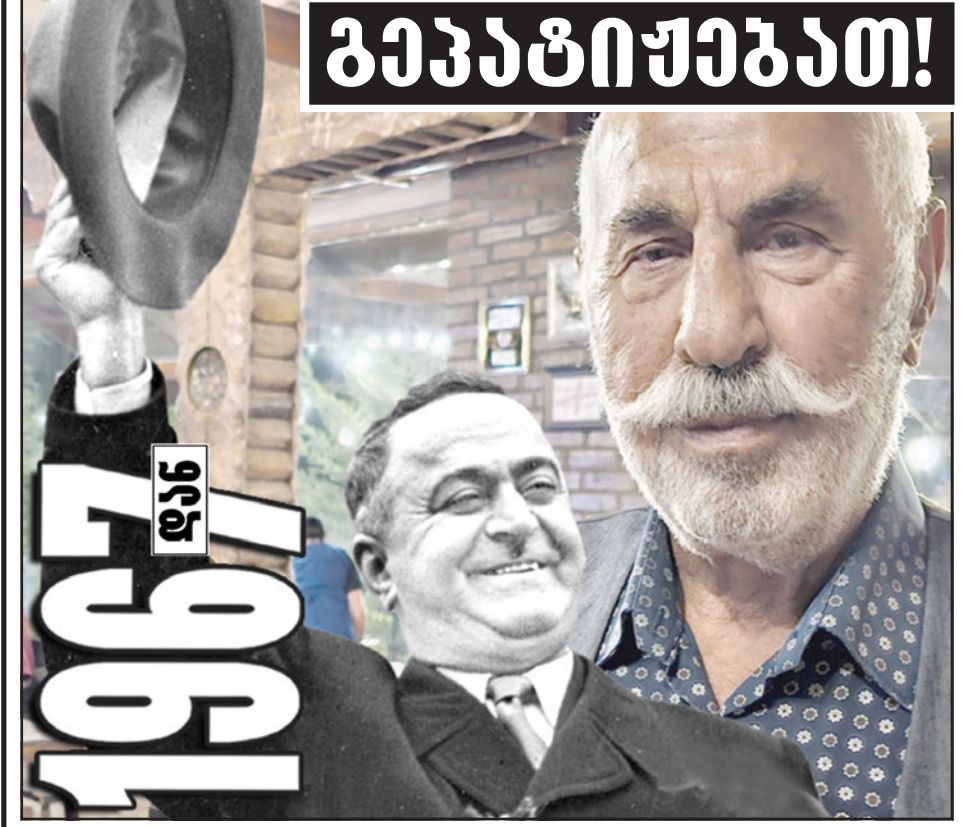

„აუცილებელია!“

ესაუბრა დიბო ჩუბინიძე

ლევენდარული დიმიტრი ალავიძე
 ლევენდარული ვასილ მუჟანაძის
 პირველი სტუმრობიდან 57-ე წელია,

მსხეთის სალონი

ტამარისი Tamarisi

დაინახე:

სათვალე არის ეს!

სათვალე არის აქ!

ბათუმი, კონსტანტინე გამსახურდიას 38

571 19 93 93   598 79 40 00

www.facebook.com/tamarisioptics

სამართლმცოდნეობის ეროვნული კლინიკა

GIDMEDI GEORGIA - ISRAEL JOINT CLINIC

გიდმედი

გამართლებს ყველა იმედი!

ნეზისიური ქირურგიული და უროლოგიური პათოლოგია

თბილისი, ლუბლიანას ქ. 2/6, მახუთა სართული. 591 35 33 55

მალაზია «გუკვიცა»

ყიდულობს და ყიდის რუსულ და ქართულ ანტიკვარულ წიგნებს, დაბეჭდილ 1945 წლამდე

574-73-46-96, 243-01-17, 555-68-82-90

მისამართი: **ლ.უხნაძის №15, ქუჩიანის №2.**

იმედის კლინიკა

თბილისი, დიდი დილომი, მიჩინე ბაჟის 10^ა

imediclinic.com

* ორსულ მალთა კონსულტაცია
 * სამშობიარო სახლი
 * პედიატრიული კლინიკა
 * გინეკოლოგიური დეპარტამენტი

პროფესიონალიზმი, უახლესი აპარატურა, მოახსურე ბავშვს

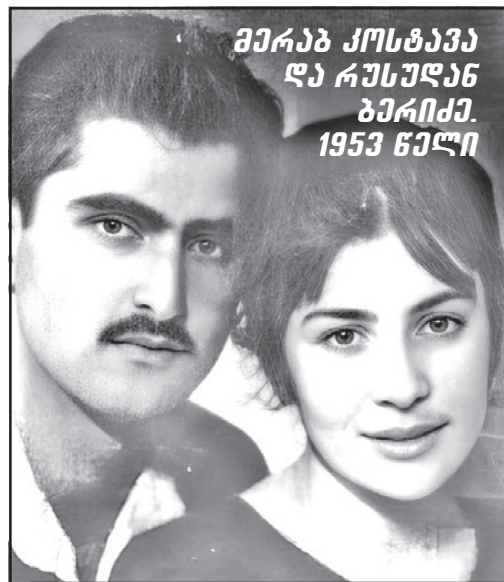
სამშობიარო: 032 229-56-50
პედიატრიული კლინიკა: 032 223-85-80

სამშობიარო სახლი და პედიატრიული სამსახური

მეჩვენებ კოსტავას მეუღლის

რუსულან ბერიძე შარშან 83 წლის ასაკში მიაბარეს მიწას. ტრაგიკულად შეწყდა მისი ერთადერთი შვილის, 24 წლის პოეტ ირაკლი კოსტავას სიცოცხლე. მუშაობდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დოცენტად. 1992-95 წლებში იყო საქართველოს პარლამენტის ვიცე-სპიკერი. ისტორიას შემორჩა მისი სევდიანი დღიური, რომელსაც „ასავალ-დასავალის“ მკითხველი დიდი ინტერესით გაეცნობა. საქართველოს ეროვნული გმირის მერაბ კოსტავას მეუღლემ მისი დაღუპვის შემდეგ 33 წელი იცოცხლა.

მეჩვენებ კოსტავას და რუსულან ბერიძეს. 1953 წელი

დღეა — ნინო ბოლშაკი დაიბადა 1898 წელს ოზურგეთის მაზრის სოფელ ღვინჯაურში. ჩემი ბაბუა დედის მხრიდან ღვინჯაური ყოფილა, ბებია — ღვინჯაური მხრიდან. დედამისი უფროსი ძმები ღვინჯაურის ვაჭრები იყვნენ, დედაჩემის მომდევნო ძმა ნიკოლა, რომელიც ცხრაშვიტი წლისა ჭლეტით გარდაიცვალა, მწერლობით ყოფილა გატაცებული. მისი ნაწილები დედაჩემს შემოუღწახავს, მაგრამ ცხოვრების ორმოტირალში ისინი დაიკარგა.

1920 წელს დედაჩემი თბილისის უნივერსიტეტის ეკონომიური ფაკულტეტის სტუდენტია — მარქსისტული იდეებით გატაცებული, ქალთა ემანსიპაციის იდეებით შეპყრობილი, ოცი წლის ლამაზი გოგო... ჰყავს შეყვარებული — მიშა ჩოლოყიანი, რომელიც დახვრტიეს 1924 წელს.

1921 წელს დედაჩემი და მისი მეგობარი გოგონა მოხალისეებდა მიჰყვებიან საქართველოს დამოუკიდებლობის დამცველთა რაზმს. ქართველები დამარცხდნენ. „საქართველოში წითელი დროშა ფრიალებს“...

ცოტა ხნის შემდეგ ახალგაზრდობის საპროტესტო გამოსვლებში მონაწილეობისთვის დედაჩემს სამი თვით მეტრის ცხენში სვავენ. უნივერსიტეტიდან გარიცხული დედა სახლში, სოფელ ღვინჯაურში, ბრუნდება...

მამაჩემი — ივანე მლაღვიშვილი მამაჩემი აზნაურის ოჯახში დაიბადა 1902 წელს. ჩემი ბაბუა ლადიკო ბერიძე გამორჩეულად ლამაზი კაცი იყო. მასსოვს, უკვე მოხუცი, გრძელი თეთრი წვერით, არწივისებური ცხვირით და დიდი სევდიანი თაფლისფერი თვალებით ოზურგეთში ქუჩაში რომ გაივლიდა, ყველა აღფრთოვანებული უყურებდა. ბაბუამ მთელი ცხოვრება ქვეყნში გაატარა, გურიიში ცნობილი თამადა იყო. ჩემს მეცხიერებაში სოფელში ყველა სადავო საქმეს მას არჩევინებდნენ ხოლმე.

მამა არ მინახავს. ისე მიბარა ციხის მითქვამს, ჩემი არსებობა არ გაუგია. ბავშვობიდან ყველაზე მეტად მამის ერთი სურათი მიეყვარა:

სუსტად ცხის წინ დგას, ჩემები აცვია, თავზე მუზარადივით ქუდი ახურავს. საოცრად ვაუკაცური, შეუპოვარი სახე აქვს. სურათი ჩემი მისთვის არის გამოვჩენილი.

მძიმე ოთხი წელი ციხის რეჟიმში... მამაჩემი ამ ხნის მანძილზე 38-ჯერ დააპატიმრეს და გამოუშვეს. გადასახლების დრო რომ დამთავრდებოდა, შეითხზებოდა ახალი საქმე, ის კი ჯოჯოხეთი იდგა თავისაზე...

1937 წლის 5 დეკემბერს დედა და მამა უფვაში ცხოვრობენ. დილის ხუთ საათზე მოვიდნენ და მამა კვლავ დააპატიმრეს. ამის შემდეგ დედას და მამას ერთმანეთი აღარ უნახავთ. 1945 წელს, ომის დამთავრების შემდეგ, ბაბუამ წერილი მისწერა სტალინს, მამაჩემის ბედის შესახებ ეკითხებოდა. მოვიდა ოფიციალური პასუხი — ცოცხალია და მიწერ-მოწერა აკრძალული აქვს.

უფვაში იმ დროისთვის ორმოცამდე ქართველი პოლიტიკური პატიმარი იყო. დეკემბრის იმ საშინელ ღამეს ყველა დააპატიმრეს. ფეხმძიმე დედაჩემი 1938 წელს დეკრეტული შეგებულება აიღო და საქართველოში დაბრუნდა.

1938 წლის 20 აგვისტოს მე დავიბადე.

მთელი ბავშვობა ისე გაატარე, არცერთი სათამაშო არ მქონია, მაგრამ მქონდა ჩემი ყველაზე დიდი ოცნება: მამაჩემს ათავისუფლებენ. მამა ჩამოდის. ხელში შავი პატარა ჩემოდანი უჭირავს. იმ ჩემოდანს მაგიდაზე დგამს, ჩემოდანს აღებს და იქიდან ულამაზეს თოჯინას იღებს. ეს თოჯინა თვალს ადებს და ხუჭუჭებს... ამ ჩემოდანს და თოჯინას ვხედავდი ყოველდღე, ყოველ საათს. ასეთი ჩემოდანი ჩვენ სახლში არ გვქონდა, არც სხვასთან მინახავს.

გავიდა ათწლეულები და ეკრანზე გამოვიდა რუსული ფილმი „1953 წლის ციხის ჯაფხულები“. ეს ფილმი იმ კოსმოსზე გვიყვება, რომელიც საბჭოთა საკონცენტრაციო ბანაკებში ხდებოდა. ფილმი მთავრდება 1953 წელს იმ ადამიანების გათავისუფლებით, ვინც ბანაკის საშინელებას გადაურჩა. ყოფილი „ხეცები“ ერთმანეთს ხელებიან და ცნობენ ერთმანეთი შავი ჩემოდანებით, რომლებიც ხელში უჭირავთ. ეს იყო ჩემი ბავშვობის შავი ჩემოდანი. ზუსტად ისეთი, როგორც მამაჩემს ჩემს ოცნებაში ეჭირა ხელში და რომლიდანაც ჩემს საოცნებო თოჯინას ამოიღებდა ხოლმე...

1953 წელს იოსებ სტალინი გარდაიცვალა. იმ დღეს ყველანი ცხარე ცრემლებით ვტიროდით. დედაჩემმა კი იტირა. რომ ვკითხვ, შენ რაღა გა-

რუსულან ბერიძე:

გათხოვნიდან ორი კვირის უკმაყოფილო ვიყავი, რომ კალიან უბედური ვიყავი. მეჩვენებ ეჭვიანობა, რომელიც გათხოვნიდან სიყვარულის დასტურად მიმარტყდა და მომწონდა კიდევ, რეალურად საუბრებას ადგომდა!

ტირებდა-მეტი? მიბასუხა — მომეჩვენა, რომ სამყარო დაინგრა და სიცოცხლე აღარ გაგრძელდებოდა. მე დამეცვალა, სამგლოვიარო მიტირებზე სიტყვით გამოსვლა. სტალინი ჯერ კიდევ მიყვარდა, ვფიქრობდი, რომ არ იცოდა, რა ხდებოდა მის ირგვლივ. ამიტომ მისი სიკვდილი მხოლოდ განვიცადე და სიტყვაც ისეთი დავწერე, ჯეგა ატირდებოდა. ჩემი სკოლის დირექტორი რაიკოშვილი დაიბარეს. თან ჩემი სიტყვა წაიღო. ძალიან მოიწონეს, მაგრამ როცა გაიგეს, რომ მე დავწერე, რაღა მიინცდამინც „ხალხის მტრის“ შეიქმნა უნდა წაიკითხოს.

ამ ფაქტში უსამართლობა დავინახე და აღვშფოთდი. დედაჩემი წამსვე მიხვდა, რა ხდებოდა და მითხრა: „ასეთი რამ კიდევ ბევრჯერ მოხდება შენს ცხოვრებაში და მოეწონება იმისათვის, რომ ბევრჯერ გაახსენდება, რომ მამაშენი ხალხის მტერი იყო“. მე ვუთხარი: „დედა, სინამდვილეში რომ არ იყო მამაჩემი ხალხის მტერი? ნუთუ სიმართლე არასოდეს გაიკვება?“ „არ ვიცი, შვილო“, — მიბასუხა დედამ, — „ღმერთმა ინებოს, შენ მაინც მოეწონა ამას“.

ორჯერ მიყვარდა ცხოვრებაში და ორჯერვე — გამორჩეულად ლამაზი მამაკაცი. მსუბუქი თუ ძლიერი გატაცებებიც მქონია, ყველა ჩემი „ჩრდილი“, შეიძლება, დიდი ჰულის კოლოფი არ ყოფილა, მაგრამ გარეგნული სილამაზით ყოველთვის გამოირჩეოდა.

სიცოცხლე ლამაზი და მშვენიერი იყო 1956 წლის 9 მარტამდე. 9 მარტს თბილისში ხელი-სუფლებამ სასაკლავო გამართა. თბილისიდან ვილაკამ დარეკა. შემოვხედე სასწრაფოდ სახლებში წავიყვანეს.

1956 წელს სკოლა დავამთავრე ოქროს მედალზე. მაშინ ოქროსმედალოსნები მხოლოდ გასაუბრებას გადიოდნენ, ვერცხლისმედალოსნები ერთ გამოცდას აბარებდნენ სპეციალობის მიხედვით. გასაუბრება ივლისის პირველ რიცხვებში უნდა ყოფილიყო. მე და დედაჩემი თბილისში გავემგზავრეთ. გახვარებულ საბუთებში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მექანიკა-მათემატიკის ფაკულტეტზე. მაშინდარჩემმა მორიდებულად უთხრა დედას, ნინა, იქნებ აქ ვინმესთვის გეჩვენებინა ბავშვი, მაინც მახარადის სკოლა აქვს დამთავრებული. დედა ძალიან გააყვრა — ჩემ შვილს საუკეთესო მასწავლებლები ჰყავდა და იმით არავითარი შემოწმება არ სჭირდებოდა.

მათემატიკის ფაკულტეტზე გასაუბრებას პროფესორი არჩილ ხარაძე და ანტონ კამპლიანი ატარებდნენ. ყველა კითხვას ვუპასუხე. მერე ბატონმა არჩილმა გახვითი „პრავდა“ მომიწოდა და მოწინავე სტატის წაკითხვა მოხვია. რაიოროს ასე კარგად როგორ ისწავლე რუსული ენაო, გააკვირვა. მოკლედ, ბატონ არჩილს ძალიან მოეწონე და რექტორისთვისაც კი უთქვამს — ძალიან კარგი გოგონა მივიღეთ მათემატიკის ფაკულტეტზე.

1956 წლის პირველ სექტემბერს დაიწყო სტუდენტობის მშვენიერი წლები. უნივერსიტეტი ძალიან მომეწონა. სამი ძირითადი საგანი გვეკითხებოდა: მათემატიკური ანალიზი (პროფესორი არჩილ ხარაძე), უმაღლესი ალგებრა (დოცენტი გიორგი ლომაძე) და ანალიზური გეომეტრია (პროფესორი ადამ ჩანტაური), რომელიც მალაოს რანგის პროფესორი იყო, არაჩვეულებრივად კეთილი ადამიანი იყო (მას მიუძღვნა მურმან ლებანიძემ მშვენიერი ლექსი — ნამდვილი კაცის მოძებნა თუ მოინდომე საქართველოში, ადამ ჩანტაური სწორედ ის კაცი არისო).

პირველი თვეები გარეგნობის კომპლექსი მაქუჩებდა, საკუთარი თავი მოუხეშავი და ულამაზო მეჩვენებოდა. მერე ერთ ბიჭს მოეწონე. ბაიროს ჰგავდა და „ბაიროსას“ ეძახდნენ. უნივერსიტეტიდან სახლში მაცივლებდა. ფეხით მივიდოდი დილუბეში. დიდი ინტელექტით ვერ დაიკვნიდა. მი-

კვირგზინონები

ადამიანს ფულს რომ ასესხებ და არ დაგიბრუნებს, ეს იგივე მოპარული და წართმეული არ არის?! ბებიანი სულ იმას

მეუბნებოდა, არ დაგროვოთ ფული და ოქრო-ულობა, ამან იცის, როგორც მოსვლა, ისე წასვლა. ან ბანდიტი დაგხვდება, ან მიწისძვრა მოხდება და ყველაფერს უცებ დაკარგავთ. ისწავლეთ და გაერთეთო. მე ძალიან მომწონს ბებიანი ჩემი.

„თბილისელები“

როცა დავიბადე, ჩემი ფოტო მაშინ ერთ-ერთ გაზეთში გამოაქვეყნეს, 80-ტალი და-რასელიას შვილიშვილი

დაიბადაო. მოგვიანებით ჩვენს ოჯახში ბიჭიც გაჩნდა, ჩემი უმცროსი ძმა — შიტალი დარასელიანი. მას სერიოზული პერსპექტივები აქვს ფეხბურთში. ვუბნები, რომ ჩვენი ბაბუა უნდა ასახელოს.

„სარბი“

საკუთარი გარეგნობის გამო დღემდე მაქვს პროტესტი, სანაგვე „გედროსავით“ ვარ.

საკუთარი თავი 40 წლის შემდეგ ბევრად უფრო მომწონს.

„თბილისელები“

ვიბოვე ადამიანი, რომელიც არ არის ეჭვიანი და გვერდით მიდგას.

„სარბი“

„სარბი“

უსწორები დღიურები

სი სალაპარაკო თემა მხოლოდ ის იყო, როგორი ლამაზი ვარ და როგორ ყველა მე მიყურებს. მივიხედ-მოვიხედავდი, არავინ ყურადღებას არ მამჩვენებდა. ერთი-ორი კვირის შემდეგ მართლა დავიწყე დაჯერება, რომ ლამაზი ვარ, ჩემგან მომართული მიხედვებიც დაივიწყებ და ძალიან მალე კომპლექსებიდან გაეთავისუფლდები. იმ ბიჭთან ჩემი ურთიერთობა მალე დამთავრდა, ძალიან მოსაწყენი მომეჩვენა მხოლოდ ქათინაურების მოსმენა.

ამ დროიდან მოყოლებული „თავყვანისმცემლების“ მთელი არმია მყავს. სამყარო ჩემი მგონია. უნივერსიტეტში მეგობრების ახალი წრე გაჩნდა: **ლილი პატაშვილი** — ძალიან ნიჭიერი, განათლებული ებრაელი გოგონა, **დიდგარდი ამა-შუკელი** — ლამაზი, ცოტათი უცნაური გოგო. სიმპათიური და გონიერი **გიული ჭინჭელაშვილი**. ჩვენ ერთმანეთის ყველაფერი ვიცოდით, ჩვენს „სიმპათიებს“ ერთად ვეძებდით, რუსთაველის პროსპექტს დღეში ორჯერ მივინჯ ჩავივლიდით და ამოვივლიდით, ფული თუ გვქონდა, ლადისის ხაჭაპურებს შეგვჭამდით, თუ არა — ფუნთუშებითაც ვკმაყოფილდებოდით. ფული ყველაზე მეტად მე მქონდა, დედა მივზავნიდა ყოველ თვეში მკაცრი დანიშნულებით 400 მანეთს და სტიპენდიაც მქონდა 300 მანეთი.

ჭერ კიდევ ოზურგეთში ვიყავი, **9 მარტის სისხლიანი ტრაგედიის შემდეგ ქალაქში ჩურჩულით ალაპარაკდნენ, რომ თბილისში შექმნილია ქართველი ერის განთავისუფლების ორგანიზაცია, რომელსაც კონსტანტინე ბაშას-ხუდინას მამი უწინააღმდეგოდა და მამამ კონსტანტინე ხელმძღვანელობდა.** თბილისში რომ მოვდიოდი, ჩემი სკოლის დირექტორთან **მალემა თამარაშვილი** მივედი გამოსამშვიდობებლად. გადამკვიცნა და მითხრა: „**თუნდაც რომ იცი (ელენეს საყვარელი გამოთქმა იყო), იქ თბილისში გამსახურდია და კოსტავა რომ არიან, მაინცდამაინც იმით ნუ დაუმეგობრდები, მამაშენის ამბავიც გვეუფაო!**“...

უკვე სტუდენტი ვიყავი, როცა **გაზეთ „კომუნისტში“** გამოქვეყნდა სტატია სათაურით „**სარეველები**“, რომელიც ზვიადის, მერაბის და მათი მეგობრების ხელიგნურ საქციელზე მოგვითხრობდა. მერაბი და ზვიადი დახასიათებულები იყვნენ, როგორც ოჯახის შემარცხენლები. ახალგაზრდები აღმფეთხდით, ყველამ ვიცოდით, რომ ეს ბიჭები საქართველოს თავისუფლებაზე ოცნებობდნენ. მერე ქალაქში მათი დაპატიმრების ამბავი გაავრცელდა. ცხრა ბიჭი დააპატიმრეს: **ზვიად გამსახურდია, მერაბ კოსტავა, ვლადიმერ (ვოვა) სინარულიძე, გურამ დონანაშვილი, გურამ სხირტლაძე, თამაზ გუნჯუა, ანატოლი მიქაძე, აკაკი ვასაძე და ჯონდო მეტრეველი.** ხმები გაავრცელდა, ბიჭები დასახვერტთა კამერებში ჰყავთო (ყველანი 17 წლისანი იყვნენ). **კონსტანტინე გამსახურდია** ლოგინად ჩავარდა. ქართველი მწერლები ცეკას მდივანს **მასიმო მუხამანაძეს** ეახლნენ და დახმარება სთხოვეს. მყავანაძემ ხრუშჩოვს მიმართა. **ხრუშჩოვს** უთქვამს — თქვენ რა, ბავშვების გემინიათო? გაუშვით, ისწავლონო.

ასე შემოვიდა ჩემს ცხოვრებაში ეს ორი სახელი: **მამამ კონსტანტინე და ზვიად ბაშასხურდია.**

ეს ის პერიოდი, როცა „რკინის ფარდა“, რომელიც სტალინიზმს ჩამოუშვა, ცოტათი გვერდზე გასწიეს და „საზოგადოებრივი იმპერიალიზმის“ სამყაროდან, რომელიც, როგორც გაზეთები წერდნენ, „ლუბებოდა და ყარდა“, ახალი სურნელება შემოიჭრა.

ჩემს პირად ცხოვრებაში არაფერი სერიოზული არ ხდებდა. მაქვს მსუბუქი გატაცება, ხშირად მიხსნიან სიყვარულს, ვიღაც ბიჭები ჩემს გამო მუშტებს ურტყამენ ერთმანეთს. მე ეს ყველაფერი მომწონს, მაგრამ გულს არ ეკარება.

1958 წლის დასაწყისში სიცოცხლით და საკუთარი თავით ტყვეობის პერიოდი დამთავრდა.

ყოველგვარი მიზეზების გარეშე, საოცრად სვედინი გახვდები. არაფერი აღარ მიხაროდა. ბევრს ვეჭვობდი სიცოცხლის უზარობაზე და თვითმკვლელობის მშვენიერებაზე. მათემატიკა მომეზრდა. იმ პერიოდში დედამ პალტოს საყიდელი ფული გამომიგზავნა. გადავწყვიტე, უნივერსიტეტი დამეტოვებინა და ყამირზე სამუშაოდ წავსულიყავი, ჩემს მეგობრებს ჩემი გადაწყვეტილების შესახებ ვუთხარი, ავიღე ბილეთი და ორი დღის შემდეგ მოსკოვში ვიყავი. პირველი დღე მოსკოვში ტრეტიაკოვის გალერეაში და პუშკინის მუზეუმში ვავატარე. მხატვრობაზე წაკითხული ბევრი მქონდა, მაგრამ ორიგინალები მხოლოდ ხელოვნების მუზეუმში რაც გვაქვს, ის მქონდა ნანახი. მუზეუმები მომეწონა, მაგრამ მოსკოვი სრულიად უცხო და მიუღებელი ქალაქი აღმოჩნდა ჩემთვის. საღამოს თბილისი და საქართველო მენატრებოდა. მეორე დღეს დედაჩემი და ხუნუ ჩამოვრინდნენ, დედას ყველაფერი აუხსენი, რაც ჩემში მოხდა, ჭკვიანი ქალი იყო, ყველაფერი გამიგო, დამამშვიდა, რომ მასაც ჰქონდა ახალგაზრდობაში მცდელობები, გაქცევა ყველას და ყველაფერს.

ჩემი პატარა „აჯანყება“ ამით დამთავრდა. თბილისში რომ ჩამოვედი, დედა ოზურგეთში დაბრუნდა, პენსიაზე გავიდა (უკვე 55 წლისა იყო და შეიძლება პენსიაზე გასვლა), ოზურგეთში ჩვენი სახლი გააქირავა და თბილისში გადმოვიდა საცხოვრებლად. ის გაზაფხული დღის მეგობრის სახლში ვცხოვრობდით ჩემი გამოცდების დამთავრებამდე.

რამდენიმე სიტყვა **გოგი ბერიძეზე.** გოგი ოზურგეთელი ბიჭი იყო, ჩემზე ერთი წლით უმცროსი. ძალიან კარგად მღეროდა და პირველად ოზურგეთის თეატრში მოეხსენიე. უბრალო, წესიერი და ლაბიზი ოჯახიდან იყო. ჩემი ნათესავები არ იყვნენ, მხოლოდ მოგვარე იყო. მალე დამეგობრდით. მე როგორც „უფროსი“ მფარველობას ვუწვევდი, დედაჩემს შეილივით ვუყვარდა. გოგი ძალიან ნიჭიერი იყო. მე-8 კლასში სწავლობდა, როცა თბილისიდან ჩამოსულმა მუსიკოსმა მოუხსენია და თბილისში ნიჭიერ ბავშვთა მუსიკალურ ათწლეულში სწავლა შესთავაზა. გოგი თბილისში შემოვიდა და ჰობოის კლასში ჩაირიცხა. დღეს კონსერვატორიის პროფესორია და ბევრი შესანიშნავი მუსიკოსი ჰყავს აღზრდილი.

სტუდენტი რომ ვაგხდი, იმ წელს გოგი მუსიკალურ ათწლეულს ამთავრებდა. მამიდაჩემის სახლში ხშირად მოდიოდა და იქაც ყველას თავი შეაყვარა. ვამეცადინებდი მათემატიკაში, ვუწერდი ქართულის თემებს. ჩემი სიტყვა მისთვის ყოველთვის ჭეშმარიტება იყო, ძალიან ამყობდა და ბევრს ტრაბახობდა თავის მეგობრებთან, რომ საოცრად ლამაზი და ჭკვიანი და ჰყავდა. დარწმუნ-

არსულან ბერიძე, მერაბ კოსტავა და მათი შვილი ირაკლი კოსტავა. 1962 წელი

ორჯერ მიყვარდა ცხოვრებაში და ორჯერვე — გამორჩეულად ლამაზი მამაკაცი. მსუბუქი თუ ძლიერი ბატაცებებიც მქონია, ყველა ჩემი „რჩეული“, შეიძლება, დიდი ჭკუის კოლოფი არ ყოფილა, მაგრამ ბარბანული სილამაზით ყოველთვის გამორჩეოდა!

ნებული იყო, რომ ყველა ჩემი ხიბლის ტყვე უნდა გამხდარიყო. **მამამ და ზვიად ბაშასხურდიანს კლასელები იყვნენ და გოგი მათ შორის ბავშვობაში იყვნენ.** ზვიადს არ სწყალობდა, ქედმაღალი და ამბარტავანიაო. მერაბი ძალიან უყვარდა, ბევრს ლაპარაკობდა მის გამოჩენულ ნიჭიერებაზე, მუსიკალურობაზე. **1957 წლის გაზაფხულზე მერაბი და მისი მეგობრები გაათავისუფლეს და საშუალო სკოლის ექსტერნად დამთავრების უფლება მისცეს.**

დედაჩემის მეგობარი ქალი, ვისთანაც იმ გაზაფხულს ვცხოვრობდით, სოლოაკელი იყო. ერთ დღეს სახლში მიმავალს გოგი და მისი თანაკლასელი **ელდარ ასტემირი** წამომეწვივნენ. ელდარის შესახებ გოგის ბევრი რამ ჰქონდა ნათქვამი. ვიცოდი, რომ ჩერქეზ მთავართა უკანასკნელი შთამომავალი იყო, მისი ოჯახი ბოლშევიკებმა მთლიანად ამოწყვეტეს. ნათესავებმა ელდარის მამა საქართველოში გამოაპარეს, თბილის-

ბავშვობა 26-ე გვირგვინი

ქვირგვინოსნები

მანანა ნიკოლაიშვილი
განათლების ექსპერტი

სკოლებში უფასო კვების შეტანის საკითხის მომხრე არ ვარ. ამას ძირითადად ნაციონალური ითხოვენ და თვითონ 9 წელი რომ იყვნენ ხელი-

სუფლებში, მაშინ რატომ არ შეიტანეს სკოლებში უფასო საკვები? საარჩევნო წელია და ეს არის ოპოზიციის პოპულიზმი, რომ ქულები დაიწვიონ. **ვინ იხილება უიშვილოთ, გამაგებინეთ.** რა სიტუაციასაც ხატავენ, ასეთი მოსწავლეები სკოლებში, პრაქტიკულად, არ არიან. **არავის არ შია და არც უნდა შიოდეს.**

კობია კობიაშვილი
რეჟისორი

ფეხბურთის ხშირად არ ვუყურობ, მაგრამ ბოლო ერთი წელია „ნაბო-ლის“ არცერთ თამაშს არ ვტოვებ.

კმარაძე მანანა გახდა ძალიან მნიშვნელოვანი პერსონა და ფეხბურთი კვლავ შეგვაყვარა. ის ფეხბურთს ლამაზად და არტისტულად თამაშობს.

ბონდი მინდრაშვილი
„საზოგადოებრივი მუშაობის“ სამსახურში

ჟურნალისტიკა ოთხ მეოთხედზეა უფრო მეტად ახლა არის ინსტრუმენტი პოლიტიკოსების ხელში. ტელევიზიები მეოთხე ხელისუფლება კი არ არის, ტელევიზია პოლიტიკური კლასის ხელში მანვილია — ისინი ჟურნალისტებით ხმალობენ, ეს კი კატასტროფაა.

„სამართო ბავითი“

მარია კაკალიაშვილი
კომპოზიტორი

ბევრჯერ შემშინებია, ჭერი არ აინდოვს-მეთქი, ისე მღეროდნენ. ახლაც გვაქვს ბებების ნაქონი უძველესი დაირა, ბებია მას ხელში ათამაშებდა. მის დაკრულზე **ბრინჯაშვილსაც** კი უცეკვია.

„სარამ“

მერაბ კოსტავას მემორიალი

დასაწყისი 24-ე გვერდი

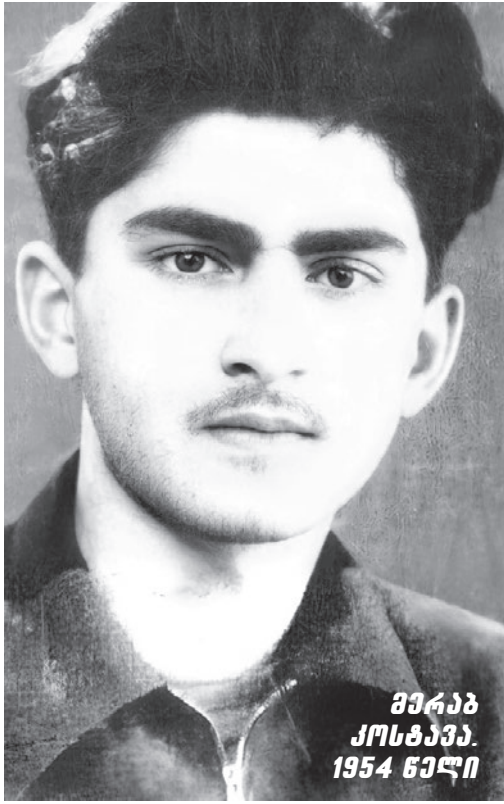
ში შეიფარეს, გვარი გამოუცვალეს და გაზარდეს.

საოცარი გარეგნობა ჰქონდა: მალაღობი, გამხდარი, დიდი მწკვირე თვალები ამაყი გამოხედვით, კენიანი ლამაზი ცხვირი, ძალიან ლამაზი ტუჩები... რომ გაიცინებდა, მთელი სახე უბრწყინავდა. იყო რაღაც ევროპელის და აზიურის საოცარი ნაერთი მის გარეგნობაში. სინატივის და ვაჟაკურობის სინთეზი, ინტელექტი და სულიერი სიმდიდრე იგრძნობოდა მის გამოხედვაში. არ ვიცი, გრძნობდა თუ არა თავისი გარეგნობის გამოჩენილობას. ყოველ შემთხვევაში, ამ ფაქტით იაფფასიანი ტკბობა არასოდეს დასწყობია.

მე სილამაზეს ვთავაზობდი. ბუნების მიერ მონიჭებულ ზეგარდმო ნიჭად ვთვლიდი. ელდარიც ბუნების ლამაზი ქმნილება იყო და, ცხადია, მომეწონა. რადგან გოგის ყოველთვის ჩემზე უმცროსად აღვიქვამდი, ელდარსაც ასე მეგებოდა. თავშიც არ მომსვლია, დავინტერესებულყავი, მე თვითონ რა შთაბეჭდილება მოვახდინე მასზე. ელდარისთვის კი იმ დღიდან დაიწყო „კომპარატი“, რომელსაც პირველი სიყვარული ერქვა — როგორც მითხრა ამ ამბებიდან ათი წლის შემდეგ.

გოგი და ელდარი წმინდად მოდიოდნენ ჩვენთან. ელდარი საოცრად განათლებული და ნაკითხი ბიჭი აღმოჩნდა, ბევრი საერთო აღმოგვაჩნდა, საათობით ვლაპარაკობდით, ბევრი დავდიოდით ქუჩებში. მივხვდი, რომ ელდარს ვუყვარდი, ეს იყო სრულიად განსხვავებული, რაც ოდესმე სხვისგან მიგრძნობა. იყო ჩემდამი უწმინდესი და უსწრაფესი დამოკიდებულება შენაგებულის მითილის მგზნებარებასა და თავდავიწყებასთან, მეც თითქმის ვუპასუხე. მერე მივხვდი, რომ ელდარი კი არ მიყვარდა, მისი სიყვარული მიუგარდა ჩემდამი.

ელდარის ოჯახი ვარკეთილში ცხოვრობდა, ამიტომ ელდარი დამე მირბამთან რჩებოდა, რომელთანაც მეგობრობდა. როგორც მეტი ვიცი, საათობით ვლაპარაკობდით, ბევრი საერთო სიყვარულზე, ჩემზე. თითქმის გრძნობდა, რომ მისთვის ეს ყველაფერი „კომპარატი“ დამთავრებულა, საოცრად ტყვილიანი იყო მისი სიყვარული. ასე რომ, მერაბმა ჩემი არსებობა ელდარისგან გაიფარა...

მერაბ კოსტავა 1954 წელი

ცეცხ. მე ძალიან გამიკვირდა, შენთან სახლში ამდენი ხანი რომ დარჩა. მაგრამ ეს არაფერს ნიშნავს, ბათუმში რომ ჩავა, შენი არსებობა საერთოდ არ გაახსენდება. მე ვუპასუხე: „თბილისში რომ ჩავალთ, მერაბმა აუცილებლად მომძებნის“. „ნუ ხარ ასეთი თვითდაჯერებული, — მითხრა გოგამ, — აი, სექტემბერიც მოვა და დანახავ, რომ მე მართალი ვიყავი“.

ავგისტოს ბოლოს მე და დედა თბილისში ჩამოვედით, უნივერსიტეტის პირდაპირ, ექვთიმე თაყაიშვილის ქუჩაზე, ოთახი ვიქირავეთ და იქ დავსახლდით. პირველ სექტემბერს ლექციებიდან რომ გამოვედი, მირბამი შეხვდა. შემთხვევით გამოვიარე აქეთო — ხაზგასმით მითხრა. სახლამდე მიმაცილა. სახლში შემოვიბარა. დედაჩემი გავაცანი (მერაბი რომ მესტუმრა ოზურგეთში, დედა სახლში არ იყო). დედა ძალიან დიდ პატივს სცემდა მერაბის გამოსვლას. მერაბი მალევე მოვიდა. მისი მოსვლა, რომელიც წლების განმავლობაში განათლების სამინისტროში მუშაობდა. იყო რუსული ენის სასკოლო სახელმძღვანელოებისა და მრავალი მეტოფორი ხასიათის შრომის ავტორი, ოზურგეთშიც იყო ნამყოფი სკოლების შესამოწმებლად, დედაჩემს გავეთვლებოდა დასწრებით, შეუქცია და სერიოზული რჩევებიც მიუცია. ამ ფაქტორმა დიდი როლი ითამაშა დედაჩემის მერაბის მიმართ კეთილგანწყობაში.

მერაბი რამდენჯერმე მოვიდა ჩვენთან. ჯერ ჩვენს შორის არავითარ გრძნობებზე არაფერი თქმულა, მაგრამ მე უკვე ვგრძნობ, რომ ჩემი გრძნობა მერაბის მიმართ არ ჰგავს არაფერს, რაც აქამდე მქონია.

მელოდარს მე თვითონ ვუთხარი ჩემი დამოკიდებულების შესახებ მერაბის მიმართ. არ ვიცი, რა მოხდა მათ შორის, მაგრამ მერაბი გაქრა. აღარც უნივერსიტეტში მოდიოდა, აღარც სახლში ჩემთან. ვავიდა ცოტა ხანი და ზვიადი და მერაბი დააპატიმრეს. ნახვამები იყვნენ, არ ვიცი, მართლა დააშვეს რამე თუ პროვოკაცია იყო, მაგრამ ახალგაზრდობა მათ მხარეზე იყო და იცოდა, რომ მათ დაპატიმრებაში სუფის ხელი იქნა.

ამ დროს მე უნივერსიტეტში დიდი უსიამოვნება შემემთხვა. ყველაფერი ძალიან მარტივად დაიწყო. იმ დღეს სტიპენდია ავიღეთ. ლილი ბანბანში ლილი და ლილის ძმის მანბანის მეგობარ ბანიოვს ბანბანში ნაძლევი დაღეს, ჰელდაკი ეთ-

ამაშათ და ვინც წააგებდა, რესტორან „საქართველოში“ წაიყვანდა ჩვენს ოთხეულს (ლილი, ვანტანგი, გაიოზი და მე).

რესტორანი „საქართველო“ ახალი გახსნილი იყო და გვინტერესებდა, როგორ გამოიყურებოდა. ლილიმ წააგო და წავედით რესტორანში. დღის სამი საათი იქნებოდა, რესტორანში რომ შევედით. ჩვენი სტიპენდია 290 (ფულის გამოკვლამდე) მანეთი რას გასწვდებოდა, ადვილად წარმოესადგინა. რესტორანში მხოლოდ ღორის მწკვირები ჰქონდათ. ლილის და ვანტანგს არაფერი უთქვამთ, მე და გაიოზს თავშიც არ მოგვსვლია, რომ ისინი ებრაელები არიან და ღორის ხორცი ეზარებათ. მოვეცინებოთ ოთხი მწკვირე და ერთი ბოთლი შამპანური. მე ამ პერიოდში უკვე ვეწვიდი და სიგარეტი ვაგებოდი. გვერდით მგვიდსთან აღმჩნენ უნივერსიტეტის, სამედიცინო ინსტიტუტის კომკავშირის მდივნები. ლილიმ ღორის ხორცი კი შეჭამა, მაგრამ ცუდად ვახდა და ტუალეტში გავიდით. უკან რომ დავბრუნდით, აქეთი მთელი მოღვივებული ამოვივლიდით და მეორე სართულზე ასვლა გვბრძანეს. ვანტანგი და გაიოზი უკვე იქ იყვნენ, კომკავშირის მდივნებიც იქ ბრძანდებოდნენ. მოგვანხნეს, რომ ჩვენ საბჭოთა სტუდენტების შეუფერებელი საქციელი ჩვიდინეთ, რომ რესტორანში შესვლა (მე და ლილი იმ დღეს პირველად ვიყავით რესტორანში) და შამპანურის დაღვრა საბჭოთა სტუდენტის მორალური ხასიათის შელახვა, ქართული ქალის რესტორანში შესვლა მისი კდემამოსილების უარყოფა და ა.შ. მე ვაოგნებულმა ვუთხარი, რომ ჩვენ არაფერი დავგიჟებდით და არ მესმის, რა უფლებით ამოვიყვანეს აქ. მაგას ზვალ ნახავთო, დავეძუქინენ და გამოვიყვანეს.

მეორე დღეს მთელი ქალაქი ჩვენს „ამორალურ“ საქციელზე ლაპარაკობდა. უნივერსიტეტის გაზეთში დაიბეჭდა არმაზ სანმამლიძის ვრცელი სტატია, რომელშიც ასეთი ფრაზები იყვნენ: „თქვენზე, რუსულან ბერიძე, ამბობენ, რომ ნიჭიერი სტუდენტები ბრძანდებიან. ალბათ, შვეიცარიის მონსტრებსაც წაიკითხავთ საბჭოთა ახალგაზრდის მორალური სახეზე, მაგრამ სად არის თქვენი მორალური სახე?“ სტატიაში ვრცელად იყო მიმოხილული ჩემი ჩაცმულობა (პირველ კურსზე დედამ პალტო რომ შევაკრიხა ჩემთვის, მესამე კურსზე ის პალტო მეკრავდა ვადაძიბურუნა და ციციკის ყავისფერი საყვლო გამოკეთა, თავზე იაფფასიანი ქუდი მეხურა, პალტოები არ ვაგვიხდია, რადგან რესტორანში ციოდა), როგორც ვაგვი რატომღაც შეანონეს (მაშინ ეს საღამოდავი სიტყვა იყო), როგორ ვაგებოდი სიგარეტი და ა.შ. მოკლედ, „ბოროტმოქმედი“ ვიყავი.

დადგა ჩვენი კომკავშირიდან გარიცხვის საკითხი, რაც უნივერსიტეტიდან გარიცხვასაც ნიშნავდა. უნივერსიტეტი ორ ბანაკად გაიყო. „პროგრესული“ მოდიოდნენ, ხელს ვართმევდნენ, გვეუბნებოდნენ, რომ ჩვენთან არაფერი (ერთი რაიმე გიორბა გვექონდა ჩადნილი), დანარჩენები (მათი რაოდენობა ვაცილებით მეტი იყო) ისე გვექცევოდნენ, მინიმუმ, კოკონზე დაწვის ღორის ვიყავით. მასხვას, სტუდენტების ერთი ჯგუფის წინ გამოვიარე და ვილაპარაკე მომავალზე: „შენდეთ, კიდევ ამაყად მობრძანდება, არც კი რცხვენია“. არმაზ სანმამლიძის სტატია ჩემს ჯგუფში მე თვითონ ხმაძალა და „გამოთქმული“ ვიყავით. 15 წუთში ფაქულტეტის პარტიულ ბიუროში დამიბარეს, თქვენ კიდევ რაებს ბედავთო. ესე იგი, ერთ-ერთი ჩემი ჯგუფელი წავიდა და დამაბეზლა.

ჩვენი საკითხი უნივერსიტეტის კომკავშირის ბიუროს სხდომაზე განიხილეს. განხილვას ჩვენი ფაქულტეტის დეკანი კომკავშირის (კომკავშირის) მირბამი ესწრებოდა. უბეში და კუშტი კაცი ჩანდა, მაგრამ ძალიან კეთილი გული ჰქონდა და ვაჟაკური ბუნება. ბიუროს წევრებმა ჩვენი ლანდელთა გული რომ იყრეს, ერთი უსიამოვნო გარეგნობის გოგო უკვე წამოვარდა და დაიყვირა:

„რუსულან ბერიძე ისეთი თავხედი, ასეთი საქციელის შემდეგ ჩემთვის თვალგამაფრთხილებელი ბედავსო“. აქამდე კომკავშირის წევრად იქნა. აქ, ეტყობა, მოთმინების ძაფი გაუწყდა და ითხოვა, „დამნაშავეები“ გარეთ გავგეშეთ. როგორც მერე ვავიცი, ჩვენი გასვლის შემდეგ ყვირილი დაუწყია, ყველაფერს ხომ ზომა აქვს ბოლოს და ბოლოს, თქვენ ხომ იცით, ოთხივე ხუთოსანია, ოთხივე ბრწყინვალე სტუდენტია. ასეთი სტუდენტი იყოს თითოეული და რესტორანის ფულს მე თვითონ მივცემო.

ექვსი თვით სტიპენდია მოგვიხსნეს, მკაცრი საყვედური გამოგვიცხადეს, თან მოგვამადლეს, კეთილად მოგვეცითო. როგორც არმაზ სანმამლიძე წერდა: „თქვენზე ამხანაგები დაგეხმარებიან. ხელს არ გკრავთ! მაგრამ ვერ გაატიებთ“.

არ მინდა დავუთქვავო, კომკავშირის ბიუროს სხდომაზე ლილი (ალიბა) ალმამლიძე და რომის მხარეში ნორმალურად მოქცეულ და მაქსიმალურად მხარი დავვიჭირეს. რატომ დაწერა ნიჭიერმა და განათლებულმა ადამიანმა არმაზ სანმამლიძემ თავისი სტატია „ნათხე: რესტორან საქართველოში“? დაავალეს? მთელ სტატიაში მართალი მხოლოდ ის იყო, რომ რესტორანში ვიყავით. საიდან ასეთი შხამი და ბალანდი? „არ ვიცი, რომ მძა საკუთარ დას შეიყვანდა რესტორანში მხოლოდ და მხოლოდ იმისათვის, რომ ბოლოს გულგარეული და ნახევრად გონდაკარგული ორივენი ოფიციალურად გამოეთიხრა იქიდან“. თქვენ შეურაცხავით ჩვენი უნივერსიტეტი, ტალახში გასვარეთ მისი თეთრი კედლები“, ჩვენ შეგვიძლია, ირონიულად ვავიდიმით და ხელი გკრათ და გითხრათ: წაეთრიეთ, სადაც გნებავთ.“

ამ ამბებიდან 40 წლის შემდეგ არმაზ სანმამლიძემ ვაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ საჯაროდ მომიხანდა დაგვიანებული ბოლოში თავისი სტატიისათვის.

ჩვენი „გმირობა“ ისე განხატდა, რომ მირბამს და ზვინაშს ამბავი მიუტანეს ციხეში, ვაზეთიც მიუტანა ვიღაც მხანგელმა. ორივეს გამოკიდული ჰქონდა ასეთი პუბლიკაციის სიმწარე („სარეველები“) და, ცხადია, ჩვენი მხარე დაიჭირეს. მირბამი და ზვინაშ 1959 წლის იანვრის ბოლოს გაათავისუფლეს. მერაბი არ გამოჩენილა. როგორც მერე ვავიცი, მირბამი მივიდა მასთან და სთხოვა, ჩემთან ყველანაირი ურთიერთობა გაეწყვიტა. მირბამი დაპატიმრდა, შემთხვევითაც რომ შეგხვდეს, არ მივესალმებო.

1959 წლის მარტში მეხვით ვავარდა ვალაკტიონ ტაბიძის თვითკვლელობის ამბავი. ჩემს ახალგაზრდობაში ვალაკტიონი ელიტარული პოეტი იყო და მისი სიდიადე საზოგადოების ინტელექტუალური ნაწილის მიერ იყო აღიარებული, მაგრამ მისი სიკვდილის შემდეგ თითქმის მთელი საქართველო ერთმანდად მიხვდა, ვინ დავკარგეთ.

ვალაკტიონის დაკრძალვას უამრავი ხალხი დაესწრო. ვაზეთის მზიანი დღე იყო. მე და ლილი-მარბი ამაშაშვილი ოპერის თეატრის შენობასთან მოვწყვით ხალხის ნაკადს, ვიდექით და ვვიქრობდით, როგორ ავსულიყავით მთაწმინდაზე. ამ დროს მირბამი გამოჩნდა. ჯერ შემომხედა, თავი დამიქნა და წავიდა, რამდენიმე ნაბიჯი გადადგა, მობრუნდა, მკლავზე ხელი მომიკიდა და მითხრა: „წავიდეთ!“ ძლივს ვავიცი ვიდექით გზა ხალხის ნაკადში, უკანაგული პატივი მივაგეთ ვალაკტიონის და უკან დავბრუნდით. „წამოდით, ვიხედავთო“, — მითხრა მერაბმა. დიდხანს ვიხედავდით. მხოლოდ ვალაკტიონზე ვლაპარაკობდით. ხან ის, ხან მე ვალაკტიონის ლექსებს ვკითხულობდით. ვადაწყვეტილი, ყოველ წელს, ატამი რომ აყვავდებოდა, ვალაკტიონის საფლავზე ავსულიყავით და ატმის ყვავილები დავეწყვი (რამდენიმე წელი ასე ვაკეთებდით).

ვალაკტიონის დაკრძალვის შემდეგ სულ ერთად ვიყავით. მირბამს ჯერ ჯავახიშვილის ქუჩაზე მიმიყვანა და თავისი გამწვანებული ბებიის ლუბა დემურის გამოაცნო. მალევე მირბამი ერთი წლის გარდაცვლილი იყო და ლუბა ბებინის შავი ცეცვა. საოცრად ლამაზი ქალბატონი იყო. თეთრი, ქათქათა თმა გვირგვინით ედგა თავზე, დახვეწილი, ინტელიგენტური სახე ჰქონდა. ლუბა ბებინას მერაბი ყველაზე მეტად უყვარდა და ძალიან ანებიერებდა. მირბამი რომ დაიბადა, მერაბის დედის ტუბერკულოზის მძიმე ფორმა ჰქონდა, ექიმები უკრძალავდნენ შვილის გაჩენას, მაგრამ მაინც გააჩინა. ლუბა ბებინის უფროსი ქალიშვილი ტუბერკულოზით გარდაიცვალა 24 წლის ასაკში, მერე მერაბის დედაც დაავადდა.

მერაბი როგორც კი დაიბადა, ადამიკოდ დედის მოაცილეს და ბებია ზრდიდა. ვერც უმცროსი ქალიშვილი ბანბან ენმარებოდა დედის. როცა ტუბერკულოზის ოპერაციით მკურნალობის მეთოდი განჩნდა (ნეკროზის ამოღება და ფილტვის დეავერბული ნაწილის ამოჭრა), მერაბის დედა და კიდევ 11-მა ქალმა გარისკეს ოპერაციის გაკე-

1959 წლის 12 აპრილს მე და მერაბმა ხალი მოვანერეთ. რუსთაველის მოედნის ახლოს, ლენინის ქუჩაზე (ახლა მერაბ კოსტავას ქუჩა) გაბსი იყო, ორი ჭუჭყიანი, ულაგაზო პატარა ოთახი. მერაბის ხალისობრივი ჭონდო მებრევილი იყო, ჩემი — ნუნუ ჯაბუა!

დაჩემი ოზურგეთში დაბრუნდა.

ლუბა ბებინს მალე შევეგვფეთე. გარეგნულად მკაცრი ქალი იყო, მაგრამ შიგნით საოცარი სითბო და სიკეთე ჰქონდა. როგორც შვილი, ისე მიმილო და ერთი წუთითაც არ მიგრძნობდა, რომ უცხო ოჯახში ვიყავი. ჩემი დამაბრუნებელი მოდიოდა ჩვენი სამსახურის შემდეგ. პირველ ხანებში სიყვარულით მექცეოდა, მეფერებოდა, მანებებოდა. საერთოდ მძიმე ხასიათის ქალი იყო. სკამოვ სწორად უსამართლოდ ეჩხუბებოდა ლუბა ბებინს, ეჭვიანობდა, რომ მას მეორე ქალიშვილი ბაჩანა უფრო უყვარდა (ბაჩანა და მისი მეუღლე სევერიან (ქვაჩი) ციკოლია და მათი ვაჟი იმარი მაშინ სოხუმში ცხოვრობდნენ). ოლიკოს მბრძანებლური ხასიათი ჰქონდა და ირგვლივ მყოფების დამორჩილებას ცდილობდა და ახერხებდა კიდევ. ცოტა ხანში აღმოჩნდა, რომ მე არც ისეთი მორჩილი ხასიათი მაქვს. ოლიკოს პირველად რადიკალურად დამიყვარა, დააჩვენებდა ვუთხარი: „რატომ მიყვარხარ? მე განა როდისმე ხმა ამიძღვლებოდა?“ ის დღე იყო და ის დღე, ოლიკოს არასოდეს ჩემთვის ხმაძღვალად სიტყვა აღარ უთქვამს, მაგრამ თბილი ურთიერთობაც ამით დამთავრდა. ამის შემდეგ ურთიერთობა კორექტულად ვიყავით ერთმანეთთან, ყოველთვის თავშეკავებულნი, ავადმყოფი ოლიკოსის ბევრჯერ მოძივლია, ექიმებთანაც დამყავდა, დასასვენებლად, მერაბი პატრიარქის რომ იყო, ისე ვატარებოდი, საკუთარი ქალიშვილი რომ ჰყოლოდა, ის ვერ უპატრონებდა, მაგრამ არასოდეს მეგობრები არ გყოფილვართ, რაღაც დისტანცია იყო ჩვენ შორის და ამ მანძილზე ვადასახავდა მხოლოდ ორჯერ მოხდა: როცა ირაკლი დაიღუპა და როცა მერაბი დაიღუპა. მაშინ ორივემ ვიგრძენით, რომ ძალიან ახლოდღობი აღმამიანები ვიყავით, მაგრამ ორივეჯერ ეს სიხალისე დაიკარგა და კვლავ უცხოობის კედელი აღმამართა ჩვენ შორის.

გათხოვნიდან ორი კვირის შემდეგ უკვე ვიცოდა, რომ ძალიან უბედურად ვიყავი. მერაბის ეჭვიანობა, რომელიც გათხოვნიდანვე სიყვარულის დასტურად მიმანდა და მომწონდა კიდევ, რეალობაში საშინელება აღმოჩნდა. მერაბი მამისგან დაიწყო ეჭვიანობა, მამისგან დაიწყო უნდობლობა და მამისგან დაიწყო უნდობლობა. მამისგან დაიწყო უნდობლობა და მამისგან დაიწყო უნდობლობა. მამისგან დაიწყო უნდობლობა და მამისგან დაიწყო უნდობლობა.

მამისგან დაიწყო უნდობლობა და მამისგან დაიწყო უნდობლობა. მამისგან დაიწყო უნდობლობა და მამისგან დაიწყო უნდობლობა. მამისგან დაიწყო უნდობლობა და მამისგან დაიწყო უნდობლობა. მამისგან დაიწყო უნდობლობა და მამისგან დაიწყო უნდობლობა.

მამისგან დაიწყო უნდობლობა და მამისგან დაიწყო უნდობლობა. მამისგან დაიწყო უნდობლობა და მამისგან დაიწყო უნდობლობა. მამისგან დაიწყო უნდობლობა და მამისგან დაიწყო უნდობლობა. მამისგან დაიწყო უნდობლობა და მამისგან დაიწყო უნდობლობა.

მამისგან დაიწყო უნდობლობა და მამისგან დაიწყო უნდობლობა. მამისგან დაიწყო უნდობლობა და მამისგან დაიწყო უნდობლობა. მამისგან დაიწყო უნდობლობა და მამისგან დაიწყო უნდობლობა.

ბაბრძილია 28-ე გვერდზე

უსწორი დღიურები

თემა. მხოლოდ სამი ქალი გადარჩა, მათ შორის — მერაბის დედა. ტუბერკულოზისგან განიკურნა, მაგრამ ცხადია, ინვალიდი დარჩა და მუდამ ჩანმრთელობას უჩიოდა. მერაბი ბებია და ბაბუა შეიღობა და დაიღობა და მათთან იზრდებოდა. მერაბის დედა ოქ დადიანა და მერაბის განათლების საქმეს თვითონ ხელმძღვანელობდა.

რამდენიმე დღის შემდეგ მერაბის დედა დაგეპატრია თავის სახლში, ჯადვარდის ქუჩაზე, სოლოლაკში. პირველი მერაბის მეორე ბებია მამაბრძენი ნუსტარაძე შემოგვეგვება. გადამკაცნა. ტბილ-მოუბარი, კეთილი და შრომისმოყვარე ქალი იყო. ათი წელი ორი შვილი დაბატონებული ჰყავდა. საბუნების კერავდა და იმით ინახავდა პატრიარქის შვილებს. უფროსი ვაჟი — ბრიკოლ კოსტაძე — ცნობილი ქართველი მსახიობი — ღრმად ერუდირებული და განსწავლული კაცი, 1945 წელს დააბატონებინა. რამდენიმე ადამიანს ანტიკომუნისტური შეთქმულება და საქართველოში ბაგრატიონთა დინასტიის აღდგენის მცდელობაში დასდეს ბრალი და დახვრეტა მოსაჯულს.

ბრიკოს კოსტაძეს მეუღლე მამა ჯაფარიძე ცნობილი კომისარის ჯადვარდის ძმის შვილი იყო. მედია მოსკოვში გადადგინდა. მამიდადამისმა, რომელიც მოსკოვში ცხოვრობდა, მოუხერხა გენერალური პარაკურორი მხალისიან შეხვედრა. მედიას ისეთი ღვაწლები სილაძეზე ჰქონდა, ჩემი დედამთილი მიყვებოდა, სუფრასთან რომ ვისხედით და გრიშა და მედია შემოვიდოდნენ, ხალხი შემდგომად და ყველა მედიას უყურებდა მისი სილაძის გაოგნებულობა. მხალისიან ვერ დარჩენილა გულგრილი მედიას შემეხიერების წინაშე და უთქვამს — მითხრეს, რომ ქალს უნდა შევხვდებოდით, თქვენ კი ღვაწლებს ბრძანდებით. მედია ჯაფარიძის მცდელობით, დახვრეტა ათი წლის პატრიარქობით შეიცვალა ჯგუფის თითოეული წევრის მიმართ. მაშინ ათი წლით პატრიარქობა სამუდამო პატრიარქობას ნიშნავდა, მაგრამ მთავარი ის იყო, რომ ცოცხლები დარჩნენ და ცოცხალ ადამიანს საშველი ყოველთვის გამოუჩნდება ხოლმე.

მართლაც ასე მოხდა. ბრიკოს კოსტაძე 1953 წელს გაათავისუფლეს. ჯერ თბილისში ცხოვრება აუკრძალეს და ქუთაისში დასახლდა. მაშინ ქუთაისის თეატრის მთავარი რეჟისორი ბიბა ლორთქიფანიძე იყო. გრიშამ ჯერ ქუთაისის კულტურის სახლში დაიწყო მუშაობა, დრამატულ წრეს ხელმძღვანელობდა. მერე გოგა ლორთქიფანიძემ გაბედა (მაშინ ამახ მართლად გაბედაობა სჭირდებოდა) და თეატრში აიყვანა სამუშაოდ.

გრიშას დაბრუნებას არავინ ელოდა და მედია მისი პატრიარქობის დროს შესანიშნავ ქართველ მამულშიშვილს რამეო თაბუაშვილს გააყვია ცოლად. გრიშა რომ დაბრუნდა, მედიას უკვე შვილი ჰყავდა. მათი შეხვედრა გრიშას დაბრუნების შემდეგ ძალიან დრამატული იყო. რომელიღაც მსახიობის იუბილე ტარდებოდა მარჯანიშვილის თეატრში. მედია პრეზიდენტში იჯდა, რამეო თაბუაშვილი — პარტიკონი. გამოცხადდა, რომ ქუთაისის თეატრის სახელით მისალმებით გამოგვაბრიკოლ კოსტაძემ და სცენაზე გრიშა შემოვიდა.

თბილისელ მაყურებელს გრიშა ძალიან უყვარდა (შესანიშნავი რაბინი იყო „ურთიელ აკოსტაში“), მისი ტრავმატიული ისტორია ყველამ იცოდა. დაბრუნება იხელდა, ფეხზე წამოიღდა და ოვაციები გაემართა. მედია ცუდად გახდა და სცენიდან გაიყვანეს. მერე გრიშას თბილისში დაბრუნების უფლება მისცეს და სიცოცხლის ბოლომდე მარჯანიშვილის თეატრში მუშაობდა. ცოლი შეირთო, ბიჭი შეეძინა — ლატიო კოსტაძე, მშვენიერი ოჯახი ჰქონდა. მედია და გრიშა ერთ თეატრში მუშაობდნენ, მაგრამ ერთმანეთს არ ელაპარაკებოდნენ. მე და გრიშა ახლო მეგობრები ვიყავით, მაგრამ მედიაზე არასოდეს არცერთი სიტყვა არ უთქვამს. უსიტყვოდ ატარებდა გულში ტკივილს. მე და მედია ვმეგობრობდით, ხშირად ვლაპარაკობდით გრიშაზე. მედიას, ეტყობა, დანაშაულის გრძობა აწუხებდა, ხშირად უთქვამს — არავის ეგონა, გრიშა თუ დაბრუნდებოდა ოდესმეო. ანტიკომუნისტური ოჯახის ამბავი, ხშირად მეკითხებოდა დათოს შესახებ. გრიშა რომ გარდაიცვალა, მერეც ყოველთვის კითხულობდა დათოს ამბავს.

მერაბისთვის ბრიკოს მარტო ბიძა არ იყო. იგი გახლდათ ვაჟკაცობის, სიძლიერის, გამძლეობის ეტალონი (გრიშა მართლაც ძლიერი პიროვნება იყო. ერთი შტრიხი: დასახვრეტ კამერაში რომ იჯდა, გერმანული ენის სახელმძღვანელოები მოითხოვა, გერმანული ენის სწავლა დაიწყო და ციხეში სრულყოფილად შეისწავლა გერმანული ენა). გრიშასაც გამოჩენილად უყვარდა მერაბი.

მერაბის მამა იმან (მანო) კოსტაძე თავის ძმას არ ჰგავდა. საშუალო ტანის კაცი იყო, მრგვალი კეთილი სახე ჰქონდა, მუქიანი თავისფერი თვალები და რბილი, ალერსიანი ღმინი. თვითონაც რბილი კაცი იყო. ძალიან ღრმად იცოდა ქართული ლიტერატურა და პოეზია, შესანიშნავი მთხრობელი იყო. გრიშას დაბატონების შემდეგ ვანოც დააბატონებინა, ბუღალტერი იყო და გაფლანგვის მუხლი წაუყენეს. ბრალდება სრულიად უსაფუძვლო იყო, მაგრამ მაშინ ეს არაფერს ნიშნავდა. „კაცი იყოს და ბრალდება გამოჩნდება“

ეს იმ დროის ფრთხილი ფრაზაა. ვანოს ათი წელი მიუსაჯეს და კრასნოიარსკის ბანაკში მოხალადა სასჯელი. 1956 წელს დაბრუნდა, უკვე გაზრდილი შვილი დახვდა. მერაბს მამა ძალიან უყვარდა, მაგრამ მეგობრები ვერ გახდნენ. მე და ვანო კი ძალიან ვმეგობრობდით, საათობით მელაპარაკებოდა, მიყვებოდა წარსულის ამბებს, ოჯახის ისტორიას, ვსაუბრობდით ლიტერატურაზე. უთქმელი კაცი იყო, თავის დარდას და ვარაშს გულში ატარებდა და 1964 წელს ინსულტით გარდაიცვალა.

მერაბმა ძალიან მთხოვა, ქართული ტრადიციის მიხედვით, მისი მშობლებისთვის დედა და მამა დამეძახა. მანო მართლაც მამასავით მიყვარდა, მაგრამ სიტყვა „მამა“ ვერ ვუთხარი. ბევრჯერ ვცადე და არ გამომივიდა. საერთოდ მიმართვის გარეშე ვესაუბრებოდი. ოლიკოს ცოტა ხანი კი ვმხსენებდი „დედას“, მაგრამ შემდეგ ეს ფარისევლობად ჩავთვალე და „ქალბატონ ოლიკოზე“ გადავედი. მერაბის დედა ოლიკოს დამეძახა მაშინ 44 წლისა იყო. მერაბი გარეგნულად ძალიან ჰგავდა დედას. ოლიკოს დიდი შავი თვალები, ოვალური ფორმის სახე, ლამაზი ცხვირი, მშვენიერი ღმინი, საერთოდ დიდებული იერი ჰქონდა. ნიჭური ქალი იყო, კარგი ინჟინერი, ბუნებრივი ჰქონდა ჰქონდა მომადლებული, თუმცა, კითხვა არ უყვარდა და დიდი განათლებით ვერ დაიკვნიდა.

ოლიკოს კარგად შემიხვდა. სუფრასთან რომ ვისხედით, მაშინ მითხრა: „შვილო, მერე რომ არ მისაყვედურებო, უნდა გაგაფრთხილო, მერაბს ძალიან მძიმე ხასიათი აქვს“. მისმა ნათქვამმა გამაკვირვა. მერაბი, რომლისგანაც ამდღებულის სიტყვების მეტი არაფერი გამიგონია, რომელიც ყოველ წუთს და ყოველ საათს თავის უდიდესი სიყვარულზე მელაპარაკებოდა, თვალებში შემომცქეროდა, რომ რაიმე არ მწყენოდა — მერაბს მძიმე ხასიათი აქვს? ეგვიანი რომ იყო, გზედავდი, მაგრამ ეს მისი სიყვარულის დადასტურება იყო. რა იყო ამაში ცუდი?

1959 წლის 12 აპრილს მე და მერაბმა ხელი მოვაწერეთ. რუსთაველის მოედნის ახლოს, ლენინის ქუჩაზე (ახლა მერაბ კოსტაძის ქუჩა) ზაგსი იყო, ორი ჭუჭყიანი, ულამაზო პატარა ოთახი. მერაბის ხელისმძღველ ჯონდო მებრძევილი იყო, ჩემი — ნუსტარაძე. უგულლო, უსიამოვნო ცერემონიალი იყო. მერე მეგობრებში 300 მანეთი ვისესხეთ და ქუთაისში მატარებლით წავიდით. ქუთაისში მერაბს ბევრი ნათესავი ჰყავდა — ხუცუბიძეები და კოსტაძეები. მერაბმა თავისი ბიძის ოჯახში მიმიყვანა. მისი იმერული ბიცოლა შემოგვეგვება. „მერაბ, ეს შოლტობით გოგო სად მოგიპარავს?“ — ჰკითხა და გადამკაცნა. თბილისში დავერკეთ და ჩვენი ადგილსამყოფელი შევატყუებინეთ. საერთოდ, რატომ „გავიბარეთ“, ვერაფერს ვეტყვი. დედაჩემს მერაბი მოსწონდა, მერაბის მშობლებს მე მოეწონდა, ჩვენი ქორწინების წინააღმდეგ არავინ იყო. ეტყობა, გაპარვა უფრო რაიმანტიკული მოგვეჩვენა.

მედიანსტამინოვს თემს დაგვამთავრებ აქვე. ელდარმა ჩემი გათხოვბა რომ გაიგო, დედაჩემთან ტირიდა. რამდენიმე საათი ცხარე ცრემლებით ტირიდა. დედა ამშვიდებდა და ეფერებოდა. მერე, როგორც დედაჩემი იუმორით ყვებოდა, ორივეს მოგვძივდა, ომლეთი ვავაკეთეთ, ვისაიდეთ და ცოტათი დაწყნარებული სახლში გავეფიქრო. კუთხარა, რადგან რუსულად შენი სიყვარული არ დააფასა, ასეთი განცდის ღირსი არ არისო.

მერე მერაბმა ჯავახიშვილის ქუჩის დასაწყისში ნანა მელდარი და მისი მეგობარი „აქ რა გინდა?“ — ჰკითხა მამაბაბა. ელდარმა უბასუხა: „შენ მთლიანად გეკუთვნის, მე რომ დავინახო, ამის უფლებაც არა მაქვს!“ მერაბი გაცეცხლდა, მთაწმინდაზე ავიდნენ და ერთმანეთს მუშტებით ურტყეს.

ცოტა ხანში მელდარმა კონსერვატორია მიატოვა, ყველაფერი გააყიდინა მამამისს და ჩრდილოეთ კავკასიაში გადასახლდა. მე და მერაბის გა-

რუსუან ბერიძე, 1957 წელი

შორების პერიოდში ორ-სამჯერ ჩამოვიდა თბილისში, მაგრამ ჩვენი ურთიერთობა უკვე წარსულს იყო ჩაბარებული და მისი მკვდრებით აღდგენის სურვილი არ არსებობდა. 25 წელი ელდარზე არაფერი გამიგია, მერე ჩვენთვის ომი რომ დაიწყო, ელდარის ბელზე წუხილი დავიწყე. ბიბი ბერიძეს ვკითხე, არაფერი იცოდა. მაშინ საქართველოს პარლამენტის ვიცე-სპიკერი ვიყავი. პარლამენტში ხშირად მოდიოდა სოხუმელი მამრასტამიანი, ქალთა ორგანიზაციის აქტიური წევრი. ძალიან სიმპათიური ქალბატონი. ვიფიქრე, ასტეტიკური იშვიათი ვგარია, იქნებ რამე იცის ელდარის შესახებ-მეთქი, ვკითხე. ჩემი მამა არისო, მიპასუხა. მე კი ვიცოდა, თქვენ ვინ ვიყავით ჩემი ძმისთვის და ბევრჯერ მინდოდა თქვენთან მოსულა, მაგრამ მომერედიო.

ეთერისგან გავიგე, რომ ელდარი ყაბარდოშია, მეუღლეს და სამი ვაჟი ჰყავს. ძალიან გამიხარდა. მისი ნახვა ახლა ნამდვილად არ მინდა. ის შუა ხანს გადაცილებული სიმპათიური მამაკაცია, ალბათ, მეც — შუა ხანს გადაცილებული ქალბატონი ძველი სილაძის ნაშთი. მეც და მასაც, ალბათ, ვგირჩენია, ჩვენი სიჭაბუკეობის ხატებივით დავიტოვით.

მამაბაბა უკვე პატრიარქა მითხრა ერთხელ: „იცი, რატომ ვერ ავაწყეთ მე და შენ ურთიერთობა? ორივენი, განსაკუთრებით მე, ელდარის წინაშე დანაშაულები ვიყავით. მე მეგობარს ვუღალატე, მის უბედურებაზე ვცადე ჩემი ბედნიერების აგება. დამერთმა ეს ცოცხალი ამ მამაბაბა“. იქნებ სიმართლის ნაწილი მერაბის ამ ნათქვამში მართლაც იყო.

ქუთაისში სამი დღე დავრჩით... ყოველ საღამოს ნათესავები გვეპატრონებოდნენ. დალევიდა თუ არა მერაბი, აგრეთვე და კონფლიქტური ხდებოდა, ამუშავდა ის ფაქტორი, რომ მე უშამოდ ვავიზარდებ და მთვრალი კაცის ფსიქოლოგია ჩემთვის სრულიად უცნობი იყო (ბიძაჩემს ლადო მანასაძეს უყვარდა ქვიფი, მაგრამ მთვრალი ალერსიანი იყო, ოჯახში ყველას ვგასაჩუქრებდა, ყველას ტბილი სიტყვებს გვეუბნებოდა, ასე რომ, ვერც მამიდაჩემის სახლში ვივრძენი, რა არის ცუდი სიმთვრალე). როცა გამოფხიზლდებოდა, ისევ ჩემი მამაბაბა იყო, ამიტომ ვერ კიდევ ძალიან ბედნიერები დავბრუნდით თბილისში. მე ჯავახიშვილის ქუჩაზე გადავედი საცხოვრებლად, დე-

მერაბი აჭვიანობდა ყველაფერზე, დაგყვებოდა უნივერსიტეტში ლექციებზე, ქუჩაში ამოიჩივებდა ვინმეს, ვინც ორჯერ ზედმეტად შეგვხვდებოდა და მთელი სერიოზულობით მიგბოძებდა, რომ ის ჩემი საყვარელია!

მერაბ კოსტავას მეუღლის

უსწრობი დღიურები

მერაბ კოსტავა და რუსუდანი ბერიძე. 1960 წელი

დასაწყისი 24-ე გვერდზე

თავისი სიმართლე. გათამამებული, ჯიუტი, თავნება და თავდაჯერებული გოგო და განებობრებული, ასევე ჯიუტი და თავდაჯერებული ბიჭი. ცნობიერად თუ არაცნობიერად თითოეული ჩვენგანი, ალბათ, ახალგაზრდობის და უჭკუობის გამო, მეორეზე სრული გაგონების მოსაპოვებლად იბრძოდა. ამასობაში კი ჩვენი სიყვარული ფერს კარგავდა, ურთიერთობა — ხიბლს. თითქოს ერთმანეთისთვის ვიყავით გაჩენილი: გარეგნულად ლამაზი წველი, ინტელექტით და გონებით შესაფერისი, უამრავი რამ საერთო გვქონდა, ორივენი კეთილები ვიყავით, გულუხვები, ადამიანები გვიყვარდა და მათ მიმართ შექმნილი გულუხვობა, ურთიერთობა კი ვერ ავაწყეთ.

გამოცდების დამთავრების შემდეგ გადაწყვიტეთ, მთელი საქართველო მოგველო. სულ 800 მანეთი გვქონდა. სატვირთო მანქანები ყველაზე იაფი ტრანსპორტი იყო. მაგალითად, 1 მანეთად (1959 წელს ფული ჯერ არ არის გამოცვლილი) თბილისიდან ბორჯომამდე ჩახვიდოდი. ხან უფასოდაც წავგიყვანდნენ ხოლმე. თუ სადმე ნათესავი გვყავდა, რამეს იქ ვათევდით, თუ არა, სასტუმროში ვიწირებოდით. ცხუც იაფი სიამოვნება იყო. ფული რომ გამოგველია, ოსურგეთში ჩავიდით. მოგზაურობის დროს თითქოს დაკარგული ბედნიერება დავიბრუნეთ. არ ვიზუბობდით. ოსურგეთშიც შედარებით მშვიდობა გვქონდა. დედაჩემს მერაბი სიცოცხლის ბოლომდე დიდ პატივს სცემდა და საშინლად არ უნდოდა, გავეო, რა ხდებოდა ჩვენ შორის.

ოსურგეთიდან სოხუმში წავიდით ბაჩანასთან. ციკლოებს სოხუმში, ჭანანას ქუჩაზე, მშენიერი სახლი და ეზო ჰქონდა. ბაჩანას მეუღლე სამედიცინო (ჰმაჩი) ცენტრში სოხუმის მთავარი ექიმი იყო. სიცოცხლით და იუმორით სავსე კაცი, ძალიან კარგად მღეროდა. მათი ოჯახიდან იმდენი სიტბო და სიყვარული მისსოვს! ბაჩანასთან და ქვაჩისთან მათ გარდაცვალებამდე ვმეგობრობდით. მათ ვაჟს ომბარს ახლაც ჩემს უახლოეს ნათესავად ვთვლი.

სოხუმში ჩვენი ურთიერთობა ისევ დაიძაბა. თბილისში რომ ჩამოვედით, უკვე გვრჩობდა, რომ მეტის ატანა აღარ შეიძლება. სექტემბრის ბოლოს დედაჩემი ჩამოვიდა. ძალიან ცუდად გამოვიყურებოდი, გავხდი, დაფუძნოვდი, საღამოობით სიცხე მიწვედა. დედაჩემს ყველაფერი ვუთხარი. ჩვენი ძველი ბინა დაიქირავა ექვთიმე თაყაიშვილის ქუჩაზე და მმარბის სახლიდან წამოვედი. სერიოზულად დავიწყე მეცადინეობა, ფორმაში მოვედი, იანვარში გამოცდები ძალიან კარგად ჩავაბარე.

მმარბი სამი თვე არ გამოჩენილა. თმ-ბამბალონი ბამბოვდა, უმრავლესადაც მთხრობდა. დაბნობდა, რომ ჩვენს ურთიერთობაში ყველაფერი უმრავლესადაც მთხრობდა. დაბნობდა. უმრავლესადაც მთხრობდა. დაბნობდა. უმრავლესადაც მთხრობდა.

და მოთმინებით მელოდა დღეებში). ეს ძალიან შეურაცხყოფელი იყო. უნივერსიტეტის დარაჯებამაც კი იცოდნენ, რომ „დაცვა“ დაამუშავებდა. ერთხელ გავგონე, ერთი დამლაგებელი მერაბს ეუბნებოდა: „მე გოგოს ქმარი მართა არ უშვებს, ამისთანა რა არის, ვინ მოსტაცებს, ნეტავ ვიცოდეთ“. ძალიან მძიმედ გვეუბროდი „დაცვას“, მაგრამ, სამაგიეროდ, სახლში შედარებით სიმშვიდე იყო და ეს სიმშვიდე ღირდა იმად, რომ „მსლებლები“ ამტანა.

მმარბმა ფორტუბანოს ფაქულტეტი მიატოვა და მუსიკათმცოდნეობის ფაქულტეტზე გადავიდა. ძალიან კარგად უკრავდა, შესანიშნავი ბგერა ჰქონდა, მუსიკალური ნაწარმოებების ღრმა და სერიოზული ინტერპრეტაცია შეეძლო, მაგრამ ხელები პიანისტისთვის პატარა ჰქონდა და ძალიან ბევრი მუსიკალური სტილიდან ტექნიკის დასახელებად. ყოველდღე 8-10 საათი როიალთან ჯდოდა ეზარებოდა და ამიტომ პიანისტობაზე უარი თქვა.

მმარბი ახლა ბეგრს კითხულობდა. მუსიკაში მეცადინეობას ძალიან დიდი დრო სჭირდებოდა და მერაბის განათლებაში ბეგრი ხარვეზი იყო. ახლა სერიოზულად ჩაუჭდა ფილოსოფიური და რელიგიური ლიტერატურა.

წმირად მოდიოდნენ მერაბის მეგობრები: ზმი-ალ ბაშასურდია, ბურბო დოჩანაშვილი, მკობა სინაბულიძე, აბაკი ვასაძე, ჯონოდი მობრევილი, დოლო (გიტორ) რხინაძე... საათობით საუბრობდნენ. ზვიად ბატონიძე კონსტანტინეს ბიბლიოთეკიდან მოჰქონდა ისეთი წიგნები, რომელთა შორის მამის შეუძლებელი იყო. გრიგოლ რობაქიძე, პარიზში გამოსული ჟურნალები, „ქართლის ცხოვრება“, მიხეილ ჯავახიშვილი. ხელნაწერების სახით გვქონდა ნიკო სამადაშვილის და შოთა ჩანტლადის ლექსები. მოკლედ, ოჯახში ინტელექტუალური ცხოვრება დიდდა.

ძალიან გვიჭირდა ეკონომიურად. ამ დროისათვის ოჯახის მთავარი დიასახლისი მე ვიყავი. ლუბა ბმბინა სადილებს კი ავეთებდა, მაგრამ ბაჩანაში წასვლა უკვე აღარ შეეძლო. როგორც დედაჩემი ხუმრობდა ხოლმე, მე ართიმეტრიული მოქმედებები — შეკრება, გამოკლება და გამრავლება კარგად ვიცოდი, მაგრამ გაყოფის საქმე ძალიან ცუდად მქონდა. ჩვენს მშორ შემოსავალს ვერასოდეს ვანაწილებდი, ფული თუ გამოჩნდებოდა, უცბად ვხარჯავდი და ქრონიკულად უფულოდ ვიყავით. ტანსაცმლის ყიდვაზე ხომ ლაპარაკი შედამეტი იყო (ერთხელ, ერთ კვირაში გამოსახურდების ოჯახში სამჯერ დავგზავტყეს წვეულებაზე. ორჯერ წავიდი. ერთი და იგივე კაბა მეცვა ორჯერ, ძველი და მოდიდან გამოსული. გამოსახურდებთან სტუმარი ახალგაზრდა გოგონები — თამარკო ბაშასურდია და ზვიადის

პირველი მეუღლის დალი ლოლუს მეგობრები — ძალიან კარგად ჩავსტუმრებდი იყვნენ, იყო ბრილიანტის საყურეების და ბეჭდების ციმციმი. ასეთ რამეებს საერთოდ ყურადღებას არ ვაქცევდი, მაგრამ იმ სიტუაციაში ძალიან დამცირებულად ვიგრძენი თავი და მესამედ რომ დავგზავტყეს, მერაბმა მიზეზი მითხრა. მე ვუთხარი — ამ კაბის მეტი არა მაქვს, მესამედ კიდევ ამ კაბით ვერ წამოვალ-მეთქი. მერაბმა ვერაფრით გაიგო, რა მნიშვნელობა ჰქონდა ამას. მარწმუნა, რომ მე ყველგან და ყველა სიტუაციაში ყველაზე ლამაზი ვარ, როგორც არ უნდა მეცვა და რაც არ უნდა მეცვა. მერე, როცა მიხვდა, რომ წასვლაზე ვერ დამითანხმებდა, თვითონაც სახლში დარჩა.

1960 წელს ოლიკომ მე და მერაბი კისლოვოდსკში წავიყვანა დასასვენებლად. ამ დროს ფეხმძიმედ ვიყავი, გვირგვინობდით, უფრო წმირად ახლა მე გვიჩვენებოდა მერაბს.

უკვე მეხუთე კურსზე ვიყავი. იანვარში გამოცდები ჩავაბარე და დავიწყე დიპლომზე მუშაობა. დიპლომის ხელმძღვანელი ბიორბი ლომამ იყო. დიპლომი შემოქმედებითი ხასიათის იყო, სამი კვადრატული ფორმა უნდა შემესწავლა და ახალი ფორმულები მიმეღო. პროცესი ძალიან საინტერესო აღმოჩნდა. ორი კვირა თავაუღებლად ვმუშაობდი და შედეგები მივიღე.

დიპლომი გავაფორმე და გავამზადე. მარტში უნდა მეშრომებო და მიხლოდა, ყველაფერი მზად მქონდა, რომ უნივერსიტეტის დამთავრებაში ხელი არ შემეშალა.

1961 წლის 9 მარტს ჩემი ირაკლი დაიბადა. მე და მერაბს ორივეს ბიჭი გვიხლოდა, სახელიც წინასწარ გვქონდა შერჩეული. ირაკლის დაბადებას დღე ყველაზე ბედნიერი იყო ჩემს ცხოვრებაში. მმარბიც ძალიან ბედნიერი იყო. გვიან დამემდეგ ქუჩაში დადიოდა, ყველა ნაცნობს აჩერებდა და უყვებოდა, რომ ბიჭი შეეძინა.

ირაკლის გაზრდაში დედაჩემიც მუშაობდა და ლუბა ბმბინაც. მაგრამ მაინც ძალიან მძიმე შრომა დამაწვა. ჯავახიშვილის ქუჩაზე ჩვენი ბინა ძალიან მოუწყობელი იყო, არც გათბობა გვქონდა, არც ცხელი წყალი. ოლიკომ სწორად მოდიოდა, მაგრამ დახმარებით თავს არ იფუხებდა (ეკონომიურად გვეხმარებოდა — 40 მანეთს გვაძლევდა თვეში, ეს ძალიან ცოტა იყო, მაგრამ ბევრი არც თვითონ ოლიკოს და ვანოს ჰქონდათ, მათი ხელფასი ერთად 250 მანეთამდე იყო).

საქონლში გამოცდებიც ჩავაბარე და დიპლომი „წარჩინებით“ მივიღე. ასპირანტურაში ჩაბარებისთვის რეკომენდაცია მომიცეს. ხელმძღვანელობა ბიორბი ლომამ შემომთავაზა.

ბიორბი ლომამ რიცხვთა თეორიის სპეციალისტი იყო. უნივერსიტეტში მან წავგიყვანა რიცხვთა თეორია და სპეცკურსაც გვიტარებდა. საქართველოში რიცხვთა თეორიის სკოლას ფაშისძის დროს გერმანიიდან გადმოიხვეწილია ებრაელმა პროფესორმა მალტინმა ჩაუყარა საფუძველი. ბიორბი ლომამ, კლარტონ კოლმონი და ალმასანდრა ლუბანაშვილი მისი პირველი ასპირანტები იყვნენ. ბიორბი ლომამს ერთი ასპირანტი უკვე ჰყავდა. მე მეორე ვიყავი. შემდეგ კიდევ რამდენიმე ახალგაზრდა თმ-მურ მამხმამ, ბურბო ბოზინიშვილი, მთმმან ვამბუშვილი გახდნენ ბატონი გოგის ასპირანტები და საქართველოში რიცხვთა თეორიის საქმიად სერიოზული სკოლა ჩამოყალიბდა.

ზაფხულში დედაჩემი ოსურგეთში წავიდა. ოლიკოს სამსახურიდან წყნეთში ბინა მისცეს და მერაბი, ირაკლი და მე იქ წავიდით. მე და მერაბს ურთიერთობა ისევ გაგიფუჭდა. მერაბი ისევ სვამდა, ისევ მეჩრუებოდა. მძიმე ჯავახი და განუწყვეტელი ეკონომიური გაჭირვებისგან მეც გაღიზიანებული ვიყავი. ირაკლი ვვად გახდა, მე ასპირანტურაში გამოცდები მქონდა ჩასაბარებელი და სამეცადინოდ დაქლომას ერთი წუ-

თითაც ვერ ვახერხებდი. ოლიკო ბავშვის მოვლაში კატეგორიულად არ მენდობოდა. ამ სიტუაციაში მერაბმა გამოაცხადა, მე სოხუმში უნდა წავიდეთ და წავიდა კიდევ. დედაჩემს დაეურეკე და ჩამოვიდა წყნეთში. ბიორბი ბომბინამს ჰქონდა წყნეთში ავარაკი. მისი ოჯახი უკვე თბილისში დაბრუნდა და იმათ ავარაკზე გადავიდით საცხოვრებლად. ცოტათი ამოვიხსენებე. მეცადინეობა დავიწყე, ასპირანტურაში ჩავაბარე.

წყნეთში აკვიდა. თბილისში სიარული გაძნელდა და ქალაქში ბინის ძებნა დავიწყეთ. არავის უნდოდა, პატარა ბავშვის პატრონისთვის ბინა მიეჭირებინა. ირაკლის და დედაჩემის ოსურგეთში წასვლა არ შეიძლებოდა. ბავშვს ძუძუს ვაწვავდით. ორი სომეხი ქალბატონის ოჯახში, სამოთახიან ბინაში ერთი ოთახი, როგორც იქნა, დავიჭირავეთ. ძალიან მძიმე ხალხი აღმოჩნდა. ყოველ ნახევარ გვიკონტროლებდნენ. სამზარეულოში და აბაზანაში ყოველ მსვლას გვითვლიდნენ. ერთი თვის შემდეგ ცოტა უკეთესი ბინა ვიშოვეთ და იქ გადავიდით. მღლე მერაბი გამოჩნდა. ისევ დაბრუნებულ იყავი, ისევ თხოვდა და სვეწა და დედაჩემის დიდი წინააღმდეგობის მიუხედავად, ისევ შეკრიბოდი.

ეს პერიოდი პოლიტიკაში ოდნავ მუხრუჭების მომეებით ხასიათდებოდა. გადასახლებიდან დაბრუნდნენ ყოფილი პოლიტიკური პატიმრები, რომლებიც დახვრეტას ან სიკვდილს გადაურჩნენ. დავიწყე მამაჩემის ბედის დადგენა. მივწყვიტე საბჭოთა კავშირის გენერალურ პროკურორის თხოვნით, ეცნობებინა მამაჩემის ბედი. თუ გარდაცვლილი იყო, ნება მოეცათ, სამშობლოში ჩამომესვენებინა. წერილი ბაშკირეთის ავტონომიური რესპუბლიკის პროკურატურას გადავცა (მამაჩემის ბოლო გასახლების ადგილი ზემ ქალაქი უფა იყო). მომივიდა ასეთი პასუხი:

Справка о реабилитации
Дело по обвинению гражданина Беридзе
Ивана Владимировича 1902 года рождения, до ареста работавшего счетоводом ЖАКТА и проживающего в городе Уфе, рассмотрено Президиумом Верховного суда Башкирской АССР 30 декабря 1962 года.
Постановление от 28 декабря 1937 года в отношении Беридзе Ивана Владимировича отменено и дело производством прекращено за отсутствием в его действиях состава преступления.

პასუხმა არ დამაკმაყოფილა. კვლავ მივწყვიტე წერილი. ახლა უკვე ბაშკირეთის პროკურატურას იმავე თხოვნი. პასუხად საქართველოს უშიშროების კომიტეტში დამიბარეს. შემოვიყვანეს ვილაც ჩინოსნის კაბინეტში (მგონი, პოლკოვნიკი იყო), მას ხელში ქალაქი ეჭირა. წამოკითხა. ბაშკირეთის გენერალური პროკურორი მაცნობებდა, რომ მამაჩემი 1942 წელს თირაკლბის ანთებით გარდაიცვალა. გავეცვი. „საფლავი?“ — ვიკითხე. „ხომ იცით, მაშინ საფლავისათვის არავის ეცალა, ომი იყო და სამხრეთ საფლავებში ასაფლავებდნენ“ და გაიღიმა (მაშინ მომჩვენა, რომ ცინიკურად გაიღიმა, ახლა გვხვდები, რომ თავს უნერსულად გრძობდა და ამ უნერსულობისგან გაიღიმა). „ეს იგი, — დავაკონკრეტე მე, — რამდენიმე ათეული ან ასეული ადამიანი დახვრიტეს და მერე სამხრეთ საფლავში ჩაფლეს, არა?“ პოლკოვნიკმა უნერსულად აიჩნა მხრები, თავი ასწია და ზევით აიხედა: „რას იზამთ, დრო იყო ასეთი“. ფეხზე ძლივს ავდექი, მიხლოდა, მეტირა, მეყვირა, მაგრამ ამ წინააღმდეგობაში ამ კაცს, რომელიც ამ საშინელი სისტემის ნაწილი იყო, არ უნდა დავინახო ჩემი განწირულობა. თავი ვიძულე, მშვიდად გამოვსულიყავი. გარეთ მმარბი მელოდებოდა. ალექსანდროვის ბაღში შევედი და დიდხანს, დიდხანს მდულარე ცრემლებით დავტვირდი მამას, რომელიც არასოდეს მინახავს, რომელიც არასოდეს ვაუფრავ ჩემი არსებობა, 40 წელი იცოცხლა და აქედან 14 წელი ცინესა და გადასახლებაში გაატარა.

სახლში, კვლავ მამაჩემის სურათი მიკვიდა. ძალიან ლამაზი კაცი. ეწყობა „ნიშანი რასისი“, როგორც გრიგოლ რობაქიძე ამბობდა. ძალიან გონიერი და ძალიან ნაღვლიანი გამოხედვა აქვს. სურათს რომ დანედავთ, აუცილებლად მიხვდებით, ასეთი კაცი უნდა დაეხვრეტათ. ასეთების ადგილი იმ საშინელ სისტემაში არ იყო.

მე და მერაბმა გადაწყვიტეთ, არაფერი გვეთქვა დედაჩემისა და ჩემი მამიდებისთვის. მათ სურათს, რომ მამაჩემი ცოცხალია და იმდენი ნაპერწკალს იტოვებდნენ, რომ ის როდისმე დაბრუნდებოდა.

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

გასულ წელს საქართველოს ოთხ დიდ ქალაქში ავტომობილების ხილულ გამოწვევებზე შემოწმება დაიწყო. „აღმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსში“ შეტანილი ცვლილებების თანახმად, იმ სატრანსპორტო საშუალების მართვა, რომლის გამოწვევებზე შემოწმება დაიწყო, მძღველი ვიზიტორების შემადგენლობა დადგინდეს ნორმას არ შეესაბამება, იწვევს სატრანსპორტო საშუალების მძღველის დაჯარიმებას საკმაოდ სოლიდური თანხით. ბენზინისძრავიანი ავტომობილების ელექტრო ან ჰიბრიდულ ძრავაზე მომუშავე მანქანებით ჩანაცვლება ჰაერის ხარისხის გაუმჯობესებას უზრუნველყოფს, თუმცა, საქართველოში შემოყვანილი მეორადი ჰიბრიდული ავტომობილების პრობლემას ბატარეების რესურსი წარმოადგენს, რაც მძიმე ტვირთად აწევს ავტომობილის მფლობელს. რა უნდა ვიცოდეთ ჰიბრიდული ავტომობილების შესახებ, როგორ მოვუაროთ ბატარეებს და რომელი მოდელია ყველაზე გამძლე? — აღნიშნული საკითხების შესახებ გამოგონებელი, ელექტრონიკის ტექნოლოგიების სპეციალისტი ალექსანდრა მაისურაძე გვესაუბრება:

— სანამ ავტომობილის შექმნას გადაწყვეტთ, გამოიკვლიეთ თქვენთვის საინტერესო ჰიბრიდული მოდელის სერვისის ხარჯები. თანხის დაზოგვა ავტომობილის შექმნისას გამართლებული არ არის, რადგან მალევე იჩენს თავს ესა თუ ის პრობლემა, რომლის მოგვარება დიდ დროსა და ფინანსურ დანახარჯთან არის დაკავშირებული. მეორადი ჰიბრიდული ავტომობილის ყიდვის შემთხვევაში გირჩევთ, არჩევანი „ტოიოტაზე“ გააკეთოთ, რომელიც იყო პიონერი აღნიშნულ ტექნოლოგიაში 1997 წელს „პრიუსის“ დაწესებით.

— რაში მდგომარეობს „ტოიოტას“ ჰიბრიდული მანქანების უპირატესობა სხვა მწარმოებლის ჰიბრიდებთან შედარებით?

— „ტოიოტას“ ჰიბრიდულ მანქანებს, როგორც წესი, აქვთ რეგენერაციული დამუხრუჭების სისტემა, რა დროსაც წარმოქმნილი კინეტიკური ენერჯია გარდაიქმნება ელექტროენერჯიად და ინახება ჰიბრიდულ ბატარეაში. ეს ხელს უწყობს საერთო ენერჯიკონსერვაციას. „ტოიოტას“ ჰიბრიდულ მანქანებს სწორედ უწყვეტად „თვითდამუხრუჭებლობა“ აქვთ, რადგან მათ შეუძლიათ დატენონ საკუთარი ბატარეა ბენზინის ძრავისა და რეგენერაციული დამუხრუჭების კომბინაციით.

— რამდენად უსაფრთხოა ჰიბრიდულ სისტემაში გამოყენებული ბატარეები ჩვენი ჯანმრთელობისათვის?

„ჩვენ გამოვიგონეთ სისტემა, რომლითაც ხდება განახლებული ბატარეების ხარისხის უზრუნველყოფა!“

WWW.batareebi.ge info@batareebi.ge
+995 551 877 177
თბილისი, ბერი გაბრიელ სალოსის მეორე შესახვევი

ლეები საქართველოში. ჩვენ ვთანამშრომლობთ სტოკჰოლმის უნივერსიტეტთან და ვცდილობთ, წარმოებულ ტექნოლოგიები დავერგოთ ჩვეულებრივი მომხმარებლების ყოველდღიურ ცხოვრებაში. სამუშაოდ, ჰიბრიდების ფულგულდება არ იცინა, რომ სატრანსპორტო მანქანის ჩამოყვანის შემდეგ ავტომობილს და დაშვებულ ბატარეებს, რათა არ დაზარალდნენ.

როგორც ძრავში ზეთის გამოცვლა არის საჭირო, ისევე საჭიროა ბატარეების პერიოდული მოწესრიგება, სპეციალური ალგორითმით გასწორება. აღნიშნულ მომსახურებას ამ ეტაპზე მხოლოდ ჩვენი ორგანიზაცია სთავაზობს მომხმარებელს.

— რაში მდგომარეობს ჰიბრიდული ავტომობილების ბატარეების სწორი მოვლის საიდუმლო?

— ჰიბრიდულ სისტემას ყვე-

ალექსანდრა მაისურაძე:

ყველაზე სუსტი ჰიბრიდული სისტემა TOYOTA AQUA-ს და PRIUS C-ს აქვს!

— ტუტე ბატარეა, რომელიც გამოყენებულია ჰიბრიდებში, არის ყველაზე უსაფრთხო. სინამდვილეში, ჰიბრიდული მანქანები ბენზინზე მომუშავე მანქანებთან შედარებით დიდ სარგებელს გვთავაზობენ გარემოსდაცვითი კუთხით. ისინი ჯანმრთელობისთვის უსაფრთხოდ ითვლება და არ არსებობს არანაირი მტკიცებულება, რომ მგზავრებისათვის ან მოსახლეობისათვის ზიანის მომტანია.

— როდის დაინტერესდით ჰიბრიდული სისტემის ბატარეების შესწავლით და რა სასარგებლო რჩევების გაზიარება შეგიძლიათ ჩვენი მკითხველისათვის?

— მას შემდეგ, რაც საქართველოში დაიწყო ჰიბრიდული ავტომობილების შემოყვანა, ცხადია, გაჩნდა მალალი მოთხოვნა მათ სერვისზე. სწორედ მაშინ დავერგოთ ჰიბრიდული სისტემის დიაგნოსტიკით. ჩვენი გუნდის მიზანია, შევცვალოთ ბატარეების სერვისის ბაზრის მუშაობის სტილი საქართველოში. ვართ რაციონალური, ბალანსისა და გარემოს დაცვის მომხრეები და მრავალი წელია, ვმუშაობთ, როგორც ქართული ტექნოლოგიური ჯგუფის „კოლპიტეის“ ნაწილი, რომელმაც უკვე დაწერა ტექნოლოგიური სიახ-

ლაზე მეტად არ მოსწონს სიცხე, აქედან გამომდინარე, იპონელებმა ბატარეებს დაუყენეს ქულერი, რომელიც მათ მუდმივ გავრილებზე პასუხისმგებელი. საქართველოში ქულერის სერვისის თითქმის არაფერ აქცევს ყურადღებას. სინამდვილეში, ბატარეების სიცოცხლისუნარიანობის საიდუმლო სწორედ მის გვწმენდაში მდგომარეობს. როგორც კი ქულერი მტკრივთ გაივსება, ის აზიანებს ჰიბრიდულ სისტემას. ქულერის გაწმენდა 20-30 ლარი ღირს, ხოლო დაზიანებული ბატარე-

„სწორი დიაგნოსტიკა, ბატარეების ბალანსირება, ქულერის განმეორება თქვენი ჰიბრიდის ეკონომიურობას უზრუნველყოფს და ბატარეების გაფუჭებისგან დაგიცავთ!“

ბის შეცვლა ხშირად 500-დან 1000 ლარამდე ჯდება. ასევე აუცილებელია ერთხელ ალგორითმის გასწორება. ამ ეტაპზე ტუტე ბატარეებზე მომუშავე ჰიბრიდული მანქანები საკმაოდ გამძლე და გამოცდილია. უბრალოდ, საჭიროა სწორი დიაგნოსტიკა. ზოგჯერ შეცვლილია 5-6 ბატარეა, თუმცა, ავტომობილის ცვლის მხოლოდ 2-3 ცალს, რომელიც ყველაზე უარეს მდგომარეობაშია. ასეთ შემთხვევაში 2-3 თვეში კიდევ უფრო მეტი ბატარეა ზიანდება და ხარჯი ორმაგდება. ასევე აღსანიშნავია, რომ ბალანსირების გარეშე ბატარეების გამოცვლას აზრი არა აქვს.

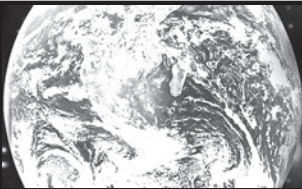
— რამდენად ხანგრძლივად შეიძლება ბატარეების ჩანაცვლება და როგორ დავიცვათ თავი მოტყუებისაგან?

— ახალი ბატარეა დაახლოებით 100 ლოლარი ღირს. ამიტომ არაფერ მოგაჩუქოთ, რომ თქვენს ძველ ბატარეას ახლით ჩაიცვალდეს. ყველა სერვისში ისევ განახლებულ ბატარეებს აყენებენ. ჩვენ ბატარეების სისტემას, რომლითაც ხდება განახლებული ბატარეების ხარისხის უზრუნველყოფა. www.batareebi.ge არის საიტი, სადაც დეტალურად შეგიძლიათ, გაეცნოთ ინფორმაციას ჩვენი გამოგონებების შესახებ. ჩვენ ვთავაზობთ ჰიბრიდის მეტატრანსმის სრულ სერვისს დროის დაკარგვის გარეშე. შევქმენით ბატარეების სატანადრო კომპლექსები, რომელსაც ვუყენებთ ავტომობილს და დროულად ვუშვებთ. ვიტოვებთ დაზიანებულ სისტემას, ვუკეთებთ დიაგნოსტიკას, ვცვლით დაზიანებულ ბატარეებს, ვასწორებთ ალგორითმს და ვასუფთავებთ ქულერს. ამ მომსახურებას ძალიან დიდი დრო სჭირდება. იცოდეთ, რომ მოტყუებულ ხარისხში დაზიანებული ბატარეების დიაგნოსტიკას, გამოცვლას და შემდეგ მის ალგორითმით ბალანსირებას 28 საათი სჭირდება. დღეს წარმოუდგენელია, ამდენი ხნის განმავლობაში ადამიანმა მანქანა სახელოსნოში დატოვოს. სწორედ უდროობის გამო ექმნებათ ამდენი პრობლემა ჰიბრიდის მფლობელს და რამდენიმე თვეში ერთხელ უზარმაზარი ხარჯის გაღება უწყვეტ ბატარეების შესაცვლელად. რეალურად იმაზე მეტ თანხას ხარჯავთ, ვიდრე ეკონომიას აკეთებენ ნაკლები წვის ხარჯზე. ბატარეების არასწორი და დაზიანებული სერვისის დიდი ზარალის მომტანია.

— ყველაზე ხშირად რომელი მარკის ავტომობილებს სჭირდებათ ბატარეების შეცვლა და რომელია ამ მხრივ ყველაზე გამომდგარი მოდელი?

— ჩვენი ორგანიზაცია მხოლოდ Toyota-ს ფირმის მოდელს ემსახურება. ყველაზე გამომდგარი მოდელი ამ ფირმის ჰიბრიდებს შორის არის Camry-ის ჰიბრიდი. ძალიან გამძლეა RAV 4-ის ჰიბრიდი, ხოლო ყველაზე სუსტი ჰიბრიდული სისტემა Toyota AQUA-ს და Prius C-ს აქვთ. ზოგადად, საქართველოში ამ კუთხით ცოდნის დონე ძალიან დაბალია. მომხმარებლებმა არ იციან, რომ ჰიბრიდულ სისტემას აფუჭებს ტუტე-ანი ქულერი. ამიტომ პასუხი მარტივია, ყველაზე ხშირად ბატარეები უზრუნველყოფს იმ ავტომობილებს, რომელთაც ყველაზე მუშაობენ.

რას ურჩევს ასტროლოგი მიხეილ სებასტიანოვი ზოდიაქოს თორმეტი ნიშნით დაბადებულს?

26 თებერვალი, ორშაბათი

მზე იმყოფება თევზების ზოდიაქოში. ამოდის 06.42 საათზე, ჩადის 17.47 საათზე. მთვარე გადაინაცვლებს (18.22) სასწორის ზოდიაქოში. ამოდის 19.41 საათზე, ჩადის 27 თებერვალს 07.37 საათზე (მთვარის მე-18 დღე იწყება 21.15 საათზე, მე-3 ფაზა). მიმართულება დაკარგული მთვარის პერიოდია 11.37 საათიდან 18.31 საათამდე. გეომანტიური დღეა. ტენდენციები: სულიერი ენერჯის დაგროვების დღეა. ამავდროულად, იყავით ყურადღებით. მაღალია კონფლიქტის, ტრავმის, ავარიის ალბათობა. ნუ გამოავ...

ლენი სიამყვსა და ამბარტანობას, აგრესიულობა დაიოკეთ, წვრილმანებს ნუ ჩაეძებით. კარგი დღეა საფინანსო-საბანკო ოპერაციებისთვის, საქმიანი მიმოწერისთვის, აუდიტისთვის, საბუთების გასაფორმებლად. არ არის სასურველი სარისკო ქმედება, მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილების მიღება, ქორწინება, უძრავი ქონების ყიდვა-გაყიდვა. ჯანმრთელობა: დასუსტებული ნაწლავთა სისტემა, კუჭქვეშა ჯირკვლი, ყელი, თირკმლები. ქვები: მწვანე და ყვითელი იასპი, მალაქიტი. საღამოს — ნეფრიტი, ლაზურიტი, ჟადეიტი. პოზიტიური დღეა თხის რქისთვის, თევზებისთვის. ნეგატიურია ლომისთვის, სასწორისთვის.

27 თებერვალი, სამშაბათი

მზე იმყოფება თევზების ზოდიაქოში. ამოდის 06.40 საათზე, ჩადის 17.48 საათზე. მთვარე სასწორის ზოდიაქოშია. ამოდის 20.41 საათზე, ჩადის 28 თებერვალს 07.54 საათზე (მთვარის მე-19 დღე იწყება 22.30 საათზე, მე-3 ფაზა). მიმართულება დაკარგული მთვარის პერიოდია 22.23 საათიდან 23.59 საათამდე. ტენდენციები: კარგი დღეა აქტიური ადამიანისთვის, სწრაფად შესრულებადი საქმეებისთვის, შემოქმედებისთვის, ხელის სათხოვნელად და ქორწინებისთვის, საყიდლებისთვის, ექიმთან კონსულტაციისთვის, მეგობრული კონტაქტების...

თვის. შედეგადაა თირკმლების, ღვიძლისა და შარდსასქესო სისტემის მკურნალობა. არ არის სასურველი ბევრი სითხის მიღება, საბანკო-საფინანსო ოპერაციები. ჯანმრთელობა: დასუსტებული თირკმლები, ყელი, ენდოკრინული სისტემა, კანი. ქვები: ნეფრიტი, ლაზურიტი, ჟადეიტი, ფირუზი, საფირონი. პოზიტიური დღეა ვერძისთვის, მერწყულისთვის. ნეგატიურია კუროსთვის, კირჩხიბისთვის, ქალწულისთვის.

28 თებერვალი, ოთხშაბათი

მზე იმყოფება თევზების ზოდიაქოში. ამოდის 06.39 საათზე, ჩადის 17.49 საათზე. მთვარე სასწორის ზოდიაქოშია. ამოდის 21.43 საათზე, ჩადის 29 თებერვალს 08.13 საათზე (მთვარის მე-20 დღე იწყება 23.47 საათზე, მე-3 ფაზა). მიმართულება დაკარგული მთვარის პერიოდია 00.00 საათიდან 23.59 საათამდე. გეომანტიური დღეა. ტენდენციები: რთული და დაძაბული დღეა. მოვლენები სერიოზულობას ითხოვენ. შესაძლოა, სხვის დაგებულ მანქანაში გაეზაბო, ინტრიგის მსხვერპლი გახდეთ. არ არის სასურველი ზედმეტი სითხის, გაზიანი სასმელების, ალერ...

გის გამოწვევი პრობლემების მიღება, საფინანსო ოპერაციები. შედეგადაა კბილების მკურნალობა, კონსტრუქციური პროცედურები. კარგი დღეა ქორწინებისთვის, თანამშრომლობისთვის, კულტურულ-გასართობი ღონისძიებებისთვის, ავეჯის, მუსიკალური აპარატურის, ტანსაცმელ-ფეხსაცმლის, აქსესუარის, პარფიუმერია-კოსმეტიკის შესაძენად, შემოქმედებისთვის. ჯანმრთელობა: დასუსტებული თირკმლები, ენდოკრინული სისტემა, ყელი, კანი. ქვები: ნეფრიტი, ლაზურიტი, ჟადეიტი, აკვამარინი, სერდოლიკი. პოზიტიური დღეა ტყუპისთვის, ლომისთვის, სასწორისთვის, მშვილდოსნისთვის. ნეგატიურია თხის რქისთვის, თევზებისთვის.

1 მარტი, პარასკევი

მზე იმყოფება თევზების ზოდიაქოში. ამოდის 06.37 საათზე, ჩადის 17.51 საათზე. მთვარე გადაინაცვლებს (06.58) ღრიანჯალის ზოდიაქოში. ამოდის 22.47 საათზე, ჩადის 1 მარტს 08.33 საათზე (მთვარის მე-20 დღე გრძელდება. მე-3 ფაზა). მიმართულება დაკარგული მთვარის პერიოდია 00.00 საათიდან 07.10 საათამდე. გეომანტიური დღეა. ტენდენციები: კარგი დღეა შეხვედრებისთვის, ახალი ნაცნობობისთვის, მასობრივი ღონისძიებებისთვის, რეცხვისა და ქიმიკლებისთვის, ტექნიკის შესაძენად, დამცავი სასიგნალო სისტემის გასაკეთებლად, მანქანის ყიდვა-გაყიდვისთვის, ანტიკვარიატის, ცხოველების შესაძენად, საგამოძიებო საქმიან...

29 თებერვალი, ხუთშაბათი

ნობისთვის, მასაჟისა და კოსმეტიკური პროცედურებისთვის. არ არის სასურველი ინტიმური კონტაქტები, სხივური თერაპია, ახალი საქმის დაწყება, მგზავრობა, ბინის შეცვლა, სოცლურ-რეველუციონისა და სადაზღვევო ორგანიზაციებთან ურთიერთობა. შედეგადაა ყელ-ყურ-ცხვირის მკურნალობა. ჯანმრთელობა: დასუსტებული შარდსასქესო სისტემა. ქვები: ოპალი, ტოპაზი, ოპიტი, ლაზურიტი, ჟადეიტი, იასპი. პოზიტიური დღეა კირჩხიბისთვის, ქალწულისთვის, ღრიანჯალისთვის. ნეგატიურია ვერძისთვის, მერწყულისთვის.

2 მარტი, შაბათი

მზე იმყოფება თევზების ზოდიაქოში. ამოდის 06.35 საათზე, ჩადის 17.52 საათზე. მთვარე ღრიანჯალის ზოდიაქოშია. ამოდის 23.53 საათზე, ჩადის 2 მარტს 08.55 საათზე (მთვარის 21-ე დღე იწყება 01.07 საათზე, მე-3 ფაზა). ტენდენციები: კარგი დღეა ახალ-ახალი შეხვედრებისთვის და გაცნობისთვის. კოლექტიური თანამშრომლობისთვის, მასობრივი ღონისძიებებისთვის, კონფიდენციალური მოლაპარაკებებისთვის, გეგმების დასახვისთვის, თვითშემეცნებისთვის, ავტომობილის ყიდვა-გაყიდვისთვის. ეფექტურია...

ყელ-ყურ-ცხვირის, ენდოკრინული სისტემის მკურნალობა. ურთიერთობის ინტენსივობა და გამჭვირვალობა დაგეგმარება სწორ არჩევანში. არ არის სასურველი ახალი საქმის დაწყება, თანამშრომლობის სამსახურში მიღება, სესხის აღება-გაცემა, მგზავრობა, ბინის შეცვლა, სხივური თერაპია, სოცლურ-რეველუციონისა და სადაზღვევო ორგანიზაციებთან ურთიერთობა. ჯანმრთელობა: დასუსტებული შარდსასქესო სისტემა. ქვები: ოპალი, ტოპაზი, ოპიტი, იასპი. პოზიტიური დღეა თხის რქისთვის, თევზებისთვის. ნეგატიურია ტყუპისთვის, ლომისთვის.

3 მარტი, კვირა

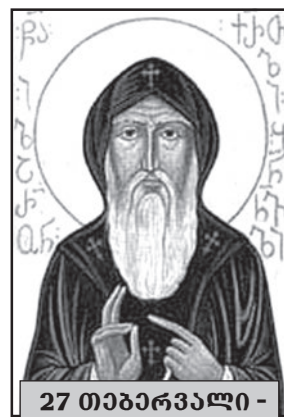
მზე იმყოფება თევზების ზოდიაქოში. ამოდის 06.34 საათზე, ჩადის 17.53 საათზე. მთვარე გადაინაცვლებს (17.48) მშვილდოსნის ზოდიაქოში. ამოდის 23.53 საათზე, ჩადის 3 მარტს 09.23 საათზე (მთვარის 22-ე დღე იწყება 02.32 საათზე, მე-3 ფაზა). მიმართულება დაკარგული მთვარის პერიოდია 11.49 საათიდან 17.57 საათამდე. ტენდენციები: დღეს მაღალია ფინანსური სიურპრიზებისა და სასიყვარულო კონფლიქტების ალბათობა, მოვლენების სწორად განჭვრეტაში ინტენსივობა დაინიშნება. კარგი დღეა თვითშემეცნებისთვის, კომპეტენტურობის გამოსავლენად, სამეცნიერო კვლევისთვის, მასაჟისა და კოსმეტიკური პროცედურებისთვის, მანქანის ყიდვა-გაყიდვისთვის, რეცხ...

ვისა და რემონტისთვის, ანტიკვარიატისა და ცხოველების შესაძენად. არ არის სასურველი მგზავრობა, ბინის შეცვლა, სესხის აღება, სხივური თერაპია, ინტიმური კონტაქტები, სოცლურ-რეველუციონისა და სადაზღვევო ორგანიზაციებთან ურთიერთობა, ნოტარიუსთან საბუთის გაფორმება, სასიკეთო მეტე მოძრაობა. ეფექტურია ზედა სასუნთქი გზების მკურნალობა. ჯანმრთელობა: დასუსტებული შარდსასქესო სისტემა. ქვები: ოპალი, ტოპაზი, ოპიტი, იასპი, ფირუზი. პოზიტიური დღეა კუროსთვის. ნეგატიურია სასწორისთვის, მშვილდოსნისთვის.

3 მარტი, კვირა

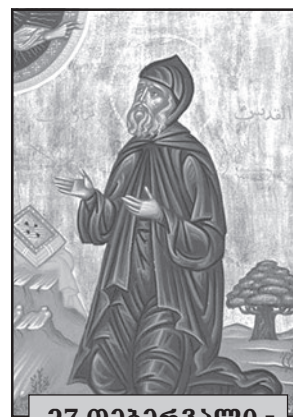
მზე იმყოფება თევზების ზოდიაქოში. ამოდის 06.32 საათზე, ჩადის 17.54 საათზე. მთვარე მშვილდოსნის ზოდიაქოშია. ამოდის 01.01 საათზე, ჩადის 09.58 საათზე (მთვარის 23-ე დღე იწყება 03.59 საათზე, მე-4 ფაზა იწყება 19.25 საათზე). გეომანტიური დღეა. ტენდენციები: დღეს გაუფრთხილდით მატერიალურ ფასეულობებს და ასევე ახლობლებს სულიერი სიმშვილედ დაცვათ. გაიაზრეთ წარსული. არ არის სასურველი განმარტობა, სისხლის დასხმა, მშენებლობა, სარკაზმი და ამბარტავ...

ნობა. სასიკეთო სუნთქვით ვარჯიშები, მასაჟი. კარგი დღეა მგზავრობისთვის, ტურისტული ლაშქრობისთვის, უცხოელთან კონტაქტებისთვის, სიორტული ღონისძიებებისთვის და ვარჯიშისთვის, საზოგადოებრივი აქტიურობისთვის, პრეზენტაციებისთვის, სულიერი-ინტელექტუალური განვითარებისთვის. ჯანმრთელობა: დასუსტებული ღვიძლი, ნაღვლის ბუშტი, მენჯ-ბარძაყის ვალი. ქვები: ფირუზი, სერდოლიკი, საფირონი, იაფუნდი, ნეფრიტი. პოზიტიური დღეა ტყუპისთვის, ლომისთვის. ნეგატიურია კირჩხიბისთვის, ქალწულისთვის, თხის რქისთვის, თევზებისთვის.

27 თებერვალი - სანაპა ლირსისა მღვდელ-მონაზონის ილარიონ კართაგინისა, ახლისა

მაიორისა; მოწამისა იოანე თესალონიკელისა; ღირსისა ანთიმოზ ქიოსელისა. **† 29 თებერვალი. ხუთშაბათი.** მოწამეთა: პამფილე, ულენტი, პავლე, პორფირი, სელევკო, თეოდულე, ივლიანე და ხუთთა მეგვიბტელთა: ელიასი, იერემიასი, ესაიასი, სამოელისა და დანიელისი; მოწამეთა სპარსელთა მარტიროპოლს ვენებულთა და ღირსისა მარუთასი, მესობოტამიელი ეპისკოპოსისა; ფლოვიანე აღმსარებელისა, კონსტანტინოპოლელი პატრიარქისა; მოწამისა ტანკოსი, გერდენის ეპისკოპოსისა, შოტლანდიელისა.

27 თებერვალი - სანაპა ლირსისა მარონისა, სირიისა მარკონისა

† 26 თებერვალი. ორშაბათი. ღირსისა მარტინიანე პალესტინელისა; ღირსისა ევლოვისა, ალექსანდრიელი მთავარეპისკოპოსისა; ღირსისა სტეფანესი, ბეროპოლი სვიმეონისა, სერბეთის მეფისა, მირონდინარისა; მოციქულთა და მოწამეთა: აკვილასი და პრისკილასი; წმიდათა მოწამეთა მამისა და ძისა, ჯვარცმით აღსრულებულთა.

1 მარტი - სანაპა ლირსისა თეოდორე ბირონისა

† 27 თებერვალი. სამშაბათი. ღირსისა მღვდელ-მონაზონისა ილარიონ კართაგელისა, ახლისა; ღირსისა ავქსენტი განდელიისა, სასწაულმოქმედისა; ღირსისა მარონისა, სირიელი მეუღაბნოსისა; აბრაამისა, კარიელი ეპისკოპოსისა; მოციქულთა სწორისა კირილესი, სლოვენთა მოძღვრისა; მღვდელმოწამისა ფილიმონისა, ზაზელი ეპისკოპოსისა; მოწამისა გიორგი მიტილენელისა, კონსტანტინოპოლს ვენებულისა; ღირსისა ავქსენტისი, კართაგინის მთავრეპისკოპოსისა; ახალმოწამისა ნიკოლოზისა კორინთის იხთისელისა; ღირსმოწამისა დამიანესი; მღვდელმოწამისა ნიკოლოზ ტრაპუნდელიისა.

1 მარტი - პარასკევი. დიდმოწამისა თეოდორე ტირონისა, ახლად სტრატოტად განწესებულისა; მღვდელმოწამისა თეოდორე აჭარელისა, მღვდელმონაზონისა, ოსმალთა

† 28 თებერვალი. ოთხშაბათი. მოციქულისა ონისიმესი, 70-თაგანისა; ღირსისა ევსევსისა, სირიელი მეუღაბნოსისა; მოწამისა

2 მარტი. შაბათი. ნიკოლოზისა, ყოვლისა საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქისა; ლეონ რომის პაპისა; ალაპიტო აღმსარებელისა, სვიანელი ეპისკოპოსისა, სასწაულმოქმედისა; ღირსისა პავლე კორინთელიისა, ქრისტესთვის სალომად სახელდებულისა; მოწამეთა ლეონისა და პარიგორისა, ლიკიის პატარზი მოღვაწეთა; მოწამისა პიულისა.

3 მარტი - უძლავი შვილის კვირიკა

გან წამებულისა; მართლისა მარიაანასი, მოციქულ ფილიპეს დისა; აღმოყვანება წმიდათა ნაწილთა მოწამისა მინა კალიკელისა; მღვდელმოწამისა ერმოგენისა, რუსეთის პატრიარქისა, სასწაულმოქმედისა; ღირსისა თეოსტრიკტოსისა; ავსივი კვირელი ეპისკოპოსისა; კეთილმსახურთა მეფეთა მარკიანესი და პულხერიასი; ღირსისა რომანოზ ტირნოველისა; მოწამისა მიქაელ ანდრიანოპოლელისა; მოწამისა თეოდორე ბიზანტიელისა.

† 2 მარტი. შაბათი. ნიკოლოზისა, ყოვლისა საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქისა; ლეონ რომის პაპისა; ალაპიტო აღმსარებელისა, სვიანელი ეპისკოპოსისა, სასწაულმოქმედისა; ღირსისა პავლე კორინთელიისა, ქრისტესთვის სალომად სახელდებულისა; მოწამეთა ლეონისა და პარიგორისა, ლიკიის პატარზი მოღვაწეთა; მოწამისა პიულისა.

† 3 მარტი. კვირა. უძლავი შვილის კვირიკა. მოციქულთა: არქიმონი და ფილიმონისა, 70-თაგანთა და მოწამისა, მოციქულთა სწორისა აბფისი; წმიდათა პირველმოწამე ლხთა: მაქსიმესი, თეოდოტისი, ევსუქისი და ასკობიდოსი; ღირსთა ევგენი და მაკარი აღმსარებელთა, ანტიოქიელი ხუცესთა; ღირსისა რაბულასი; ღირსისა კონონ კილიკელისა; მოწამისა ფილოთეა ათენელისა.

ბარის რჩევები არეუ მსხოვრებ პრისტიანს

- მღვდელი ღვთის ანგელოზია, ამიტომ მეტი პატივი უნდა მივაგოთ, ვიდრე მშობლებს. ის ქრისტეს მსახურია დედამიწაზე და ვინც პატივისცემით ემყრობა, ქრისტესაც პატივს სცემს.
- ბავშვობაში შექმნილი ჩვევები ნორჩ ხეზე ამოკვეთილი ასოებივითაა, ხესთან ერთად იზრდებიან, ფართოვდებიან და ბოლოს მის ნაწილად იქცევიან.
- ცეცხლზე შემოდგმულ ქოთანს ბუზი, ქვეწარმავალი და მწერი ვერ ეკარება. როცა გავრდილება, მაშინდა ძვრებიან შიგ. ადამიანიც ასეა, ვიდრე სულიერ მოღვაწეობაშია, ბოროტობისთვის მიუწვდომელია.
- როცა ვლოცულობთ, ყოველთვის წარმოვიდგენთ, რომ ღმერთი გვიყურებს და ჩვენი სიტუაციები ეხმარება, მაგრამ, როცა ვნება მოგვებალება, ისე ვიქცევით, თითქმის ვერ გვხედავს.
- სწავს ყველაფერი შეუნდე, საკუთარი თავს კი — არაფერი.
- ის, ვინც თავს იმართლებს, სინანულს განეშორა.
- თუ სული თავს დაიდანაშაულებს უფლის წინაშე, უფალი მას შეიყვარებს.
- შევიცნოთ საკუთარი თავი, დავინახოთ ჩვენი წყლულები, რათა წამალი მოვუძებნოთ.

32-ე გვირგვინი გამომკვეთილი ღვთაობებისა და კროსოვლის პასუხები:

- თარაზულად: 4. ფედრა; 8. მობედი; 11. კანიბალი; 12. ლეპა; 13. ზაქრო; 14. კიროსი; 15. ბოროდინი; 16. ნავაი; 17. კროლი; 18. ზენონი; 19. მელანოზი; 23. მიტრა; 24. დიდი; 26. რიონი; 27. კალამბური; 29. სი; 31. როსტანი; 32. კიური; 34. ორიგინალი; 37. მია; 38. უარგონი; 39. მწარე; 40. ტარანტინო; 42. ნოე; 43. რიფტი; 44. ტროსი; 45. დილიჯანსი; 49. სიქა; 51. მანია; 53. ბინა; 55. მაკულატურა; 56. დოლჩე; 57. ტესტი; 58. ბესო; 59. ტიროლი; 60. ლექსი; 61. ირიბი; 62. ექიმი; 63. ალენ.
- შემუშლად: 1. კაბონე; 2. ნიკორა; 3. შაბიტო; 4. ფიზიკა; 5. დოქტორი; 6. ალონიმი; 7. სპაგეტი; 8. მაკინარი; 9. პარანგონი; 10. დესანტი; 19. მაკრო; 20. ლილვი; 21. ნემსი; 22. მოურავი; 24. დირიფორი; 25. დისტროფია; 28. მაწონი; 29. სიმინდი; 30. კინეტიკა; 32. კომეტა; 33. ურანოსი; 35. რუანი; 36. გვადი; 41. ტბა; 45. დომენი; 46. ლოკალი; 47. ფილეთი; 48. ნატურა; 49. სადილი; 50. ქალაქი; 51. მათე; 52. ნესტი; 53. პეპია; 54. ნოსტი.

მალაგაზანია ნიკოპოლიტანისა გარკვეულინი იეროგლიფიანი იეროგლიფიანი იეროგლიფიანი

პრობლემა	პრობლემა	პრობლემა	პრობლემა	პრობლემა	პრობლემა	პრობლემა
პრობლემა	პრობლემა	პრობლემა	პრობლემა	პრობლემა	პრობლემა	პრობლემა

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11					12				
			13				14		
15					16				
			17				18		
19	20	21	22		23				
				24	25		26		
27						28	29		30
				31				32	33
34	35	36					37		
				38				39	
40			41				42		
				43				44	
45	46	47	48			49	50		
				51	52			53	54
55						56			
				57				58	
		59				60			
61					62			63	

თარგმანები: 4. ჟან რასინის დრამა; 8. გაუმჯობესებული მოტოველსიბედი; 11. კაციაშვილი, ველური; 12. კეთილი; 13. ბერ-სონაი ი. ჭავჭავაძის პოემიდან „კაკო უჩაილი“; 14. სპარსეთის მეფე; 15. რუსი კომპოზიტორი; 16. იაპონელი მწერალი; 17. სპორტული ცურვის სახეობა; 18. ბერძენი ფილოსოფოსი; 19. კანის სიმღერა; 23. მზის, სინათლის ღმერთი ძველი ირანის, ინდოეთის რელიგიაში; 24. ა. ანტონოვიჩი „... მოურავი“; 26. მდინარე დასავლეთ საქართველოში; 27. ერთგვარი სიტყვათა თამაში; 29. მე-7 ნოტი; 31. ფრანგი პოეტი და დრამატურგი; 32. რადიოაქტიურობის საზომი ერთეული; 34. დედანი; 37. ჩინელი ბელადი; 38. პირობითი ენა, რომელიც გასაგებია ადამიანთა გარკვეული ჯგუფისათვის; 39. წიწაკის გემო; 40. ამერიკელი მსახიობი და რეჟისორი კვენტინ ...; 42. ბიბლიური პერსონაჟი; 43. დედამიწის ქერქის საზისებრი ტექტონიკური სტრუქტურები; 44. გვარლი; 45. ცხენებიანი მრავალადგილიანი კარეტა; 49. ღონე, ძალი; 51. ძლიერი მიდრეკილება რაიმე-სადმი; 53. სასწორის თეფში; 55. უფარვის ქალაქი; 56. გაბანას მწველი; 57. გამოცდა, გამოკვლევა (ინგლ.); 58. არგენტინის, კუბის ფულის ერთეული; 59. მხარე ავსტრალიაში; 60. პოეტის ნაწარმოები; 61. დამრეცი; 62. მკურნალი; 63. ... დედანი.

შემაჯავებელი: 1. ამერიკელი განგსტერი; 2. ქართული ხორც-ბრუნველების ფირმა; 3. მოძრავი ცირკი; 4. მეცნიერების ერთ-ერთი დარგი; 5. სამეცნიერო ხარისხი; 6. ფსევდონიმად გამოყენებული ვისივე ნამდვილი სახელი; 7. იტალიური მკარანი; 8. ფრანგი პარტიზანი; 9. უზადო ბრილიანტი; 10. ჯარების გადასხმა მოწინააღმდეგე ტერიტორიაზე; 19. რთული სიტყვის შემადგენელი ნაწილი, ნიშნავს დიდს; 20. მბრუნავი ღერო მექანიზმებში; 21. მკერავის იარაღი; 22. მემამულის ქონების გამგებელი; 24. ორკესტრის ხელმძღვანელი; 25. ორგანიზმის კვების დარღვევა; 28. მთავრად შედეგებული რძე; 29. მარცვლოვანი კულტურა; 30. თეორიული მექანიკის დარგი; 32. კუდიანი ვარსკვლავი; 33. კრონოსის მამა (ბერძნ. მით.); 35. ქალაქი საფრანგეთში; 36. ლეო ქიჩილი — „... ბიგა“; 41. ბუნებრივი წყალსატენი; 45. მეფის, პერსონის პირადი საკუთრება მიწაზე დასავლეთ ევროპაში (ძვ.); 46. რესტორანი, კაფე გერმანიაში; 47. მამაკაცის მოკლე სამოსი, იცვამენ პიჯაკის, ფრაკის ქვეშ; 48. ბუნება (მოდ.); 49. შუა დღის პურის ჭამა; 50. დიდი დასახლებული პუნქტი; 51. ფრანგი მომღერალი ქალი; 52. ტენი; 53. თამარის მამა („გლახის ნამბობი“); 54. გ. სააკის მშობლიური სოფელი.

მოძონების უორის-დავული	ქიმიური ელემენტი, მბტალი	მოკლად აჭრილი უჭრძინს რაა	მსახიობი ჩაა ...	მიმართვა ქალისადმი იბალიაში	ჯონათან სნიფტის პარსონაჟი	ნიავი
კედლის სანათი	მუსიკალური ნაწარმოების ხმით უსრულება	ასკიმოსების ნავი	სისხლის ბავშავი	გველის ხმიანობა	თავის სახეობა	... უხნის მელოდია

სასიამოვნო, სასიკეთო დღე. პლანეტების ზეგავლენა არაკეთილსაყურ-ველია. მნიშვნელოვანს ნურადფერს მოიმოქმედებთ და ზურც ახალ საქმეს წამოიწყებთ. მოთმინება, თავშეკავება და განსჯის უნარი გამოიჩინეთ.

ნურადის ენდობით, შეიძლება მოგატყუონ. სიფრთხილე გამოიჩინეთ მეგობრებთან და ბავშვებთან ურთიერთობაში.

მოიწყვეთ პირადი ცხოვრება, დახვეწეთ ინტელექტური ურთიერთობები, ყველაფერს შემოქმედებთაღ მიუღებთ.

მოვლენათა უეცარი შემობრუნება, ფრიად პერსპექტიული წინადადებები გელით. მატერიალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, პროფესიული წარმატებები.

მოერიდეთ ურთიერთობას უფროსობასთან და იმ ადამიანებთან, რომელთაც დიდი ზეგავლენა აქვთ თქვენზე. ნუ შეეცდებით, უფრო სოლიდურად გამოიყურებოდეთ.

რთულ მომენტში დახმარებისათვის მეგობრებს, თანატოლებსა და ახლობლებს მიმართეთ.

ნუ გარისკავთ. გაუფრთხილდით ჯანმრთელობას.

შესაძლოა, გქონდეთ სასიამოვნო და საჭირო შენაძენი.

თვის რისკი	უპირ	ქერი	გარეშე	ქიჩინე	ლუმი	ქალაქი	სასწრა	ღარდნი	გველი	თხის რა	მეწველი	თხიშე
26 ორშ.	☺	👤	👤	⚠	👉	👉	👉	🌴	👤	☯	👤	🌴
27 სამშ.	?	?	📦	👤	👉	?	☯	🔔	☺	♀♂	☺	
28 ოთხშ.	👉	⚠	?	🔔	👉	👉	♀♂	🔔	✈	🔔	⚠	
29 ხუთშ.	☯	🌴	👉	☺	☯	👉	📦	🌴	👉	☺	📖	

WWW.ASAVALI.COM
mail@asavali.com

რეკომენდებულია ინიციატივისა და აგრესიულობის გამოვლენა.

შრომისუნარიანობის ამოღება. შედეგი დიდად არის დამოკიდებული თქვენს შრომის-მოყვარეობაზე.

კარგი სახლენი, საუკეთესო პერსპექტივა და სასიხარულო მოვლენები გელით.

მოერიდეთ კამათსა და კონფლიქტებს. უარი თქვით ალკოჰოლურ სასმელებზე.

წარმატებას გიქმდით ნებისმიერი სახის მგზავრობა. ენდეთ საკუთარ ინტუიციას.

სოლიდურ, ცნობილ ხალხთან და უფროსობასთან კონტაქტი სარგებელს მოგიტანთ.

ნუ გაგიტაცებთ პირადი ცხოვრება და შემოქმედება. უფრთხილდით იმედაცრუებას.

შექმდისდაგვარად გადადეთ მგზავრობა. მოერიდეთ ჰიპნოზიორებთან და ექსტრასენსებთან ურთიერთობას.

შეგიძლიათ ცოტა გადაჰკრათ კიდევ. სასიამოვნოა პრეზენტაციებსა და პრემიერებზე დასწრება.

გაფრთხილდით კოლეგებთან, ნათესავებთან და მეზობლებთან ურთიერთობისას.

იქონიეთ კონტაქტი ბუნებასთან, მოუარეთ შინაურ ცხოველებს. იყავით კეთილი და გულმოდგინე.

დაარსდა 1992 წლის 3 მარტს

დაარსდა 1992 წლის 3 მარტს

დაარსდა 1992 წლის 3 მარტს

2024 წლის 26 თებერვალი - 3 მარტი №10 (1528)

გამოდის ორჯანათობით

მედიაცოხპოხაყია "ასავალი-დასავალი". საგამომცემლო სახლი "ასავალი-დასავალი" მთავარი რედაქტორი ლაშა ნადარეიშვილი

აზრი დაკულია აბსოლუტური პრივილეგიით. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხისმგებელ ავტორთა განწყობა ვადამოწმებს არ ექვემდებარება. მასალის დაუბეჭდაობა არ მოტივირდება.

წერილები გამოგზავნეთ ელქმრონულ ფოსტაზე:
mail@asavali.com

„ასავალი-დასავალის“ ვებ-გვერდი ინტერნეტში: www.asavali.com
 ოფიციალური გვერდი ფეისბუქზე: www.facebook.com/Asavali.com
 გაზეთი დაბეჭდილია „ასავალი-დასავალის“ სტამბაში.

THE FLAG OF THE UNITED STATES OF AMERICA

This is to certify that the accompanying flag was flown over the United States Capitol on April 26, 2007, at the request of the Honorable Frank R. Lautenberg, United States Senator.

This flag was flown for Lasha Nadareishvili, in honor of the 15th anniversary of the newspaper, Asaval-Dasavali.

Stephen T. Ayers, AIA
 Acting Architect of the Capitol